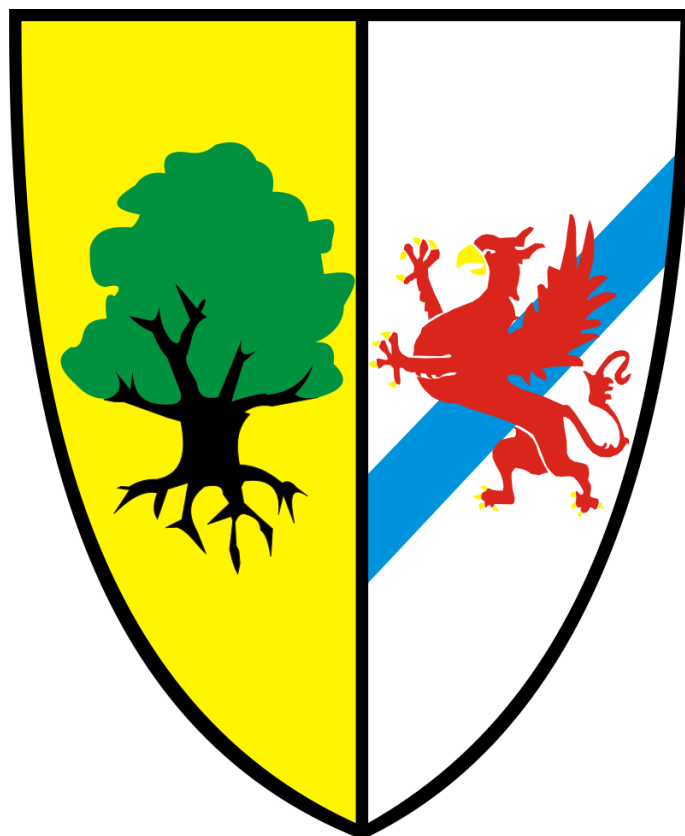
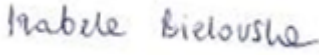

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PLANU OGÓLNEGO GMINY STARA DĄBROWA

Warszawa, 12.03.2026 r.

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa
Zleceniodawca:	Gmina Stara Dąbrowa
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr inż. Izabela Bielowska
Zespół autorski:	inż. Gabriela Klimkiewicz

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	7
1.1	Podstawa formalno-prawna opracowania	7
1.2	Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.....	7
2	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	8
2.1	Cele i zawartość dokumentu	8
2.2	Powiązania z innymi dokumentami.....	13
3	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	22
4	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	22
5	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	22
6	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	23
7	Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem planu ogólnego.....	23
7.1	Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania.....	23
7.2	Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia	24
7.3	Budowa geologiczna, warunki budowlane.....	28
7.4	Surowce mineralne	30
7.5	Gleby	32
7.6	Użytkowanie gruntów	34
7.7	Hydrologia i hydrogeologia	35
7.8	Zaopatrzenie w wodę.....	41
7.9	Warunki klimatyczne.....	43
7.9.1	Warunki klimatyczne regionu	43
7.10	Szata roślinna	43
7.11	Fauna.....	48
7.12	Formy ochrony przyrody	49
7.12.1	Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska.....	50
7.12.2	Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza	56
7.12.4	Pomniki przyrody	56
7.13	Powiązania ekologiczne	57
7.13	Zasoby krajobrazowe	58
8	Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska	60
8.1	Stan środowiska	60
8.2	Ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczeń.....	66
9	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego	66
10	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	67

10.1	Identyfikacja głównych zagrożeń	67
11	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	72
12	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	73
12.1	Oddziaływanie na ludzi.....	74
12.2	Wpływ na zwierzęta i rośliny.....	79
12.3	Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną.....	80
12.4	Oddziaływanie na wodę	81
12.5	Oddziaływanie na powietrze	82
12.6	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	82
12.7	Oddziaływanie na krajobraz	83
12.8	Oddziaływanie na klimat	85
12.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	85
12.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	86
12.11	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	87
13	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	90
13.1	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	91
14	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	91
15	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	91
16	Materiały źródłowe.....	92
17	Oświadczenie autora prognozy	95

1 Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr V/41/2024 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Stargardzie.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń planu ogólnego. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest analizowane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w planie ogólnym warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu ogólnego, sprzyjających ochronie środowiska.

Proгноza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1 Cele i zawartość dokumentu

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688) wprowadziła szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), która między innymi określiła nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i wprowadziła plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego.

Na podstawie art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 roku studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku.

Zgodnie z art. 13i ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku przed sporządzeniem projektu planu ogólnego rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego.

Rada Gminy Stara Dąbrowa dnia 30 sierpnia 2024 r. podjęła uchwałę Nr V/41/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa.

W oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy wymienione w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostało wyznaczonych 12 stref

planistycznych, tj.:

1) **SW** – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 18 stref wielofunkcyjnych z zabudową wielorodzinną.

Strefy te zostały wyznaczone w granicach istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinniej, często są to zabudowania należące do dawnych PGR.

2) **SJ** – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 95 stref wielofunkcyjnych z zabudową jednorodzinną.

Strefy 1SJ – 9SJ obejmują tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji, które wynikają z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz są planowane w sąsiedztwie istniejącej już zabudowy tego typu jako kontynuacja zagospodarowania. Wskaźniki dla tych stref zostały dostosowane do rodzaju zabudowy. Ze względu na występowanie stref 1SJ-9SJ w sąsiedztwie jezior określono wyższy wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

3) **SZ** – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 81 stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową.

4) **SU** – STREFA USŁUGOWA;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 47 stref usługowych.

Dla strefy 2SU określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z zapisami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Wyznaczenie wskaźnika mniejszego niż wynikającego z załącznika nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.) jest możliwe zgodnie z §2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

5) **SP** – STREFA GOSPODARCZA;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 7 stref gospodarczych.

6) **SR** – STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 14 stref produkcji rolniczej.

Strefy 9SR - 13SR obejmują istniejące tereny produkcji rolniczej zlokalizowane w granicach obszaru Natura 2000, w związku z powyższym w profilu dodatkowym tych stref nie określono terenu elektrowni wiatrowej.

Strefa 14SR obejmuje stawy hodowlane, w związku z powyższym nie planuje się realizacji zabudowy w granicach ww. strefy. Ponadto częściowo położona jest ona w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

7) **SI** – STREFA INFRASTRUKTURALNA;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 9 stref infrastrukturalnych. Zostały one wskazane na obszarach istniejących terenów infrastruktury technicznej, a także na terenach wskazanych pod infrastrukturę techniczną w obowiązujących planach miejscowych.

Dla strefy 1SI określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z zapisami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Wyznaczenie wskaźnika mniejszego niż wynikającego z załącznika nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.) jest możliwe zgodnie z §2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

8) **SN** – STREFA ZIELENI I REKREACJI;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 46 stref zieleni i rekreacji.

Strefy 44SN, 47SN – 49SN zostały wyznaczone w granicach założeń parkowych ujętych w rejestrze zabytków, w celu zachowania charakteru zagospodarowania w profilu dodatkowym nie wskazano funkcji dopuszczających lokalizację budynków.

9) **SC** – STREFA CMENTARZY;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 6 stref cmentarzy. Obejmują one istniejące cmentarze (1SC - 3SC) oraz cmentarze zamknięte (4SC – 6SC).

Plan ogólny w strefie SC poza terenem cmentarza umożliwia realizację innych funkcji określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.). Na etapie sporządzania miejscowego planu zostanie ustalona linia rozgraniczająca terenu cmentarza i od niej wskazana strefa sanitarna w odległość 50 m i 150 m. Lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie cmentarza regulują przepisy odrębne, które należy uwzględnić w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W części graficznej uzasadnienia wskazano maksymalne możliwe strefy sanitarne w odległości 50 m i 150 m.

W planie ogólnym istnieje możliwość wyznaczenia stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową, w granicy maksymalnych stref sanitarnych od cmentarza, przy jednoczesnym spełnieniu warunków przepisów odrębnych z zakresu cmentarzy i chowania zmarłych na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – określony profil funkcjonalny umożliwia lokalizację m.in. terenów usług lub zieleni.

10) **SG** - STREFA GÓRNICTWA;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 2 strefy górnictwa, strefy 1SG i 2SG obejmują tereny udokumentowanych złóż surowców.

11) **SO** – STREFA OTWARTA;

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 108 stref otwartych.

W strefach 2SO – 65SO dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych, elektrowni słonecznych, elektrowni geotermalnych oraz elektrowni wodnych. Są to strefy położone poza formami ochrony przyrody i zwartymi kompleksami leśnymi, a także poza Zespołem przyrodniczo – krajobrazowym Parlino - Łęczycza. W strefie 1SO, która zlokalizowana jest w granicach obszaru Natura 2000 lub na gruntach leśnych w profilu dodatkowym dopuszczono zieleni urządzoną oraz elektrownie słoneczne. Jest to obszar, dla którego wydano decyzje o warunkach zabudowy pozwalającą na lokalizację elektrowni słonecznych. W pozostałych terenach nie dopuszczono ich lokalizacji. Strefy 66SO - 108SO obejmują obszary gminy znajdujące się w obszarze Natura 2000, Zespołem przyrodniczo – krajobrazowym Parlino – Łęczycza, obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, a także obejmują większe kompleksy leśne i zadrzewienia, gdzie w profilu dodatkowym dopuszczono jedynie zieleni urządzoną.

12) **SK** – STREFA KOMUNIKACYJNA.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa wyznaczono 35 stref komunikacyjnych. Strefy zostały wyznaczone w granicach dróg powiatowych oraz wojewódzkich (głównych, ruchu przyspieszonego, głównych oraz zbiorczych), a także w granicach terenu zabytkowej nieczynnej kolei wąskotorowej ujętej w rejestrze zabytków województwa.

Plan ogólny nie wyznacza na terenie gminy Stara Dąbrowa strefy **SH** – **strefa handlu wielkopowierzchniowego**.

Wyznaczone strefy planistyczne wynikają z istniejących uwarunkowań osadniczych, przyrodniczych, kulturowych, infrastrukturalnych, komunikacyjnych oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego, w tym

kompozycji przestrzennych w otoczeniu zabytków. Ponadto strefy te wskazują istniejącą zabudowę, której utrzymanie w planach miejscowych bądź decyzjach o warunkach zabudowy będzie możliwe przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających przepisów odrębnych m.in. z zakresu ochrony przyrody czy ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Wyznaczając strefy planistyczne w obszarach uwzględniano częściowo wnioski złożone w procedurze planistycznej oraz dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy w tym obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (uchwała Nr VIII/49/2003 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 26 czerwca 2003 r. z późniejszymi zmianami).

W pierwszej kolejności strefy **SW, SJ i SZ** zostały wyznaczone w granicach:

1. terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej, które charakteryzują się podobnymi uwarunkowaniami przestrzennymi, standardami kształtowania zabudowy i zasadami zagospodarowania terenu;
2. terenów przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową;
3. obszarów uzupełnienia zabudowy.

Do stref **SJ i SZ** zostały również zakwalifikowane istniejące tereny usług zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

Część stref **SW, SJ, SZ** znajduje się częściowo w zasięgu stref sanitarnych 50 m lub 150 m od czynnych cmentarzy. Lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie cmentarzy regulują przepisy odrębne, które należy uwzględnić w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Występowanie stref sanitarnych nie wyklucza ustalenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną lub zagrodową, gdyż profil funkcjonalny stref SW, SJ, SZ umożliwi wyznaczenie na etapie planu miejscowego terenów bez możliwości lokalizowania budynków mieszkalnych.

Strefy SU, SP i SI zostały wyznaczone na obszarach istniejącej zabudowy o danej funkcji oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy umożliwiającej rozwój gminy oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców w sferze społecznej i ekonomicznej.

Strefy SR zostały wyznaczone w istniejącej zabudowie w celu utrzymania zwartych kompleksów rolnych i umożliwienia prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej. Wyznaczone strefy produkcji rolnej umożliwią rozwój istniejących obiektów służących gospodarce rolnej.

Strefy SN i SC zostały wyznaczone na obszarach istniejącego zagospodarowania o danej funkcji oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy umożliwiająca zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie sportu, rekreacji i pochówku.

Strefy SG zostały wyznaczone na terenach przeznaczonych do eksploatacji złóż. Określenie uwarunkowań zagospodarowania ww. stref oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy oraz wyznaczenie pasów ochronnych dla stref sąsiednich nastąpi na etapie sporządzenia dla tych stref miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto należy zauważyć, że **ustalenia dla stref górnictwa wynikają z określonego w u.p.z. p. zakresu ustaleń planu ogólnego.**

Nie jest możliwe wprowadzenie do ustaleń planu ogólnego:

- uwarunkowań zagospodarowania terenu górniczego oraz ograniczeń w jego użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy w obszarze górnicznym, z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni,
- pasów ochronnych dla stref sąsiednich, nie objętych eksploatacją kruszyw,
- określenia rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji kruszyw,

z uwagi na określony zakres planu ogólnego w u.p.z.p.

Rekultywacja stref górnictwa po zakończeniu eksploatacji kopaliny powinna odbywać się w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji opisane w wydanej dla danego obszaru koncesji.

Strefy SO zostały wyznaczone na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych tj. w granicach obszaru Natura2000 Ostoja Ińska oraz zespołu przyrodniczo-krajobrazowego - poza obszarami zabudowy. W strefach tych (z wyłączeniem strefy 1SO) jako profil dodatkowy ustalono możliwość realizacji wyłącznie terenu zieleni urządzonej. Ponadto strefy otwarte zostały wskazane w terenach istniejących lasów, terenów rolniczych, wód, zieleni naturalnej, dróg oraz w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W strefach otwartych objętych formami ochrony przyrody, będących zwartymi kompleksami leśnymi oraz położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (z wyłączeniem strefy 2SO) nie dopuszczono w profilu dodatkowym terenów elektrowni wiatrowej, elektrowni słonecznej oraz elektrowni geotermalnej. W strefie 2SO zlokalizowanej w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska w profilu dodatkowym dopuszczono zieleni urządzonej oraz elektrownie słoneczne. Jest to obszar, dla którego wydano decyzje o warunkach zabudowy pozwalającą na lokalizację elektrowni słonecznych.

Strefa SK obejmuje swoim zakresem drogi wojewódzkie, powiatowe oraz linie kolejowe (dawną kolej wąskotorową).

Dla poszczególnych **stref planistycznych określono profile dodatkowe** zgodne z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.), w taki sposób, aby nie generował on konfliktów przestrzennych i umożliwił zachowanie zasad ładu przestrzennego.

Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i w oparciu o wykształcony układ dróg. Określone gminne standardy urbanistyczne umożliwią m.in. ochronę jakości krajobrazu w tym przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji krajobrazu z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.

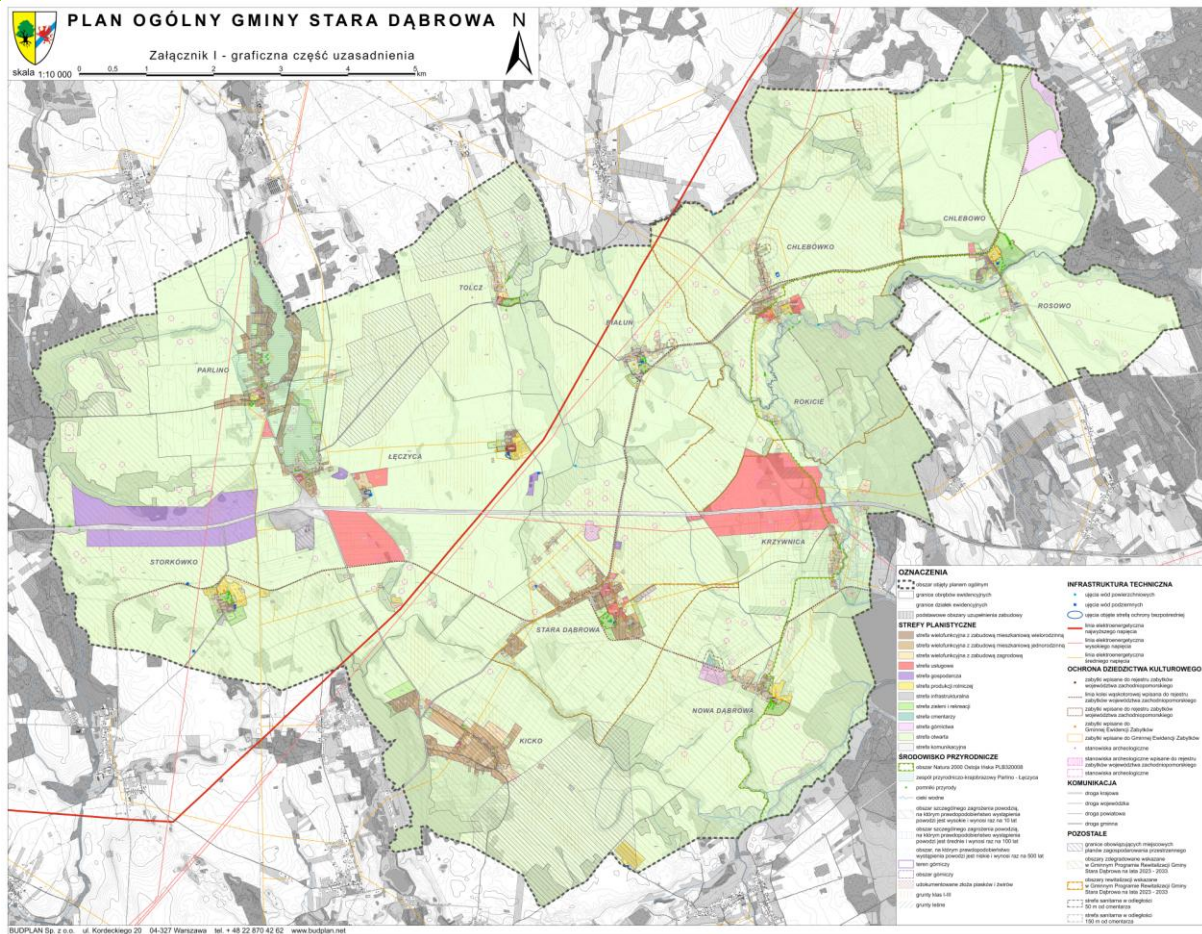
Dla stref **SI, SN i SC**, zgodnie z **art. 13e ust. 2 pkt 3 u.p.z.p. obligatoryjnie** określa się wyłącznie wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w związku z powyższym nie określono pozostałych gminnych standardów urbanistycznych. Pozostałe gminne standardy urbanistyczne mogą zostać określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przestrzennych oraz przepisów odrębnych.

Dla stref **SG, SO i SK** określono profil podstawowy oraz profil dodatkowy, nie wyznaczono natomiast pozostałych gminnych standardów urbanistycznych. Zgodnie z **art. 13e ust. 2 pkt 3 u.p.z.p.** dla tych stref **nie jest obligatoryjne** określenie gminnych standardów urbanistycznych. Gminne standardy urbanistyczne mogą zostać określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przestrzennych oraz przepisów odrębnych.

Ponadto należy zauważyć, iż w strefach oznaczonych symbolami SW, SJ, SZ, SU, SP, SR, SN, SC, SO i SK teren infrastruktury technicznej w profilu podstawowym dotyczy terenów telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m² (zgodnie z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.). **W związku z powyższym na etapie sporządzania miejscowych planów będzie możliwość wyznaczenia terenów infrastruktury o powierzchni nie większej niż 0,5 ha.**

Zgodnie z rozporządzeniem POG strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren. w związku z powyższym plan ogólny wyznacza strefy komunikacyjne na terenie drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych w granicach działek ewidencyjnych

Rysunek 1. Projekt planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa
 źródło: opracowanie własne – projekt planu ogólnego

2.2 Powiązania z innymi dokumentami

Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego został przyjęty Uchwałą nr XXXII/334/02 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, zmieniony Uchwałą nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego oraz Uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, zgodnie z u.p.z.p., w ramach prowadzenia polityki rozwoju wyznaczył obszary funkcjonalne. **Gmina Stara Dąbrowa należy do Specjalnej Strefy Włączenia oraz do Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przygranicznej.** Plan ustala dla tego obszaru następujące zasady zagospodarowania:

OF Specjalnej Strefy Włączenia:

- Rewitalizacja obszarów popegeerowskich
- Poprawa dostępności do podstawowych usług w zakresie edukacji i zdrowia
- Poprawa powiązań komunikacyjnych z ośrodkami wyższego rzędu

OF Strefy Przygranicznej:

- Wymagający restrukturyzacji i wprowadzenia nowych funkcji

Na terenie gminy Stara Dąbrowa znajdują się poniższe **elementy infrastruktury technicznej** wskazanej przez plan:

- składowisko odpadów z instalacją biogazową w Łęczycy
- Linie elektroenergetyczne 110kV
- Linia elektroenergetyczna 400kV
- Droga wojewódzka nr 106
- Droga wojewódzka nr 142

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego wskazuje dla gminy Stara Dąbrowa poniższe **inwestycje do realizacji**:

- Modernizacja linii kolejowej 202 Stargard – Gdańsk Główny (budowa drugiego toru)
- Rewitalizacja linii wąskotorowych i dostosowanie ich do potrzeb ruchu turystycznego w relacjach: Koszalin–Manowo–Świelino, Gryfice–Niechorze–Trzebiatów–Gryfice (na odc. Gryfice–Pogorzelica linia czynna sezonowo)
- Budowa układów wyspowego zasilania w gaz, zaopatrywanych za pomocą dostaw LNG, LBG
- Rozbudowa/modernizacja instalacji do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz planowane nowe instalacje
- Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych
- Modernizacja w obrębie instalacji komunalnej Łęczycy: instalacja fotowoltaiczna do produkcji, energii elektrycznej wraz z infrastrukturą i oczyszczalnia wód odciekowych.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa, Budplan Sp. z o.o. 2024

Opracowanie przedstawia strukturę środowiska przyrodniczego z zaznaczeniem jego podstawowych komponentów i zachodzących między nimi związków. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego dały podstawę do zdiagnozowania i określenia predyspozycji przyrodniczych, do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze oraz oceną przydatności środowiska pod różne sposoby użytkowania i formy zagospodarowania terenu.

Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego:

I. Obszary pełniące funkcje przyrodnicze

Do obszarów o szczególnym znaczeniu dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego zalicza się:

- **obszary stanowiące o strukturze przyrodniczej** takie jak: krajowy korytarz ekologiczny *Puszcza Goleniowska - Puszcza Drawska* (KPn-26C), stanowiący część jednego z głównych korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym – Korytarza Północnego (KPn);
- **doliny rzeczne** wraz z obudową biologiczną w postaci łąk i zadrzewień;
- **tereny leśne**, w tym szczególnie lasy ochronne;
- **obszary o szczególnych walorach przyrodniczych** objęte ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Są to obszary o różnym reżimie ochronności, podlegające przepisom odrębnym:
 - dla **obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska** obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt oraz wpłynąć negatywnie na

gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, a także pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami, a ponadto obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r.;

- w granicach **Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Parlino-Łęczycza** obowiązują zakazy zawarte w Uchwale Nr XXXIII/226/06 Rady Gminy w Starej Dąbrowie z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie utworzenia Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Parlino-Łęczycza”, zmienionej Uchwałą Nr XXXIII/236/2014 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 27 lutego 2014 r.;
- dla **pomników przyrody** obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zapisy:
 - Uchwały Nr XXXIII/221/2006 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody,
 - Uchwałą Nr XXXVI/244/2006 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia drzew za pomniki przyrody;
- **zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne** uzupełniające funkcje ochronne lasów (ochrona przed erozją, spływami wód powierzchniowych) oraz ułatwiają migrację gatunków;
- **zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe**, w tym w szczególności zbiorowiska podmokłe występujące w obniżeniach dolinnych;

zieleń urządzone, w tym zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej, ciągom komunikacyjnym, zieleń towarzysząca obiektom sakralnym i cmentarzom, stanowiąca ważne uzupełnienie gminnego systemu przyrodniczego.

Ograniczenia i wytyczne wynikające z położenia w obrębie obszarów chronionych na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Prawne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów gminy Stara Dąbrowa wynikają m.in. z przepisów dotyczących obszarów i obiektów chronionych. Zasady ochrony wartości przyrodniczych w przypadku obszarów i obiektów objętych formami przyrody zostały także szczegółowo i indywidualnie dla każdego z nich określone w aktach je ustanawiających, a dodatkowo także w planach zadań ochronnych.

Ponadto część obszaru gminy Stara Dąbrowa zaliczana jest do korytarzy ekologicznych - w ich granicach należy ograniczać lokalizację zwartej zabudowy, dróg, czy dużych obiektów.

Ograniczenia wynikające z istniejących zagrożeń naturalnych

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa, w dolinie rzeki Krąpiel wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q=1% i Q=10%. Są to obszary, na których zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania; lokalizowania nowych cmentarzy.

W obowiązującej ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960) brak jest bezpośrednich zapisów o zakazie budowy obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, jednak z uwagi na negatywne konsekwencje dla ludności w przypadku wystąpienia powodzi, mimo braku powyższych zapisów, powinno unikać się lokalizacji zabudowy na tych terenach. Zgodnie z art. 166 ust. 2 pkt 4 projekt planu ogólnego gminy wymaga uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Według rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny

odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225), zbiorniki na nieczystości ciekłe mogą być sytuowane tylko na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, przy czym nie dopuszcza się ich sytuowania na obszarach podlegających szczególnej ochronie środowiska i narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz na terenach zalewowych. Zatem do momentu wybudowania kanalizacji sanitarnej, lokalizacja nowej zabudowy na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi jest niemożliwa.

W granicach gminy nie występują udokumentowane osuwiska ani tereny narażone na ruchy masowe ziemi.

Ograniczenia wynikające z położenia w obrębie GZWP nr 123

Obecnie brak. Do czasu ustanowienia obszaru ochronnego wody GZWP nr 123 podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne.

Ograniczenia wynikające z występowania złóż kopalin

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 72 ust. 1) w planie ogólnym gminy wymagane jest uwzględnienie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zgodnie z przepisami prawa złoża kopalin podlegają ochronie, a eksploatację złóż prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Na terenie gminy występują udokumentowane złoża piasków, a także obszary prognostyczne występowania złóż torfów oraz obszary perspektywiczne występowania złóż piasków.

Ograniczenia wynikające z występowania gleb chronionych

Wszelkie działania inwestycyjne czy planistyczne muszą być zgodne z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

Na terenie gminy występują gleby zaliczane do wysokich klas bonitacyjnych (III, IIIa i IIIb), które są chronione i w przypadku lokalizacji inwestycji na tych terenach (na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) należy uzyskać od odpowiedniego organu zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Ograniczenia wynikające z występowania gruntów leśnych

Na terenach gminy występują także powierzchnie leśne. Ww. ustawa reguluje zasady ochrony gruntów leśnych, ich rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej oraz wprowadza ograniczenia dotyczące przeznaczania gruntów na cele nieleśne. Według ustawy ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.

W przypadku lokalizacji inwestycji na gruntach leśnych, na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uzyskać od odpowiedniego organu zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Ograniczenia wynikające z niekorzystnych warunków budowlanych

Niekorzystne warunki posadowienia budynków występują fragmentami na terenie całej gminy. Na ograniczenia zabudowy wpływa wysoki poziom wód gruntowych, słabonośne grunty w podłożu. Niekorzystne warunki posadowienia budynków dotyczą przede wszystkim terenów dolin rzecznych – podmokłych i grząskich narażonych na mgły i zastoiska.

Inne ograniczenia w zagospodarowaniu

Przez teren gminy Stara Dąbrowa będą napowietrzne linie elektroenergetyczne o najwyższym, wysokim, średnim i niskim napięciu. Ze względu na potencjalne negatywne oddziaływanie linii elektroenergetycznych powinno wyznaczyć się dla nich strefy ochronne w ramach pasów technologicznych, które stanowią obszar znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie linii elektroenergetycznej, tworzonej w celu ochrony ludzi i mienia przed skutkami działania linii.

W granicach gminy Stara Dąbrowa wyznaczono strefy ochronne ujęć wód podziemnych, na których wprowadzono ograniczenia w zagospodarowaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa istnieją czynne cmentarze, dla których należy wyznaczyć strefy sanitarne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. Przedmiotowe przepisy należy brać pod uwagę zarówno planując lokalizację nowych cmentarzy jak i nowych obiektów w pobliżu cmentarzy.

Ograniczenia dla zabudowy wynikają także z przepisów dotyczących dróg publicznych tj. ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 470 z późn. zm.). Ustawa określa odległości w jakich mogą być usytuowane obiekty budowlane od poszczególnych rodzajów dróg. Jednak ograniczenia te z punktu widzenia niniejszego opracowania nie są tak istotne jak ograniczenia wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 112). W tym akcie prawnym określono dopuszczalny poziom hałasu pochodzący od dróg, linii kolejowych, innych obiektów i grup źródeł hałasu w stosunku do terenów pełniących różne funkcje.

II. Strefy planistyczne – ocena przydatności terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

Zgodnie z art. 13c ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130) obszar objęty planem ogólnym dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. Charakterystykę stref planistycznych, w tym ich profil funkcjonalny oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, określa rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2758). Nadmienić należy, że w planie ogólnym nie jest obowiązkowe wyznaczenie każdej z wymienionych w ww. rozporządzeniu stref. W każdej strefie planistycznej profil funkcjonalny obejmuje tereny określone w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego oraz może obejmować tereny określone w ramach profilu funkcjonalnego dodatkowego, nie muszą to być jednak wszystkie wymienione w ww. rozporządzeniu rodzaje terenów. Ponadto w przypadku gdy obszar strefy planistycznej jest objęty obowiązującymi planami miejscowymi, w strefie tej można określić wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niższą niż wynika to z załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia, jednak nie niższą niż najwyższa wartość wskaźnika opisującego minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, obejmujących obszar strefy.

W opracowaniu ekofizjograficznym oceniono mocne strony oraz istniejące ograniczenia środowiskowe dla wyznaczenia poszczególnych stref planistycznych na terenie gminy Stara Dąbrowa oraz określono przydatność terenów gminy do objęcia daną strefą planistyczną. Zawarto je w tabeli poniżej.

Tabela 1. Strefy planistyczne – ocena możliwości wyznaczenia stref na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa, Budplan 2024

symbol literowy ¹	nazwa strefy planistycznej ¹	profil funkcjonalny strefy planistycznej ¹		minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹	mocne strony	ograniczenia środowiskowe	przydatność terenów do objęcia strefą planistyczną
		podstawowy	dodatkowy				
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren ogrodów działkowych, teren lasu, teren wód	30	stosunkowo dobry stan środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza, klimatu akustycznego; wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze; potencjalne miejsca zatrudnienia: o rozwinięte rolnictwo i rynek zbytu, o położenie w pobliżu ośrodka miejskiego – Stargard, Szczecin;	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę kanalizacji terenów mieszkaniowych i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z zabudową usługową oraz towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren ogrodów działkowych, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30	stosunkowo dobry stan środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza, klimatu akustycznego; wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze; potencjalne miejsca zatrudnienia: o rozwinięte rolnictwo i rynek zbytu, o położenie w pobliżu ośrodka miejskiego – Stargard, Szczecin;	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę kanalizacji terenów mieszkaniowych i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową oraz towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30	stosunkowo dobry stan środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza, klimatu akustycznego; wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze; potencjalne miejsca zatrudnienia: o rozwinięte rolnictwo i rynek zbytu, o położenie w pobliżu ośrodka miejskiego – Stargard, Szczecin; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę kanalizacji terenów mieszkaniowych i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny produkcji w gospodarstwach rolnych wraz z towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych oraz usytuowania względem zabudowy mieszkaniowo-usługowej ze względu na możliwą uciążliwość zapachową (odory)
SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji,	teren składów i magazynów, teren	30	zapotrzebowanie na usługi społeczne, publiczne, oświaty, sportu i rekreacji, turystyki,	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę	istniejące tereny zabudowy usługowej wraz z

¹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758).

symbol literowy ¹	nazwa strefy planistycznej ¹	profil funkcjonalny strefy planistycznej ¹		minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹	mocne strony	ograniczenia środowiskowe	przydatność terenów do objęcia strefą planistyczną
		podstawowy	dodatkowy				
		teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód		drobne usługi handlowe dostęp do dróg wojewódzkich	kanalizacji terenów i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych
SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30	zapotrzebowanie na usługi handlu, sportu i rekreacji, turystyki, itp.	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę kanalizacji terenów i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	na terenie gminy obecnie nie występują wielkopowierzchniowe obiekty handlowe – ze względu na dominujące rolnicze wykorzystanie obszaru gminy wyznaczenie strefy handlu wielkopowierzchniowego jest niewskazane oraz nieuzasadnione
SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20	położenie w pobliżu ośrodka miejskiego – Stargard; dostęp do dróg wojewódzkich	konieczność koncentracji zabudowy – z uwagi na potrzebę kanalizacji terenów i z uwagi na korytarze ekologiczne; potrzeba ochrony przed nadmierną zabudową korytarzy ekologicznych; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlega ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny zabudowy produkcyjnej wraz z towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych oraz usytuowania względem zabudowy mieszkaniowej
SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30	niskie uprzemysłowienie gminy, co wiąże się z mniejszym zanieczyszczeniem wód i powietrza; korzystne ukształtowanie terenu oraz warunki topoklimatyczne; ukształtowany rynek zbytu; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu	ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlega ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny produkcji w gospodarstwach rolnych wraz z towarzyszącymi terenami aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych oraz usytuowania względem zabudowy mieszkaniowo-usługowej ze względu na możliwą uciążliwość zapachową (odory)
SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni	20	potrzeba rozwoju infrastruktury technicznej, tj. obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej	ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych	istniejące tereny infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi terenami aktywnymi

symbol literowy ¹	nazwa strefy planistycznej ¹	profil funkcjonalny strefy planistycznej ¹		minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹	mocne strony	ograniczenia środowiskowe	przydatność terenów do objęcia strefą planistyczną
		podstawowy	dodatkowy				
		technicznej, teren komunikacji	naturalnej, teren lasu, teren wód		związane z elektroenergetyką, gazownictwem, gospodarką odpadami, gospodarką wodno-kanalizacyjną oraz urządzenia wodne	formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlega ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	przyrodniczo, komunikacyjnymi tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych
SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren ogrodów działkowych, teren zieleni naturalnej, teren lasu	50	położenie w pobliżu ośrodka miejskiego – Stargard znaczny obszar gminy charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością przyrodniczo-krajobrazową (obszar Natura 2000, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, tereny leśne, jeziora)	nieuporządkowana i niezorganizowana infrastruktura turystyczna; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody	istniejące tereny zieleni urządzonej wraz z towarzyszącymi terenami komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej, tereny wolne od zabudowy przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych
SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30	-	wymagania dotyczące realizacji terenów cmentarnych określają: <ul style="list-style-type: none"> o ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576); o rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315); o rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r. Nr 48 poz. 284); o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. z 2011 r. Nr 75 poz. 405); ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlega ochronie w celu zabezpieczenia możliwości jego eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny cmentarne wraz z towarzyszącymi terenami usługowymi, aktywnymi przyrodniczo, komunikacyjnymi oraz infrastruktury technicznej tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest poszerzenie istniejących cmentarzy bądź realizacja nowych, przy uwzględnieniu wymagań dotyczących realizacji terenów cmentarnych i ograniczeń środowiskowych
SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-	udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania; obszary prognostyczne i perspektywiczne złóż kopalin;	-	tereny, na których udokumentowano złoża kopalin tereny, na których planuje się wydobywanie, co umożliwi uzyskanie, po udokumentowaniu złoża, pozwolenia na wydobywanie (koncesji)
SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-	wysoka atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazowa (obszar Natura 2000, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, tereny leśne, jeziora); kompleksy leśne, w tym lasy własności Skarbu Państwa;	wschodnia część terenu gminy objęta jest siecią Natura 2000, w obrębie której zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 – realizacja instalacji OZE na terenach położonych w zasięgu obszaru Natura 2000 nie	tereny aktywne przyrodniczo wraz z towarzyszącymi terenami komunikacji i infrastruktury technicznej realizacja OZE przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych

symbol literowy ¹	nazwa strefy planistycznej ¹	profil funkcjonalny strefy planistycznej ¹		minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹	mocne strony	ograniczenia środowiskowe	przydatność terenów do objęcia strefą planistyczną
		podstawowy	dodatkowy				
					doliny rzeczne z ekstensywnie użytkowanymi terenami łąk; dominujące rolnicze wykorzystanie terenu; położenie części gminy w zasięgu głównych krajowych korytarzy ekologicznych;	może kolidować z przedmiotami ich ochrony (stanowiska i siedliska fauny) oraz działaniami ochronnymi wynikającymi z planu zadań ochronnych;	
SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-	potrzeba zapewnienia obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych;	ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące część gminy, dotyczące obszarów objętych formami ochrony przyrody; udokumentowane złoża kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania	istniejące tereny komunikacyjne wraz z towarzyszącymi terenami usługowymi, infrastruktury technicznej oraz tereny aktywne przyrodniczo, na których planuje się poszerzenie istniejących bądź realizację nowych ciągów komunikacyjnych, przy uwzględnieniu ograniczeń środowiskowych

Sposób uwzględnienia w planie ogólnym opracowania ekofizjograficznego w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Przy wyznaczaniu stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych uwzględnione zostały wskazania i wytyczne zawarte ww. opracowaniu poprzez:

- wyznaczenie stref otwartych i stref zieleni i rekreacji w granicach szczególnego zagrożenia powodzią. Strefy dopuszczające zabudowę zostały wskazane jedynie w granicach istniejącego zagospodarowania:
 1. obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej,
 2. części stref komunikacyjnych, które stanowią istniejące drogi.

Szczegółowe ustalenia dla stref, w tym zakaz lokalizacji nowej zabudowy zostaną zawarte w sporządzonym dla tego obszaru miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy. Ponadto ze względu na określony w u.p.z.p. zakres planu ogólnego nie jest możliwe wyznaczenie dodatkowych warunków ograniczenia lokalizacji zabudowy. Określenie linii zabudowy, czy innych warunków takich jak zakaz realizacji kondygnacji podziemnej czy wyniesienie poziomu parteru powyżej lustra wody możliwe jest na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

- wyznaczenie stref otwartych, które obejmują obszar Natura 2000 oraz większe kompleksy leśne i zadrzewienia. W strefach tych jako profil dodatkowy ustalono możliwość realizacji wyłącznie terenu zieleni urządzonej;
- wyznaczenie stref planistycznych uwzględniając istniejącą zabudowę, układ komunikacyjny i infrastrukturę techniczną, tworząc zwarte kompleksy zabudowy, pozostawiając w rozproszeniu jedynie istniejącą zabudowę, a tym samym ograniczając presję urbanizacyjną na obszary cenne przyrodniczo oraz ograniczając konieczność zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klasy I-III, gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- wyznaczenie stref górnictwa na udokumentowanych złożach kopalin, które podlegają ochronie w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania z wyjątkiem złóż położonych w granicach obszaru Natura 2000;
- określenie gminnych standardów urbanistycznych - udziału powierzchni biologicznie czynnej umożliwiającej infiltrację wód opadowych do gruntu;
- wskazanie w poszczególnych strefach zieleni urządzonej jako profilu dodatkowego.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu ogólnego, tj. zgodność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z określonymi strefami planistycznymi oraz gminnymi standardami urbanistycznymi będzie prowadzony przez Radę Gminy Stara Dąbrowa na bieżąco, w trakcie procedury uchwalania mpzp.

5 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru gminy od granic państwa. Ponadto ustalenia projektu

planu ogólnego dotyczą jedynie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych – z uwagi na kierunkowy, ogólny charakter dokumentu oraz brak wskazania konkretnych inwestycji nie ma podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z ustaleń projektu planu ogólnego, tj. projektowanych stref planistycznych oraz określonych gminnych standardów urbanistycznych, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Przedmiotem oceny zawartej w prognozie są ustalenia projektu planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa. W ramach planu ogólnego uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wymienione w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a następnie na ich podstawie, zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz obszary uzupełnienia zabudowy.

Zapisy planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

Analiza ustaleń projektu planu ogólnego, dotycząca jedynie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych, wykazała, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony zasobów naturalnych, obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, walorów krajobrazowych, zabytków i dóbr materialnych oraz bezpieczeństwa ludzi.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu ogólnego są korzystne i jedyne pod względem ochrony środowiska jakie plan ogólny ma możliwość ustalić zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

7 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem planu ogólnego

7.1 Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Gmina Stara Dąbrowa jest gminą wiejską, położoną w centralnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie stargardzkim. Powierzchnia gminy wynosi 112,59 km². Graniczy ona z gminami powiatu stargardzkiego, tj.: z gminą wiejską Stargard, gminą Marianowo i gminą Chociwel, a także z gminą powiatu goleniowskiego – gminą Maszewo).

Obszar gminy podzielony jest na 13 sołectw:

1	Białuń	6	Łęczycza	11	Storkówko
2	Chlebowo	7	Łęczyna	12	Tolcz
3	Chlebówko	8	Nowa Dąbrowa	13	Załęcze
4	Kicko	9	Parlino		
5	Krzywnica	10	Stara Dąbrowa		

Rysunek 2. Położenie gminy Stara Dąbrowa na tle podziału administracyjnego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK

Obszar gminy podzielony jest też na 13 obrębów ewidencyjnych: Białuń, Chlebowo, Chlebówko, Kicko, Krzywnica, Łęczycza, Nowa Dąbrowa, Parlino, Rokicie, Rosowo, Stara Dąbrowa, Storkówko i Tolcz.

Gminę w roku 2024 zamieszkiwało 3513 osób. Wiodącą gałęzią gospodarki w gminie jest rolnictwo. Poza tym na obszarze gminy najwięcej podmiotów działa w branży budownictwa (109 podmiotów) oraz handlu hurtowego i detalicznego (43 podmioty)². Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 106 i nr 142, 6 dróg powiatowych: 4152Z, 4149Z, 1717Z, 1719Z, 1720Z i 1722Z, a także drogi gminne i drogi wewnętrzne. W odległości niecałego kilometra od południowych granic gminy przebiega także droga krajowa nr 20.

Gmina Stara Dąbrowa charakteryzuje się typowym krajobrazem rolniczym urozmaiconym terenami leśnymi. Około 73% powierzchni gminy stanowią użytki rolne (w tym 79% to grunty orne), a 13% to lasy i tereny zadrzewione. Przekształcenia środowiska naturalnego są niewielkie i ograniczają się do typowych form związanych z osadnictwem – zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury technicznej i drogowej.

Stan zachowania walorów przyrodniczych gminy ocenia się jako dobry – w jej granicach znajduje się fragment Obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Parlino-Łęczycza oraz aż 223 pomniki przyrody.

7.2 Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną (Solon i in., 2018) gmina Stara Dąbrowa położona jest na pograniczu Pobrzeża Szczecińskiego, w zasięgu mezoregionu Równina Nowogardzka 313.32, oraz Pojezierza Zachodniopomorskiego, w zasięgu mezoregionu Pojezierze Ińskie 313.43.

² Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2024

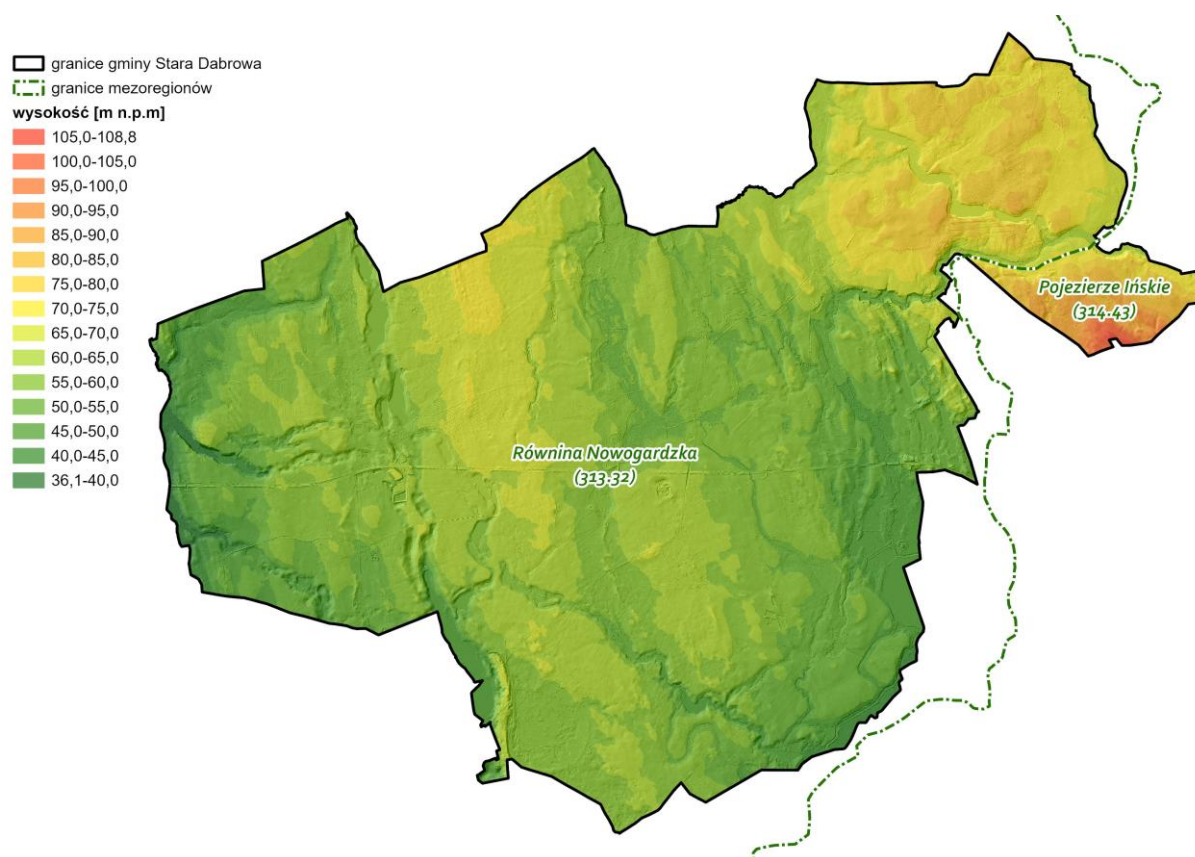
Równina Nowogardzka (313.32)³ to mezoregion, w granicach którego przeważa falista równina morenowa z wałami ozów i licznymi drumlinami, które występują na powierzchni dużej części regionu, od okolic Stargardu do Nowogardu. Równina rozciąga się w kierunku południkowym, które wykształciły się po recesji lądolodu fazy wolińsko-gardnieńskiej. Powierzchnia terenu wznosi się od zachodu i północy, od około 30–40 m n.p.m. do około 60–70 m na południu, z maksymalnym wzniesieniem 90,6 m koło Dzwonowa, przy wschodniej granicy. Najniższe położone miejsce znajduje się w dolinie Iny, na północ od Stargardu – 14,4 m n.p.m. Na powierzchni terenu przeważa gliniasta morena denną, formy drumlinowe zbudowane są z glin zwałowych, niekiedy z udziałem piasków i żwirów. Ozy buduje materiał żwirowy i piaszczysty. W dnach obniżenia występują piaski oraz mułki i torfy. Dominują gleby płowe wytworzone z glin zwałowych i piasków naglinowych. Na północy występują również gleby brunatne. Z podłożem piaszczystym wiążą się gleby rdzawe. W obniżeniach gleby torfowe i murszowe, a także czarne ziemie i gleby płowe i brunatne oraz rdzawe i bielcowe, a na osadach dolin rzecznych głównie gleby hydromorficzne. W granicach regionu znajduje się stosunkowo niewiele jezior, spośród których największe jest Jezioro Nowogardzkie o powierzchni 98,3 ha i głębokości 10,9 m. Pozostałe, wśród nich Kościuszki, Lechickie, Grabowskie, Łęczyckie i Parlińskie, są mniejsze. Przeważają rynnowe o układzie południkowym. Są one skupione w rejonie Stargardu i Maszewa. W sieci rzecznej najważniejsze są Ina – na południu, Gowienica, Sępólna, Rega i Wołczenica w części środkowej oraz Mołstowa na północnym wschodzie. Rzeki te prowadzą wodę do doliny Odry, Zalewu Szczecińskiego lub bezpośrednio do Morza Bałtyckiego.

Pojezierze Ińskie (314.43)⁴ – to mezoregion, na którym przeważają faliste powierzchnie wysoczyzn morenowych, urozmaicone, zwłaszcza w części środkowej zespołami wzniesień akumulacji szczelinowej, lokalnie moren, z najwyższą górą Głowacz (179,7 m n.p.m.). Obecne są tam także formy rynnowe i obniżenia wytopiskowe. Pod względem litologii osadów powierzchniowych przeważają gliny zwałowe, a w części wschodniej duże powierzchnie piasków i żwirów wodnolodowcowych. W rejonie Ińska występuje strefa utworów piaszczystych, żwirowych i glin moren czołowych. Osady holoceniowe – torfy i piaski rzeczne – wypełniają obniżenia i doliny. Na glinach zwałowych oraz piaskach i żwirach wodnolodowcowych wykształciły się gleby płowe i rdzawe. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu występują gleby torfowe. W południowej części regionu, równoleżnikową rynną płynie Ina. Sieć hydrograficzną uzupełniają rzeki Krąpiel, Pęczinka, Krępa, Ukleja i Reska Węgorza. Jeziora są liczne. Największe z nich to Woświn, Ińsko i Krzemień.

³ j.w..

⁴ j.w..

Rysunek 3. Podział gminy Stara Dąbrowa na regiony fizyczno-geograficzne oraz ukształtowanie powierzchni terenu
 źródło: opracowanie własne na podstawie warstw tematycznych PIG-PIB: Środowisko - regiony fizyczno-geograficzne Polski, J. Solon i inni, 2018 oraz NMT, GUGiK

Rzeźba terenu i geomorfologia

Gmina Stara Dąbrowa charakteryzuje się rzeźbą młodolodowcową związaną ściśle z ostatnim zlodowaceniem bałtyckim, którą wyróżnia się dużą różnorodnością form ukształtowania terenu. Wysoczyzna moreny dennej, na której w znacznym stopniu położona jest gmina, urozmaicona jest szeregiem form wypukłych i wklęsłych. Ukształtowanie analizowanego obszaru związane jest także z obecnością strefy pagórków morenowych, które ciągną się wzdłuż wschodniej części gminy. Rzędne terenu wynoszą od ok. 36,1 m n.p.m. w obniżeniu terenu wykorzystanym przez rzekę Małkę w zachodniej części gminy do ok. 108,8 m n.p.m. w północno-wschodniej części gminy, w rejonie Rosowa. Wysoczyzna wyniesiona jest na ok. 55-65 m n.p.m. Spadki terenu są zazwyczaj niewielkie

Przeważającą część powierzchni gminy tworzy **wysoczyzna morenowa falista** (wysokości względne nie przekraczają 10 m, nachylenie do 5°), zaliczana do **form lodowcowych**. Wysoczyzna jest zbudowana głównie z silnie piaszczystych glin i piasków. Pofalowanie powierzchni tworzą elementy wklęsłe – zagłębienia po martwym lodzie oraz wyniosłości. Do form lodowcowych zaliczają się także **moreny czołowe akumulacyjne i spiętrzone**, które tworzą łagodny łuk od położonego na południowym zachodzie od Starej Dąbrowy Małkocina, poprzez położone na południe od gminy Kiczarowo i Gogolewo aż do okolic Rosowa w północno-wschodniej części gminy Stara Dąbrowa. W rejonie gminy Stara Dąbrowa wzgórza osiągają wysokość do 110 m n.p.m. Deniwelacje, w porównaniu z przyległą wysoczyzną, wynoszą 25–35 m.

W obrębie wysoczyzny morenowej falistej występują liczne **ryny subglacjalne** stanowiące jedną z form wodnolodowcowych. Powstały one w wyniku działalności wód płynących pod ciśnieniem w warunkach subglacjalnych. Miejscami w rynnach i w ich odcinkach wylotowych powstały **ozy**. Dna rynien są bardzo urozmaicone poprzez szereg wyniosłości i progów oraz licznych zagłębień eworsyjnych, w obrębie których utworzyły się okrągłe lub owalne jeziora. Zbocza rynien z reguły są strome, a wysokość względem lustra wód jeziornych wynosi do 10 m. Ryny subglacjalne wykorzystują m.in. rzeki: Krąpiel, Małka, Sokoła i Kania.

Powierzchnia wysoczyzny morenowej jest także urozmaicona formami szczelinowej akumulacji lodowcowej (kemy i ozy) powstałymi jako formy podlodowe, śródlodowe lub wytopiskowe. **Kemy** zbudowane z materiału piaszczysto-pyłowego, osadzonego pierwotnie w szczelinach po martwym lodzie, stwierdzono w rejonie Krzywnicy. Są to odosobnione formy o nieregularnych kształtach osiągające 15–30 m wysokości. Formami akumulacji lodowcowej, najbardziej charakterystycznymi i najliczniejszymi dla wysoczyzny są **ozy**. Kierunki tych form mają przebieg NW–SE. Najwięcej ozów towarzyszy rynnom subglacialnym. Zagłębienia pomiędzy ozami a krawędziami rynny wypełniają holocenijskie osady organiczne (torfy i gytie) tworzące **równiny torfowe**. Równiny torfowe występują powszechnie w rejonie gminy Stara Dąbrowa, szczególnie w dolinach rzek. Torfy wykazują generalne wyrównanie powierzchni, lokalnie niewielkie pochylenie, zgodnie z pochyleniem formy, na której występują.

Równiny zastoiskowe towarzyszą najczęściej równinom torfowym, a więc występują przeważnie w obrębie dolin, a także zachowały się w obniżeniach terenu.

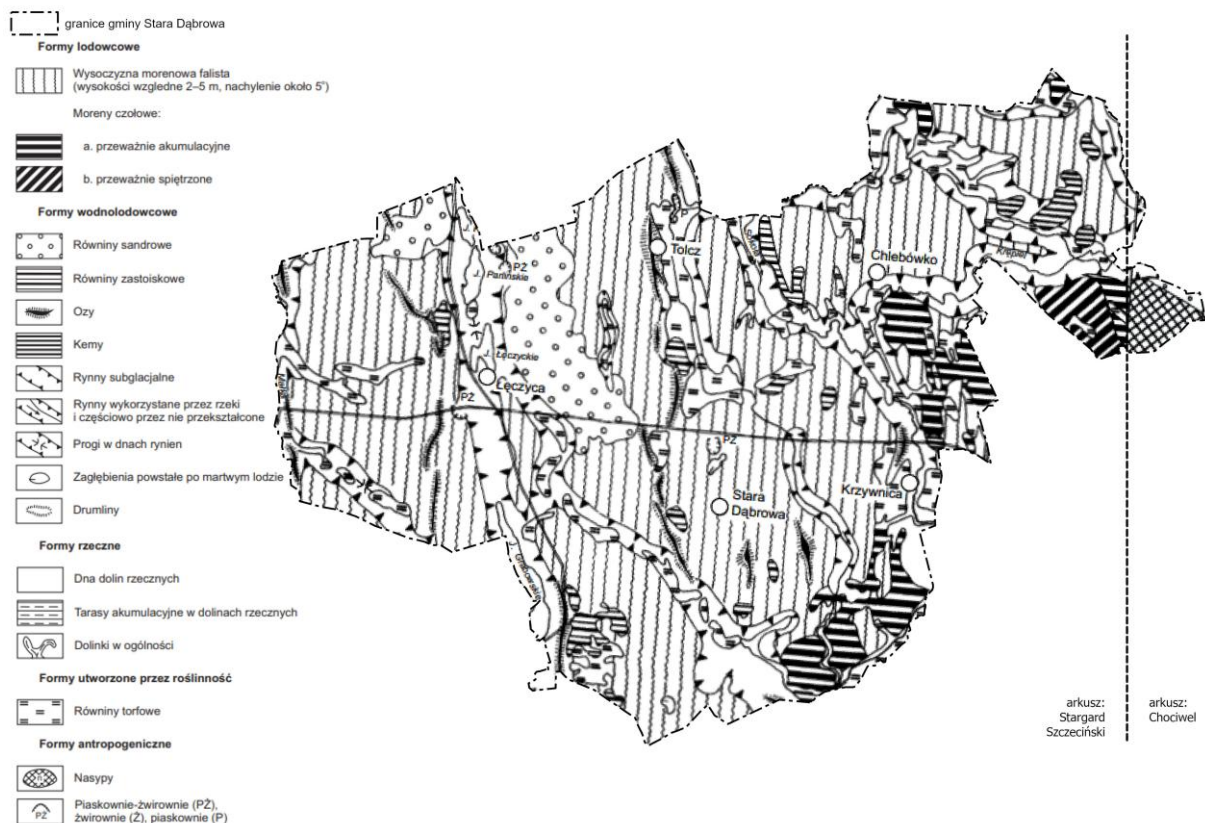
W centralnej części gminy, na wschód od Parlina i Łęczycy występuje fragment **równiny sandrowej**, której powierzchnia pochylona jest na południowy wschód. Wysokość powierzchni sandru to 65 do 70 m n.p.m.

Zagłębienia powstałe po martwym lodzie stwierdzono powszechnie jako wynik deglacjacji arealnej. Są to zagłębienia o różnej wielkości i kształcie, odzwierciedlające w przybliżeniu rozmiary brył martwego lodu. Większe zagłębienia przekształciły się w jeziora stopniowo zarastające. Większość zagłębień jest bezodpływowa.

Dolinki występują w obrębie wysoczyzny morenowej, którą rozcinają na krótkich odcinkach, przeważnie w partiach krawędziowych. Dolinki krawędziowe są na ogół suche. Niektóre dłuższe rozcięcia wykorzystywane są przez niewielkie ciek.

Rysunek 4. Szkic geomorfologiczny gminy Stara Dąbrowa

Źródło: Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski, arkusze: Stargard Szczeciński, Chociwel, PIG

7.3 Budowa geologiczna, warunki budowlane

Obszar gminy Stara Dąbrowa, pod względem tektonicznym, położony jest w obrębie niecki szczecińskiej. Cała powierzchnia gminy pokryta jest osadami czwartorzędowymi.

Na całym obszarze występują osady **górnego permu**, wykształcone w postaci wapieni, dolomitów, anhydrytów i soli.

Trias wykształcony jest w postaci piaskowców, iłowców, mułowców, iłotupków z gipsem, dolomitów i wapieni.

Osady **jury** o łącznej miąższości 560 m reprezentowane są przez utwory lądowe: piaskowce, mułowce, łupki ilaste, piaski i iły, niekiedy z wkładkami węgla lub siewki roślinnej. Wielokrotnie występują w nich przewarstwienia osadów morskich: iłowców i łupków ilastych, mułowców, piaskowców i piasków, piaskowców glaukonitowych, zlepieńców i żwirowców, muszłowców, sferosyderytów, margli, wapieni, wapieni piaszczystych i oolitowych oraz dolomitów piaszczystych.

Kreda dolna to osady lądowe: iłowce, mułowce i piaskowce, o miąższości 41 m. **Kreda górna** to osady morskie reprezentowane przez margle z wkładkami wapieni, iłowców marglistych i opok, które osiągają miąższość ponad 2000 m.

Trzeciorzęd reprezentowany jest przez oligocen i miocen. Osady oligocenu, o miąższości około 100 m, wykształcone są jako piaszczyste osady morskie oraz leżące wyżej osady lądowo-morskie (jeziorne): iły, iłowce, mułki, mułowce, z wkładkami piasków. W miocenie w środowisku lądowo-jeziornym osadzały się piaski, iłowce i mułowce, często z cienkimi wkładkami węgla brunatnego z ksyliitami.

Czwartorzęd to osady o bardzo zmiennej miąższości, wynoszącej od kilkudziesięciu do około 200 m. **Plejstocen** reprezentowany jest przez osady zlodowaceń południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskich oraz interglacjału mazowieckiego, **holocen** przez osady rzeczne, jeziorne i zastoiskowe.

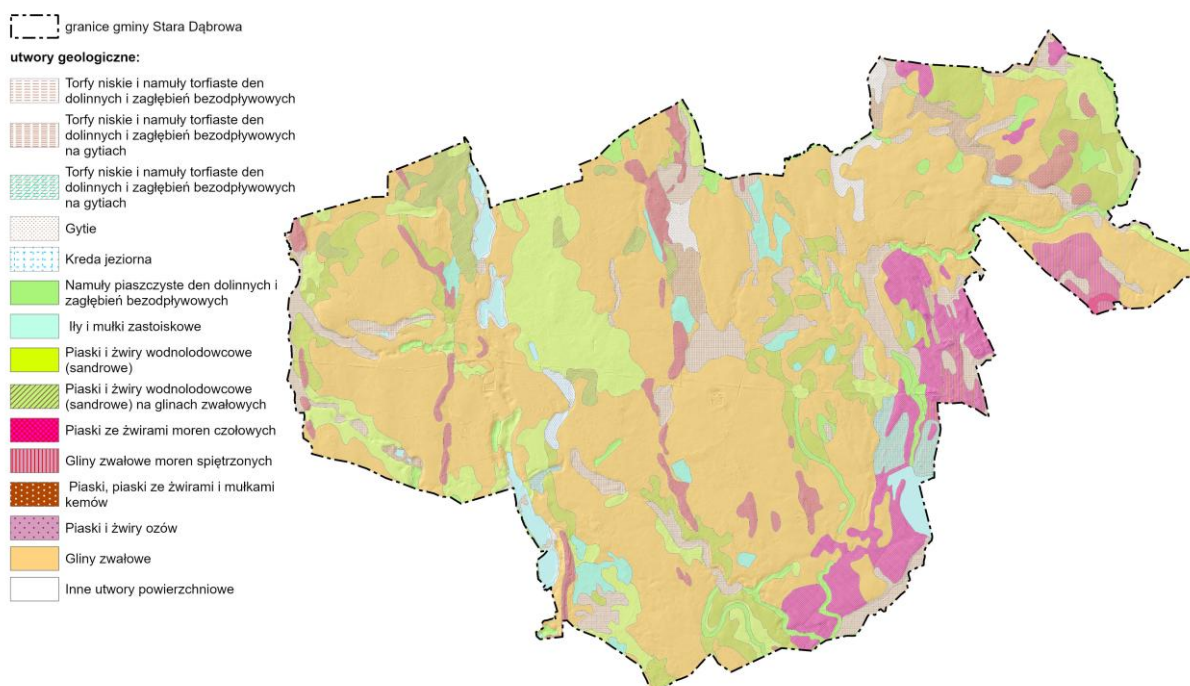
Powierzchnia rejonu gminy Stara Dąbrowa jest zbudowana głównie z osadów **plejstoceńskich** fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego (bałtyckiego). Najstarsze osady tej fazy to zastoiskowe mułki ilaste. Wyżej leżące piaski i żwiry wodnolodowcowe, mają miąższość od 1 do ponad 30 m. Gliny zwałowe pokrywają prawie całą wysoczyznę morenową. Ich miąższość waha się od 2 do 20 m. Piaski i żwiry lodowcowe tworzą pokrywy na glinach zwałowych lub osadach wodnolodowcowych o miąższości od 0,5 do 3 m. Piaski, żwiry i gliny moren martwego lodu budują niewielkie wzniesienia towarzyszące zagłębieniom po martwym lodzie. Licznie reprezentowane są formy szczelinowe – ozy i kemy. Ozy są zbudowane z piasków, żwirów i glin zwałowych, a kemy z piasków i mułków, miejscami z glin. Z końcowym etapem wytapiania brył martwego lodu związane są piaski ze żwirami i mułki wodnomorenowe o miąższości od 1 do 3 m. Pod koniec plejstocenu, w dolinach Iny, Krąpieli i ich dopływów, powstały piaszczysto-żwirowe tarasy akumulacyjne.

Na przełomie **plejstocenu** i **holocenu** powstały piaski i gliny deluwialne o miąższości do 2 m, występujące na zboczach, w małych dolinkach i obniżeniach, wskutek spływanania i rozmywania osadów oraz utwory zwietrzelinowe (eluwia glin zwałowych).

W **holocenie** powstały piaski rzeczne oraz mady i mułki tarasów zalewowych o niewielkiej miąższości. W licznych zagłębieniach wytopiskowych po martwym lodzie oraz w dolinkach mniejszych cieków powstały namuły: piaszczysto-gliniaste, piaszczyste, piaszczysto-wapniste, torfiasto-gliniaste i gliniasto-humusowe, którym często towarzyszą torfy i gytie. Ich miąższość miejscami przekracza 4 m.

Rysunek 5. Geologiczne osady powierzchniowe na terenie gminy

źródło: Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000, PIG

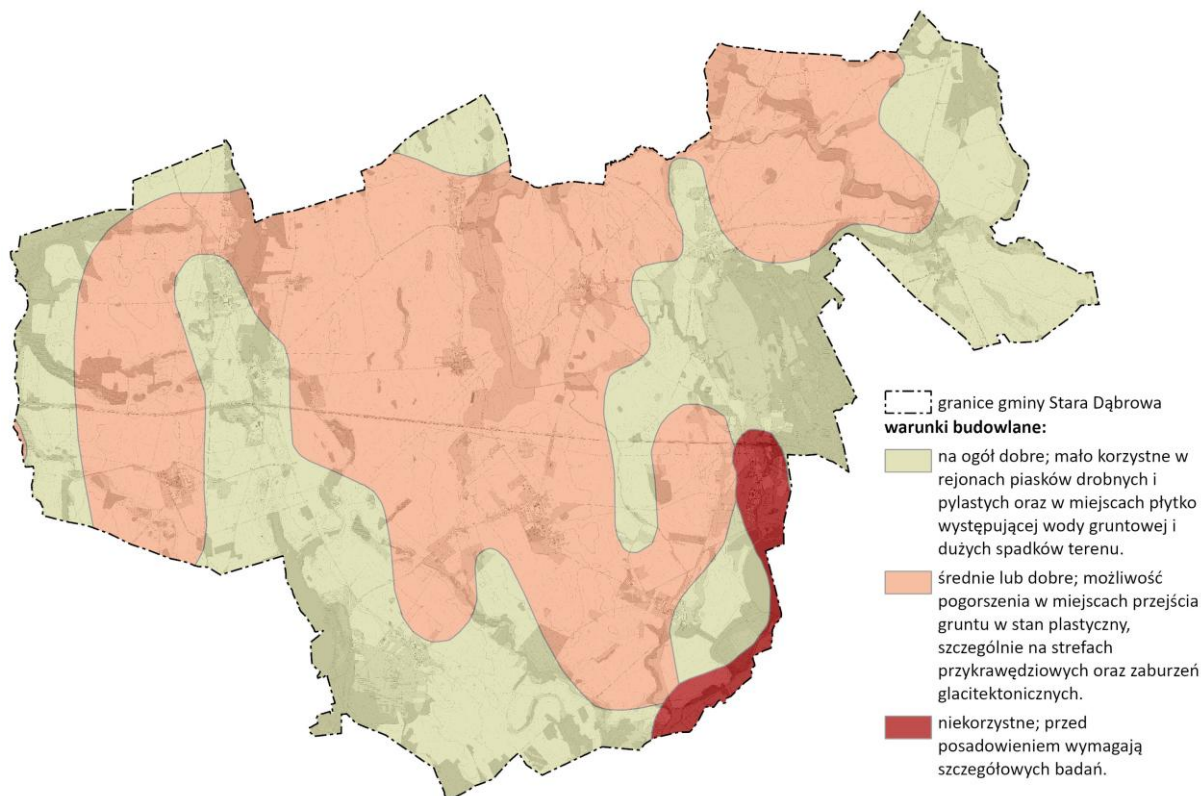
Warunki budowlane

Warunki korzystne dla budownictwa występują na obszarach, gdzie przy powierzchni rozpoznano grunty skaliste, spoiste (w stanach: zwartym, półzwartym i twaroplastycznym) lub grunty niespoiste (średniozagęszczone i zagęszczone), w obrębie których nie stwierdzono zjawisk geodynamicznych, a zwierciadło wody gruntowej występuje głębiej niż 2 m pod powierzchnią terenu. Są to miejsca występowania osadów morenowych zlodowaceń północnopolskich: gliny zwałowe, a także morenowe osady piaszczysto-żwirowe. W przypadku glin zwałowych należy mieć na uwadze, że osady te wykazują dość znaczne różnice składu granulometrycznego i cech fizyczno-mechaniczno-odkształceniowych. Dobre warunki budowlane związane są również z gruntami niespoistymi, tj.: piaski średnie, drobne i pylaste, miejscami z domieszką piasków grubych i żwirów z gładzikami, średniozagęszczone, pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego.

Warunkami niekorzystnymi, utrudniającymi budownictwo, charakteryzują się tereny występowania gruntów słabonośnych (organicznych, gruntów spoistych w stanie miękoplastycznym i plastycznym, gruntów niespoistych luźnych) oraz wszystkie miejsca, gdzie zwierciadło wody znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m od powierzchni terenu. Są to doliny rzek, głównie tarasy zalewowe Krąpieli, a także inne obniżenia w powierzchni wysoczyzny, poprzecinane gęstą siecią niewielkich cieków wodnych, zazwyczaj podmokłe i zabagnione. W rejonach tych występują także często grunty organiczne (torfy, namuły i gytie), którym mogą towarzyszyć wody agresywne w stosunku do betonu i stali. Obszary występowania tego typu gruntów są nieodpowiednie do bezpośredniego posadowienia budowli, bez uprzedniego polepszenia warunków naturalnych (wymiana gruntów, fundamenty pośrednie). Budownictwo utrudnione jest również na stokach wzgórz kemowych i ozów o nachyleniu przekraczającym 12%. Są to tereny zagrożone, na których mogą występować powierzchniowe ruchy masowe, szczególnie po pozabawieniu ich szaty roślinnej oraz w przypadku prowadzenia tam robót ziemnych i obciążenia obiektami budowlanymi. Przed przystąpieniem do prac budowlanych w takich rejonach wymagane jest sporządzenie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej.

Rysunek 6. Warunki budowlane na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych (SHP) do mapy geologiczno-inżynierskiej Polski w skali 1:500 000, PIG-PIB

7.4 Surowce mineralne

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa występują kruszywa naturalne w postaci piasków i żwirów. Obecnie obszar gminy obejmuje swym zasięgiem 4 udokumentowane złoża kopalin, zlokalizowane w rejonie miejscowości Stara Dąbrowa, Nowa Dąbrowa i Krzywnica. Spośród nich 1 złożo jest rozpoznane szczegółowo, 1 złożo jest zagospodarowane, zaś w przypadku 2 eksploatacja została zaniechana. Dla 1 złoża wyznaczono teren i obszar górniczy.

Tabela 2. Wykaz obszarów udokumentowanych złóż kopalin w gminie Stara Dąbrowa

źródło: dane MIDAS

lp.	nazwa złoża/pole złoża	ID złoża	kopalina	stan zagospodarowania złoża	zasoby [tys. t]		teren górniczy	obszar górniczy
					geologiczne bilansowe*	*w tym przemysłowe		
1	Krzywnica	4341	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	48,00	-	-	-
2	Nowa Dąbrowa	12086	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	423,30	-	-	-
3	Nowa Dąbrowa I	18001	piaski i żwiry	złożo zagospodarowane	203,57	176,54	Nowa Dąbrowa IA	Nowa Dąbrowa IA
4	Stara Dąbrowa	11662	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	299,97	-	-	-

W granicach gminy wyznaczono także obszary perspektywiczne występowania złóż piasków oraz obszary prognostyczne występowania torfów. Zarówno obszary prognostyczne, jak i perspektywiczne stanowią obszary przewidywanego występowania złóż kopalin, przy czym w stosunku do zasobów prognostycznych

można w sposób przybliżony oszacować ich możliwe zasoby, a w konsekwencji przypisać najniższą kategorię rozpoznania, a tym samym mogą być one udokumentowane lub uznane za udokumentowane. Natomiast obszary perspektywiczne to obszary występowania skał i naturalnych płynów lub gazów, które mają cechy kopalin, jednak z uwagi na brak danych do oceny nie można określić maksymalnego błędu oszacowania zasobów, a tym samym nie są to zasoby, których parametry umożliwiają ich udokumentowanie w przyjętych kategoriach⁵.

Charakterystyka złóż udokumentowanych

„Grzędzice” – złóże piasku położone w miejscowości Kolonia Grzędzice, o powierzchni 1,48 ha i miąższości od 0,3 do 5,3 m. Udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 66,0 tys. ton, nie występują filary ochronne. Obecnie eksploatacja złoża została zaniechana. Rekultywacja złoża przewidziana jest w kierunku urbanizacyjnym.

„Krzywnica” – złóże piasku położone na północny wschód od miejscowości Krzywnica, o powierzchni 0,72 ha i miąższości od 2,0 do 10,5 m. Udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 48,0 tys. ton, nie występują filary ochronne. Złóże jest rozpoznane szczegółowo. Przewidywany jest odkrywkowy sposób eksploatacji. Rekultywacja złoża przewidziana jest w kierunku leśnym.

„Nowa Dąbrowa” – złóże piasku położone na zachód od miejscowości Nowa Dąbrowa, w bezpośrednim sąsiedztwie złoża „Nowa Dąbrowa I”. Powierzchnia złoża wynosi 3,00 ha, a miąższość od 6,9 do 14,0 m. Udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 423,3 tys. ton, nie występują filary ochronne. Obecnie eksploatacja złoża została zaniechana. Rekultywacja złoża przewidziana jest w kierunku wodnym.

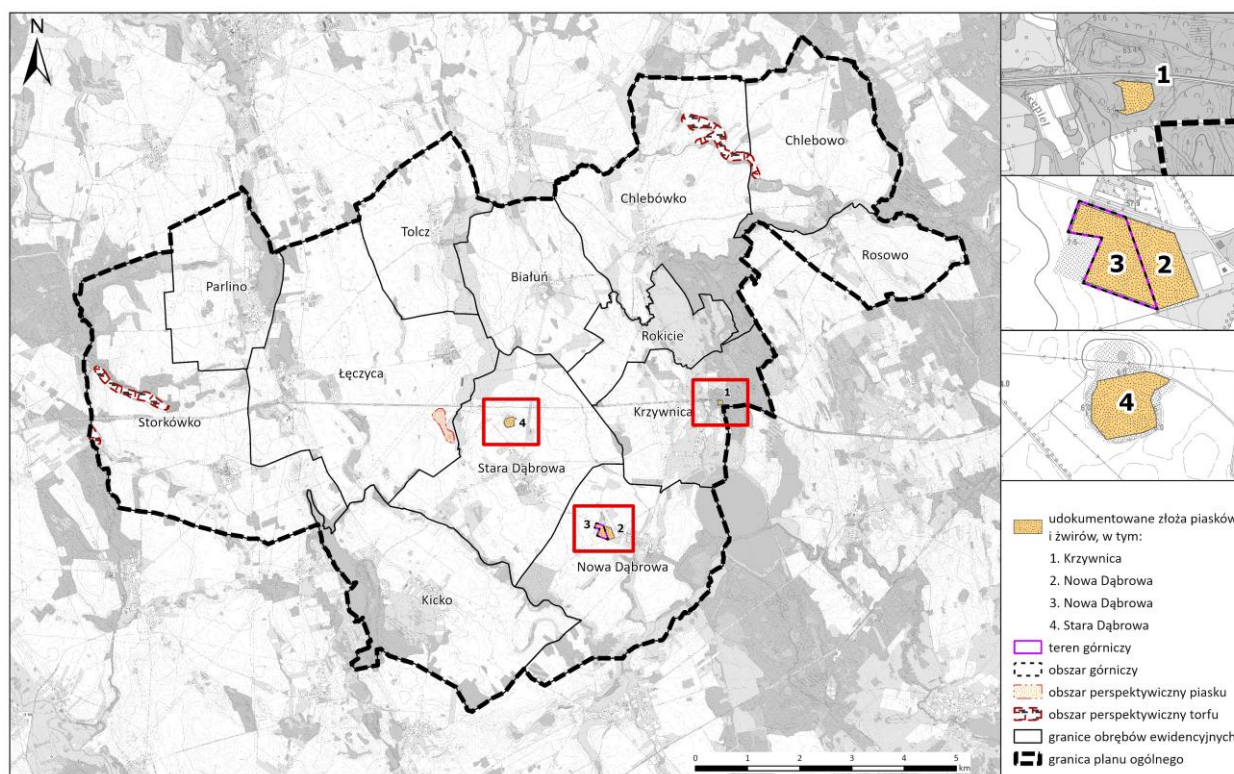
„Nowa Dąbrowa I” – złóże piasku położone na zachód od miejscowości Nowa Dąbrowa, w bezpośrednim sąsiedztwie złoża „Nowa Dąbrowa”. Powierzchnia złoża wynosi 3,68 ha, a miąższość od 2,3 do 10,1 m. Udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 203,57 tys. ton, z czego zasoby przemysłowe wynoszą 176,54 tys. ton. Nie występują filary ochronne. Złóże jest obecnie eksploatowane, wyznaczono dla niego obszar i teren górniczy „Nowa Dąbrowa I” decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 kwietnia 2016 r., znak: WOŚ.III.7422.6.2016.ZZ. Termin ważności decyzji to 31 grudnia 2035 r.

„Stara Dąbrowa” – złóże piasku położone na północ od miejscowości Stara Dąbrowa, o powierzchni 3,22 ha i miąższości od 4,0 do 14,0 m. Udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 299,97 tys. ton, nie występują filary ochronne. Obecnie eksploatacja złoża została zaniechana. Rekultywacja złoża przewidziana jest w kierunku wodnym.

⁵ Za Kostka E.A.: Znaczenie instytucji obszaru funkcjonalnego dla zabezpieczenia obszarów prognostycznych i perspektywicznych złóż kopalin według obowiązującego i projektowanego prawa, Górnictwo odkrywkowe nr 1/2019

Rysunek 7. Udokumentowane złoża oraz obszary prognostyczne i perspektywiczne kopalin na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz Mapy Geośrodowiskowej Polski (II)

7.5 Gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej (utworów budujących podłoże), a także od innych czynników, takich jak: ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne, szata roślinna oraz działalność człowieka.

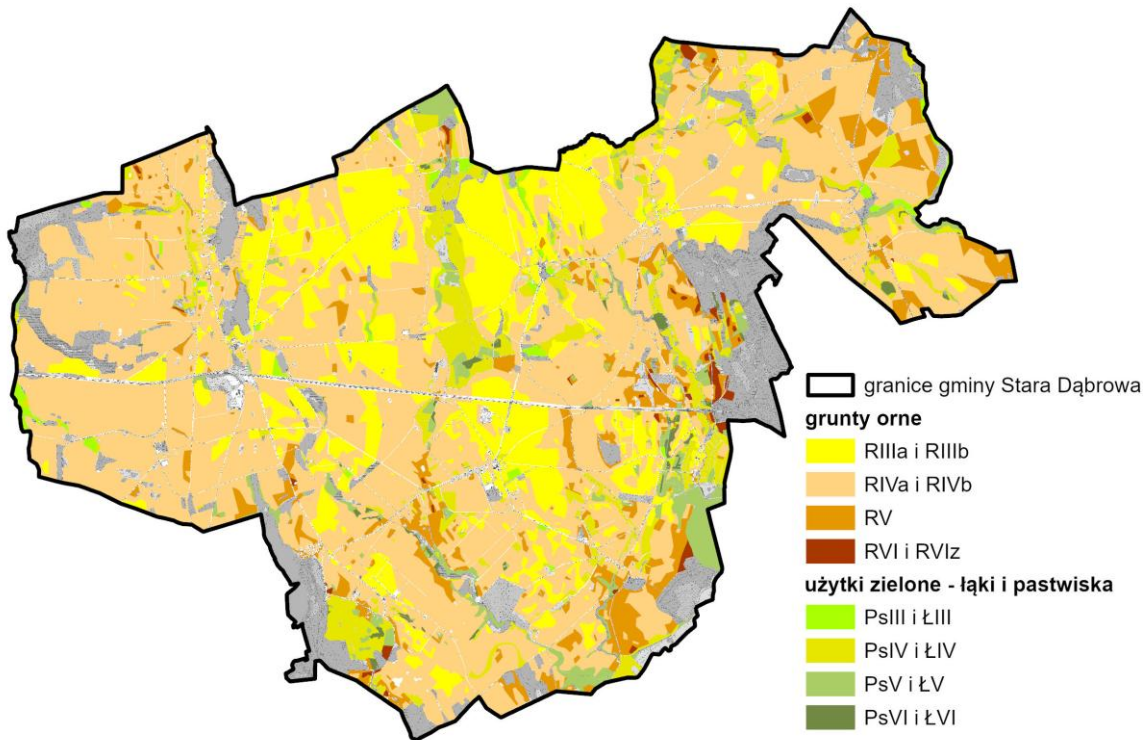
Na obszarze gminy Stara Dąbrowa występują głównie gleby brunatne wyługowane i kwaśne, rzadziej brunatne właściwe – zajmują ok. 80% powierzchni gminy. Występują one przede wszystkim na wysoczyźnie morenowej. Gleby te klasyfikują się do 4, 5 oraz 6 kompleksu przydatności rolniczej gleb (kompleks żytni bardzo dobry, żytni dobry, żytni bardzo słaby) i zajmują ponad 7 tys. ha. Na północy gminy występują gleby brunatne należące do 2 kompleksu przydatności rolniczej (kompleks pszeniczny dobry). Pozostałą część obszaru gminy stanowią gleby bielcowe, zaliczane do 6 i 7 kompleksu przydatności rolniczej (kompleks żytni słaby, żytni bardzo słaby) – są to gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich.

Oprócz gruntów ornych, część ogólnej powierzchni użytków rolnych zajmują użytki zielone. W większych kompleksach występują wzdłuż cieków, szczególnie rzeki Giełdnicy i Krąpieli, oraz zbiorników wodnych. Są to łąki i pastwiska średniej jakości.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa użytki rolne wysokich klas (III) stanowią 19,7% powierzchni użytków rolnych. Nie występują użytki rolne klasy I i II. Grunty orne klasy IIIa i IIIb stanowią 18,7% użytków rolnych, łąki klasy III – 0,6%, a pastwiska klasy III – 0,4%. Użytki rolne klasy IV, IVa, IVb, V, VI stanowią łącznie 80,3% ogólnej powierzchni gruntów uprawianych rolniczo, z czego najczęściej zajmują grunty klasy IV (67,4% użytków rolnych) oraz grunty klasy V (11,5% użytków rolnych).

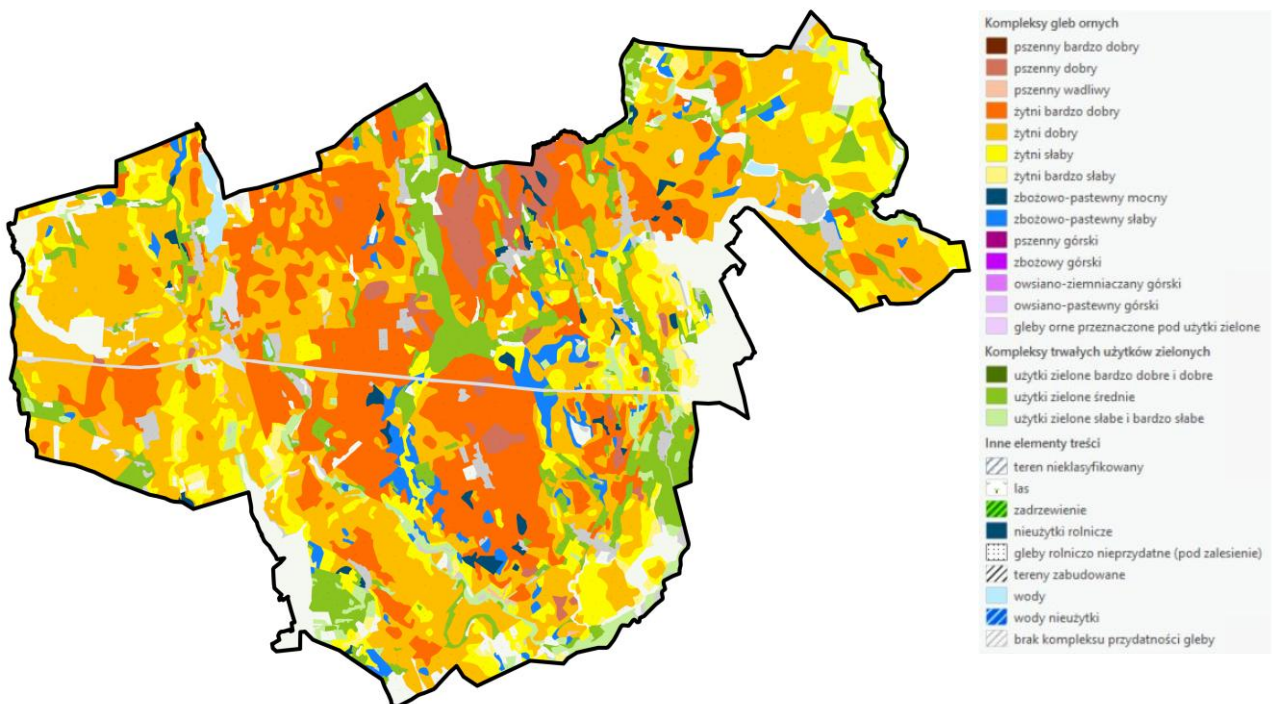
Rysunek 8. Grunty rolne w gminie Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych SWDE

Rysunek 9. Kompleksy przydatności rolnej gleb ornych w gminie Stara Dąbrowa

źródło: geoportal.gov.pl

7.6 Użytkowanie gruntów

W gminie Stara Dąbrowa znacznie dominują użytki rolne (grunty orne i tereny użytków zielonych) – stanowią one 82,6% powierzchni ogólnej gminy. Drugorzędne pod względem powierzchni zajmują tereny leśne oraz zadrzewione i zakrzewione co stanowi ponad 9,2% powierzchni ogólnej gminy. Obszary zabudowane i zurbanizowane wraz z zabudowanymi użytkami rolnymi zajmują łącznie ok. 2,3% całej powierzchni gminy. Tereny komunikacyjne stanowią 3,2% całej powierzchni gminy, zaś grunty pod wodami – 1,5% całej powierzchni gminy.

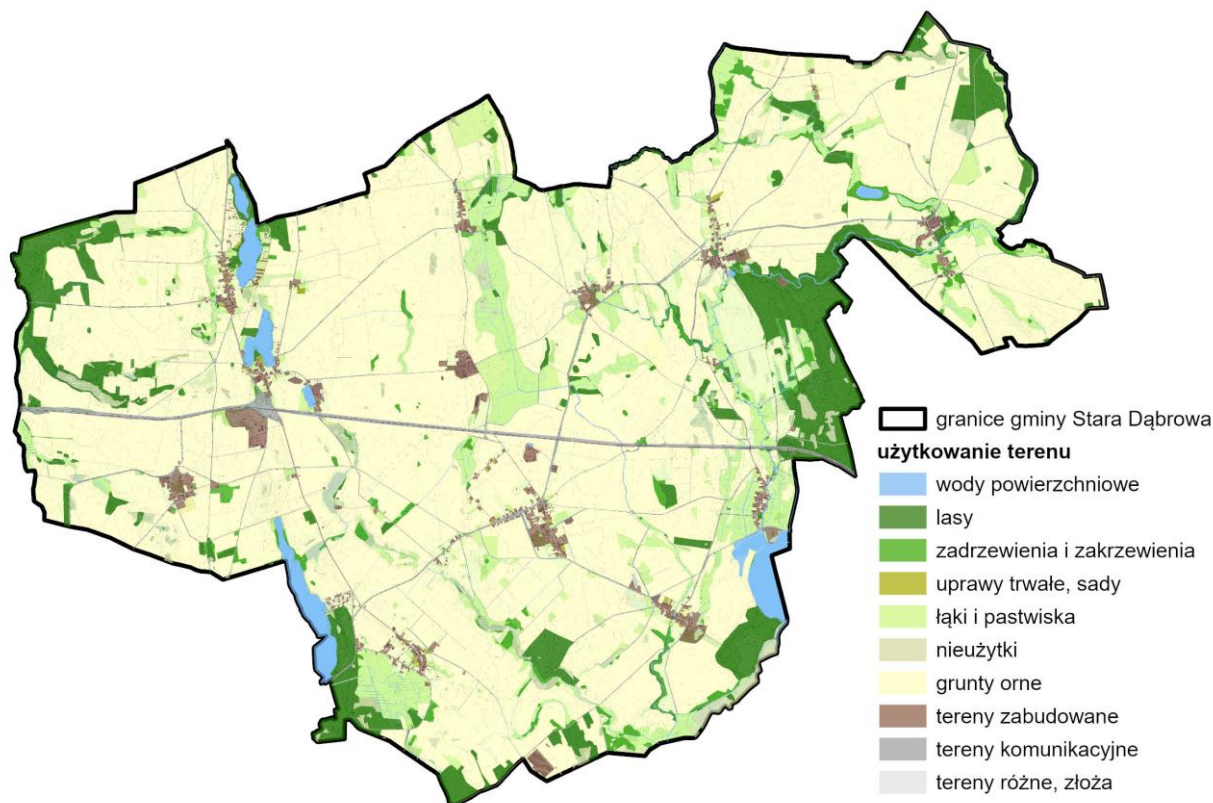
Tabela 3. Użytkowanie gruntów w gminie Stara Dąbrowa

źródło: dane ewidencyjne

LP.	sposób użytkowania gruntów	GMINA OGÓŁEM	
		udział powierzchni gminy [ha]	udział powierzchni gminy [%]
1.	grunty rolne, w tym:	9574,18	85,05
a)	użytki rolne niezabudowane	9147,91	81,26
b)	użytki rolne zabudowane	150,45	1,34
c)	nieużytki	275,82	2,45
2.	grunty leśne, w tym:	1039,81	9,24
a)	lasy	987,84	8,78
b)	grunty zadrzewione i zakrzewione	51,97	0,46
3.	grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	109,87	0,98
a)	tereny mieszkaniowe	18,92	0,17
b)	tereny przemysłowe	37,94	0,34
c)	inne tereny zabudowane	17,37	0,15
d)	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	2,68	0,02
e)	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	31,60	0,28
f)	użytki kopalne	1,36	0,01
4.	tereny komunikacyjne, w tym:	360,54	3,20
a)	drogi	330,23	2,93
b)	tereny kolejowe	30,31	0,27
c)	inne tereny komunikacyjne	0,00	0,00
d)	grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,00	0,00
5.	grunty pod wodami, w tym:	171,03	1,52
a)	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	99,90	0,89
b)	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	71,13	0,63
6.	tereny różne	1,51	0,01
7.	użytki ekologiczne	0,00	0,00
SUMA:		11 256,94	100

Rysunek 10. Użytkowanie gruntów w gminie Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych SWDE

7.7 Hydrologia i hydrogeologia*Wody powierzchniowe*

Hydrograficznie obszar gminy Stara Dąbrowa znajduje się w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Wody powierzchniowe na terenie gminy reprezentowane są przez rzeki, mniejsze cieki, kanały, jeziora, stawy i oczka wodne. Na obszarze gminy występują także tereny podmokłe – bagna.

Grunty gminy Stara Dąbrowa w całości położone są w zlewni rzeki Iny, przy czym przez jej centralną część przebiega południkowo dział wodny IV rzędu, zgodnie z którym zachodnia część gminy odwadniana jest do rzeki Iny od Krąpieli do ujścia, zaś jej centralna i wschodnia część do rzeki Krąpiel (dopływ Iny).

Główne rzeki odwadniające obszar gminy płyną w kierunku północnym i północno-zachodnim. Są to rzeki: Krąpiel (in. Krępiel), Giełdnica (in. Biały Potok), Sokoła (in. Kłodna), Małka i Kania.

Ponadto na obszarze gminy, szczególnie w jej zachodniej części, występują zbiorniki wodne, m.in. jezioro Kołki (Parlino Małe), Parlińskie (Parlino Wielkie), Łęczyckie, Piasno (Grabowskie). W części wschodniej znajduje się niewielkie jezioro Chlebowo.

W południowo-wschodniej części gminy, na pograniczu z gminą Marianowo, znajduje się także fragment kompleksu stawów rybnych „Dzwonowo” o całkowitej powierzchni 278 ha, w tym zbiornik retencyjny – 70 ha. Stawy powstały po zalaniu łąk i terenów podmokłych w dolinach rzek Krąpieli i Krępy.

Krajobraz gminy wzbogacają śródpolne i śródleśne oczka wodne oraz niewielkie zbiorniki wodne pochodzenia polodowcowego, położone głównie na linii północ-południe od Parlina do Kicka.

Charakterystyka cieków i kanałów

Krąpiel (in. Krępiel) – jest to prawy dopływ Iny. Całkowita długość rzeki wynosi 50,5 km, natomiast w granicach gminy Stara Dąbrowa znajduje się odcinek o długości ok. 15 km. Swoj początek rzeka bierze z jeziora Chociwel (gmina Chociwel), uchodzi zaś do Iny pod miastem Stargard. Rzeka płynie początkowo w kierunku zachodnim, a następnie w okolicy Chlebówka zakręca na południe, opływając teren gminy wzdłuż i południowej granicy. Na terenie gminy tworzy liczne i malownicze meandry. W okolicach Krzywicy na Krąpieli utworzony został kompleks stawów rybnych. Dopływ wody regulowany jest jazem położonym na północ od wsi. Dolina Krąpieli obok jezior rynnowych należy do najbardziej malowniczych fragmentów gminy Stara Dąbrowa. Dotyczy to zwłaszcza odcinka pomiędzy Krzywnicą a Chlebówkiem, gdzie na wschodnim brzegu doliny występuje szereg malowniczych wyniesień moreny czołowej.

Giełdnica (in. Biały Potok) – to prawy dopływ Krąpieli o szerokości koryta nie przekraczającej 3 m. Całkowita długość tej niewielkiej rzeki wynosi ok. 18,2 km. Bierze ona swój początek w gminie Maszewo w okolicach Dębic, uchodzi zaś do Krąpieli na południe od Nowej Dąbrowy. Część koryta Giełdnicy stanowi jednocześnie północny fragment granicy gminy Stara Dąbrowa. Odwadnia środkową część tej gminy. W rejonie Tolcza płynie stosunkowo szeroką doliną łączącą obniżenia lodowcowe, wykorzystywaną głównie jako użytki zielone.

Sokoła (in. Kłodna) – to niewielki ciek, stanowiący prawy dopływ Krąpieli. Jego źródła znajdują się na w rejonie miejscowości Sokolniki w gminie Maszewo, do Krąpieli uchodzi zaś w rejonie Rokicia. Płynie wyraźną doliną przez pola uprawne.

Małka – to niewielki ciek o długości ok. 8 km, stanowiący prawy dopływ Iny. Płynie przez zachodnie tereny gminy Stara Dąbrowa, na długości ok. 3 km stanowiąc jej zachodnią granicę. Jego źródła znajdują się na zachód od miasta Maszewo w okolicach wsi Radzanek (gmina Maszewo). Aż do ujścia do Iny w rejonie Lubowa (gmina wiejska Stargard) płynie w kierunku południowym.

Kania – jest to nieduży strumień stanowiący prawy dopływ Krąpieli. Swoj początek bierze w okolicach wsi Mokre (gmina Maszewo), zaś do Krąpieli uchodzi na wschód od Chlebowa. Płynie przez wschodnie tereny gminy Stara Dąbrowa, stanowiąc fragment jej wschodniej granicy. Przeptywa głównie przez tereny leśne.

Poza wymienionymi największymi rzekami, teren gminy odwadniany jest także przez kilka mniejszych, bezimiennych cieków oraz rowów, będących dopływami powyższych rzek, a także przez kanały, m.in. **kanał Nastazin** stanowiący lewy dopływ Sokoły. Wyznacza on fragment północnej granicy gminy Stara Dąbrowa.

Charakterystyka jezior

Gmina Stara Dąbrowa poza wodami płynącymi posiada także ok 71 ha powierzchni wód stojących.

Największymi zbiornikami są jeziora: Piasno, Parlińskie, Łęczyckie i Kołki. Ponadto na terenie gminy występuje szereg mniejszych, nieprzekraczających 10 ha, zbiorników wodnych.

Jezioro Piasno (in. Grabowskie) to jezioro o powierzchni ok. 61,2 ha, zlokalizowane w południowej części gminy, w rejonie miejscowości Kicko. Jezioro to ma wydłużony kształt o przebiegu południkowym. W środkowej części posiada ono krótkie zwężenie o szerokości do ok. 70 m. Zachodni brzeg jeziora wyznacza część granicy gminy Stara Dąbrowa. Jest to zbiornik o zróżnicowanej głębokości, którego średnia wynosi 3,4 m, zaś głębokość maksymalna ok. 7,5 m.

Jezioro Parlińskie (in. Parlino Wielkie) - jezioro o powierzchni ok. 24,8 ha. Zbiornik ma wydłużony kształt o przebiegu południkowym. Na zachodnim brzegu leży wieś Parlino. Na północ od Jeziora Parlińskiego (ok. 80 m) znajduje się jezioro Kołki. Jest to zbiornik o zróżnicowanej głębokości, którego średnia wynosi 4,0 m, zaś głębokość maksymalna ok. 8,9 m.

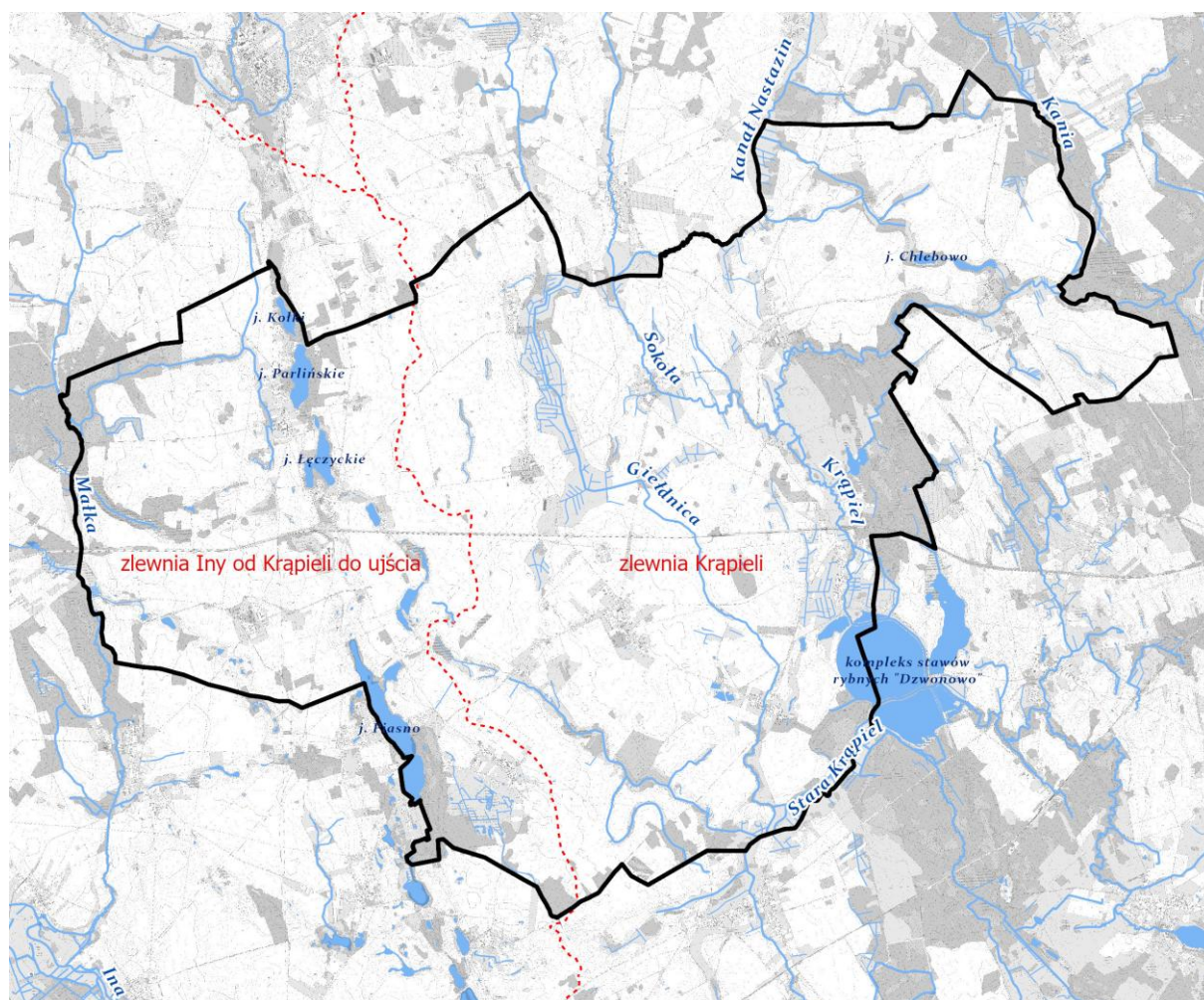
Jezioro Kołki (in. Parlino Małe) – jezioro o powierzchni ok. 12,5 ha. Zbiornik ma wydłużony kształt o przebiegu południkowym. Na południe od Kołków (ok. 80 m) znajduje się Jezioro Parlińskie. Jest to zbiornik o zróżnicowanej głębokości, którego średnia wynosi 7,8 m, zaś głębokość maksymalna ok. 18,8 m.

Jezioro Łęczyckie (in. Wielkie) – jezioro o powierzchni ok. 22,7 ha. Jezioro to rozdziela od południa niewielki półwysep, który wyznacza mniejszą wschodnią część jeziora. Obie części mają wydłużony kształt o przebiegu południkowym. Na południowym brzegu jeziora leży wieś Łęczyca. Jest to zbiornik o zróżnicowanej

głębokości, którego średnia wynosi 4,2 m, zaś głębokość maksymalna ok. 9,3 m.

Rysunek 11. Wody powierzchniowe oraz zasięg zlewni poziomu 4 na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPHP10k oraz BDOT

Jednolite części wód powierzchniowych

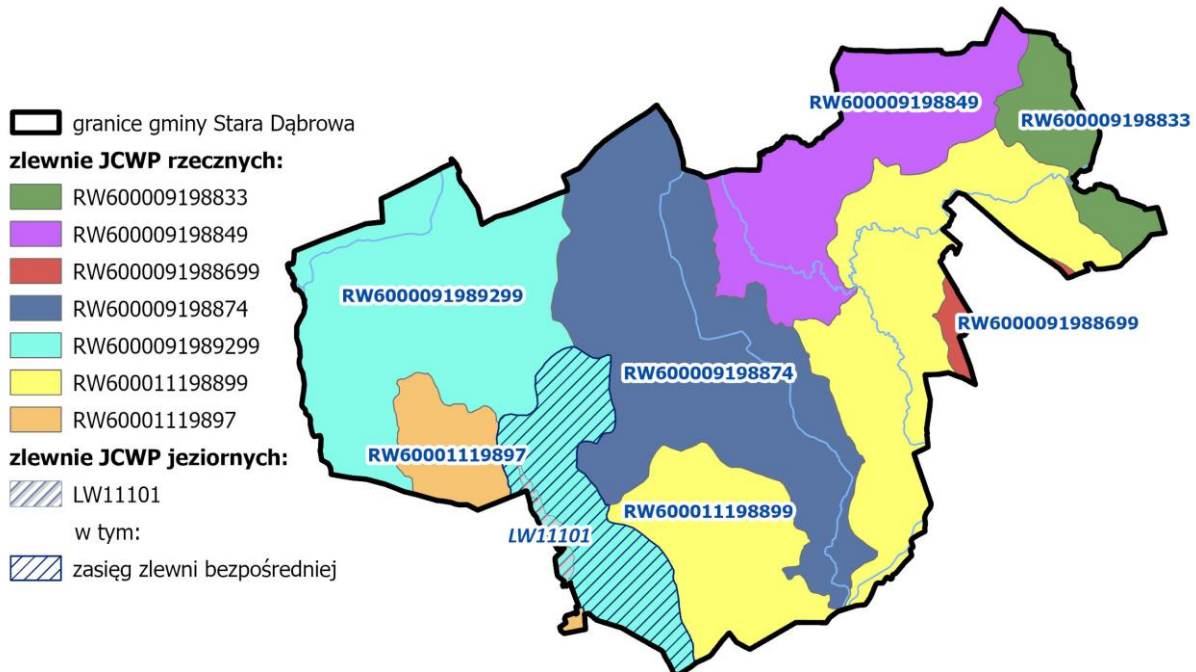
Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

W układzie zlewniowym obszar gminy Stara Dąbrowa należy do dorzecza Odry i zgodnie z aktualnym cyklem planistycznym dotyczącym planowania w gospodarowaniu wodami (2022-2027) położony jest w zasięgu:

- jedenastu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych:
 - *Giełdnica RW600009198874*
 - *Sokola RW600009198849*
 - *Małka RW6000091989299*
 - *Ina od Krapieli do Strugi Goleniowskiej RW60001119897*
 - *Krapiel od źródeł do Kanii wraz z Kanią RW600009198833*
 - *Krapiel od Kanii do ujścia RW600011198899*
 - *Krępa RW6000091988699*
- jednej Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) jeziornych:
 - *Piasno LW11101.*

Rysunek 12. Rozmieszczenie JCWP rzecznych i JCWP jeziernych na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych aPGW

Obszary gruntów zmeliorowanych

W myśl art. 195 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960) melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy. Z kolei art. 192 ust. 1 zakazuje m.in. niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych, utrudniania przepływu wody w związku z wykonywaniem lub utrzymywaniem urządzeń wodnych, z tego względu należy zachować szczególną ostrożność przy wykonywaniu prac ziemnych w pobliżu rowów i rurociągów drenarskich tak aby ich nie uszkodzić.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa istnieją i funkcjonują sieci urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, będących pod opieką indywidualnych właścicieli gruntów oraz pod opieką PGW Wody Polskie. Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych zgodnie z ustawą Prawo wodne to m.in. rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m, czy ziemne stawy rybne, jeśli służą polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby. Na obszarze gminy grunty zmeliorowane występują przede wszystkim w obrębach ewidencyjnych: Tołcz, Białuń, Chlebówko, Chlebowo, Krzywnica, Kicko i Storkówko.

Zgodnie z art. 188 ust. 1 Prawo wodne utrzymywanie urządzeń wodnych należy do ich właścicieli i polega na eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania ich funkcji.

Właściciele gruntów, na których znajdują się urządzenia wodne oraz zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie rowów zobowiązani są do ich utrzymywania we właściwym stanie zgodnie z art. 205 ustawy Prawo wodne. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy - do tej spółki lub tego związku spółek wodnych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie nie sprawuje nadzoru nad urządzeniami melioracyjnymi (rowy, drenowanie) występującymi na gruntach rolnych.

Brak stałej, systematycznej konserwacji rowów melioracyjnych i przydrożnych oraz przepustów, przy intensywnych opadach deszczu prowadzi do lokalnych podtopień. Stąd też prace konserwacyjne powinny być prowadzone każdego roku, w celu umożliwienia odpływu wód opadowych i roztopowych.

Wykonywanie prac utrzymaniowych rowów melioracyjnych musi być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska oraz ochrony przyrody.

Wody podziemne

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa występują dwa główne użytkowe piętra wodonośne: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Piętro czwartorzędowe stanowią utwory piaszczyste reprezentowane przez poziomy wodonośny: międzyglinowy, podglinowy i poziomy wód gruntowych w dolinach rzek (poziomy dolinny). Poziomy międzyglinowy stanowi główny użytkowy poziomy wodonośny. Utwory wodonośne piętra trzeciorzędowego stanowią natomiast piaski, głównie drobnoziarniste miocenu.

Zasilanie poziomów czwartorzędowych odbywa się poprzez infiltrację opadów atmosferycznych. Cieki powierzchniowe mają charakter drenujący. Zasilanie poziomów trzeciorzędowych następuje głównie w wyniku przesączania wód z utworów czwartorzędowych.

Wody podziemne drenowane są przez rzekę Inę.

Poziomy czwartorzędowy

Czwartorzędowe piętro wodonośne w rejonie gminy składa się z 3 poziomów wodonośnych: dolinny (dolina rzeki Iny), międzyglinowy i podglinowy. Na obszarze gminy Stara Dąbrowa występuje jedynie **międzyglinowy poziomy wodonośny**, który ma regionalne rozprzestrzenienie i jest głównym użytkowym poziomem wodonośnym w utworach czwartorzędowych. Wyróżnia się poziomy międzyglinowy górny i dolny. Charakter użytkowy mają warstwy związane z utworami fluwioglacjalnymi. Poziomy ten zbudowany jest z piasków średnioziarnistych ze żwirem i piasków drobnoziarnistych, których miąższość waha się od 7 m do 48 m. Od powierzchni izolowany jest warstwą glin zwałowych. W rejonie Storkówka i Łęczycy poziomy ten występuje pod warstwą glin zwałowych na głębokości 59 m, w rejonie Białunia – 54,5 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Średnia miąższość poziomu wodonośnego wynosi 17,0 m i zmienia się w zakresie od ponad 9,0 m w Starej Dąbrowie do 28,5 m w Łęczynie. Zasilanie poziomu międzyglinowego odbywa się poprzez przesączanie wód z warstw wyżej położonych. Poziomy ten charakteryzuje się bardzo korzystnym współczynnikiem filtracji, który zmienia się od około 10 do 30 m/dobę. Wydajności potencjalne studni są wysokie i wynoszą 50-120 m³/h. Wody z piętra czwartorzędowego (poziomy międzymorenowy), ze względu na podwyższoną zawartość manganu i żelaza wymagają tylko prostego uzdatniania. Z uwagi na dobrą izolację i brak ognisk zanieczyszczeń w tym rejonie ustalono niski stopień zagrożenia wód podziemnych.

Poziomy trzeciorzędowy

Trzeciorzędowe piętro wodonośne ujmowany jest we wschodniej części gminy Stara Dąbrowa, gdzie brak jest użytkowych poziomów w piętrze czwartorzędowym. Poziomy ten tworzą piaszczyste utwory miocenu (piaski drobnoziarniste i pylaste). Wody charakteryzują się zwierciadłem napiętym, w rejonie Rosowa stabilizującym się na głębokości 71-75 m. Średnia miąższość poziomu wodonośnego wynosi 11,3 m. Współczynnik filtracji warstw wodonośnych jest zmienny, w rejonie Rosowa wynosi on ok. 10,0 m/dobę. Wydajności potencjalne studni są niskie i wynoszą 10-30 m³/h. Jakość wód piętra trzeciorzędowego jest słabo rozpoznana. Ujmowały go tylko 2 ujęcia, znajdujące się w Chlebowie i Rosowie (obecnie nieczynne). Zasilanie piętra trzeciorzędowego następuje głównie w wyniku przesączania wód z utworów czwartorzędowych. Piętro trzeciorzędowe występujące w rejonie gminy Stara Dąbrowa w niewielkim stopniu jest narażone na zanieczyszczenia. Poziomy użytkowy występuje na głębokości poniżej 50 m., często izolowany serią utworów ilastych. Dlatego też dla tego obszaru ustalono bardzo niski stopień zagrożenia.

Jednolite części wód podziemnych

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego.

Zgodnie z aktualnym cyklem planistycznym dotyczącym planowania w gospodarowaniu wodami (2022-2027) obszar gminy Stara Dąbrowa położony jest w całości w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 7 (PLGW60007).

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury

wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

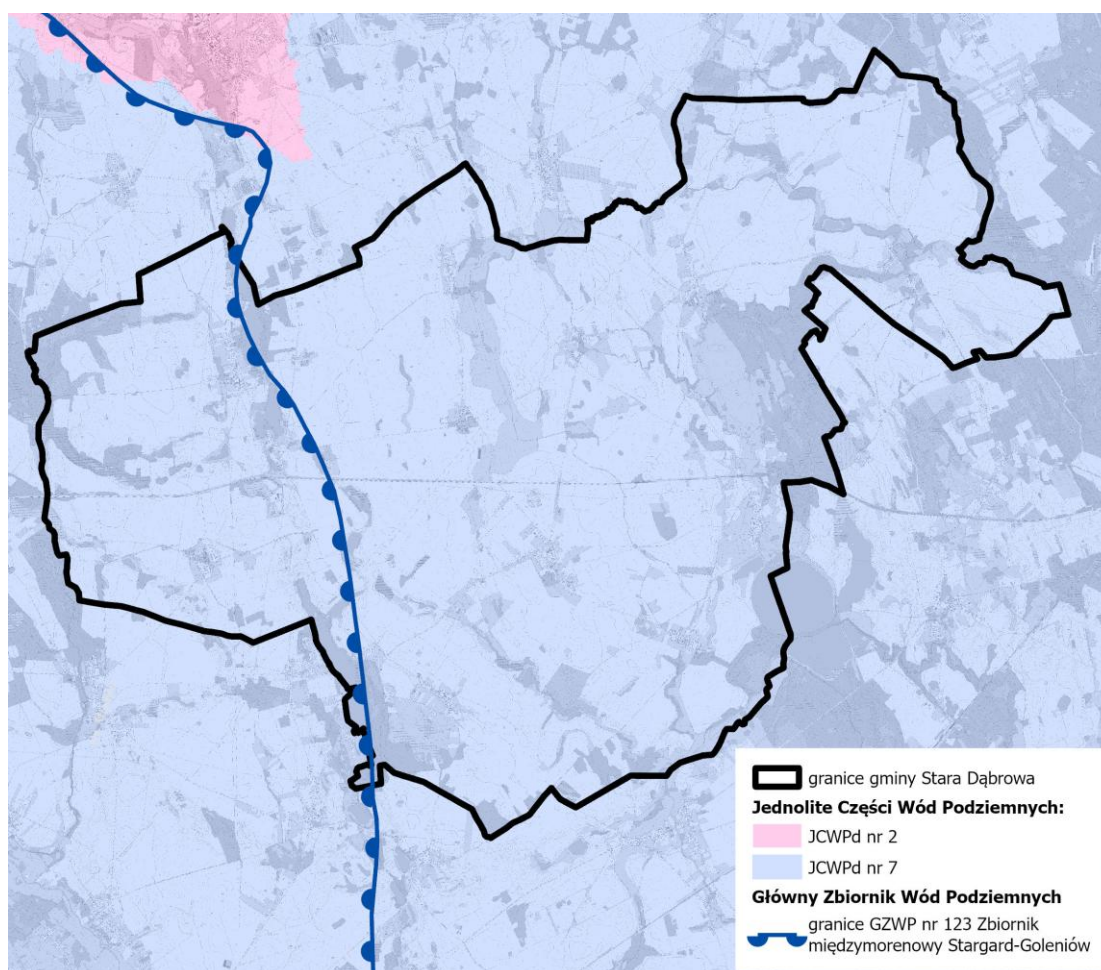
Zachodnia część gminy Stara Dąbrowa położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: GZWP nr 123 *Zbiornik międzymorenowy Stara Dąbrowa-Goleniów*. Jest to zbiornik czwartorzędowy, w obrębie, którego wyróżniono trzy poziomy wodonośne. Zbiornik ten posiada opracowaną w 2004 roku i uzupełnioną w 2011 r. *Dokumentację hydrogeologiczną dla ustalenia obszarów ochronnych GZWP Nr 123 – zbiornik międzymorenowy Stara Dąbrowa – Goleniów, woj. zachodniopomorskie*, na podstawie, której na obszarze GZWP nr 123 wydzielono cztery klasy podatności na zanieczyszczenia. Obszar doliny lny, gdzie izolacja jest najmniejsza, a czas dopływu wód nie przekracza 5 lat jest bardzo podatny. Na obszarze wysoczyzny, w sąsiedztwie doliny oraz na obszarze wysoczyzny na północ od Goleniowa – czas przesączania 5–25 lat (podatny). Pozostałe fragmenty zbiornika, w których izolacja poziomu wodonośnego jest największa (miejscami przekracza 50 m), charakteryzują czasy pionowego przepływu do poziomu wodonośnego GZWP przekraczające 25 lat (miejscami nawet powyżej 100 lat). Są to obszary średnio i mało oraz bardzo mało podatne na zanieczyszczenia. Proponowany obszar ochronny GZWP, w którym wydzielono trzy strefy (A, B i C) różniące się ograniczeniami, ma powierzchnię ok. 153 km², co stanowi 40% powierzchni całego zbiornika.

Wody podziemne GZWP podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne, a ponadto mogą być objęte dodatkową ochroną obszarową poprzez ustanowienie obszarów ochronnych. Obszary ochronne są ustanawiane przez wojewodę, w drodze aktu prawa miejscowego, na wniosek Wód Polskich. Obecnie dla GZWP nr 123 nie ustanowiono obszarów ochronnych.

W 2021 r. Dyrektor RZGW w Szczecinie PGW WP złożył do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o ustanowienie obszaru ochronnego głównego zbiornika wód podziemnych nr 123 *Zbiornik międzymorenowy Stara Dąbrowa – Goleniów*. W chwili obecnej wniosek jest procedowany.

Rysunek 13. Jednolite części wód podziemnych oraz zasięg GZWP nr 123 na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

7.8 Zaopatrzenie w wodę

W 2023 r. z sieci wodociągowej korzystało 99,9% ogółu ludności gminy Stara Dąbrowa⁶. Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) wynosiła 41,6 km⁷.

Zbiorowe zasilanie w wodę obszarów gminy Stara Dąbrowa do celów bytowo-gospodarczych odbywa się poprzez sześć ujęć wód podziemnych, tj.:

- ujęcie w Białuniu składające się z dwóch studni zlokalizowanych na działce ew. nr 166/1 obr. Białuń oraz Stacji Uzdatniania Wody,
- ujęcie w Chlebówku składające się z dwóch studni zlokalizowanych na działce ew. nr 370/1 obr. Chlebówko oraz Stacji Uzdatniania Wody,
- ujęcie w Łęczycy Załęczu składające się ze studni zlokalizowanej na działce ew. nr 305/10 obr. Łęczycza oraz Stacji Uzdatniania Wody,
- ujęcie w Rosowie składające się ze studni zlokalizowanej na działce ew. nr 21 obr. Chlebowo oraz Stacji Uzdatniania Wody – aktualnie ujęcie nieczynne,
- ujęcie w Starej Dąbrowie składające się z dwóch studni zlokalizowanych na działce ew. 357/13 obr. Stara Dąbrowa oraz Stacji Uzdatniania Wody na działce ew. nr 357/7 obr. Stara Dąbrowa,
- ujęcie w Storkówku składające się z dwóch studni zlokalizowanych na działce ew. nr 73 obr. Stokówko oraz Stacji Uzdatniania Wody.

Na obszarze gminy zlokalizowane są także ujęcia wód podziemnych do celów przemysłowych, rolniczych oraz do celów nawodnień deszczownianych, które znajdują się w miejscowościach: Chlebowo, Łęczyna, Nowa Dąbrowa, Stara Dąbrowa, Storkówko, a także ujęcia wód powierzchniowych do celów nawodnień i zapełnienia stawu, zlokalizowane na cieku Krąpiel w miejscowości Chlebówko, na cieku Giełdnica w miejscowości Łęczycza oraz na rowie melioracyjnym w miejscowości Chlebówko.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony pośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody.

Obszar gminy Stara Dąbrowa znajduje się poza zasięgiem stref ochronnych obejmujących tereny ochrony pośredniej ujęć wód, natomiast dla siedmiu ujęć wód podziemnych ustanowione zostały strefy ochronne obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Zostały one wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Stara Dąbrowa, dla których wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej

źródło: dane Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

Nr	Nazwa ujęcia	Lokalizacja		Nr decyzji ustanawiającej strefę ochrony bezpośredniej	Data wydania decyzji
		nr działki ew.	nr obrębu ew.		
WYZNACZONE PRZEZ STAROSTĘ STARGARDZKIEGO					
1	Storkówko	73, 74	Storkówko	OŚ.JN.6223-131-1/01-6/02	15.01.2002
2	Łęczyna	316/2	Łęczycza	GNŚ.LG.6221-4-1/04 zm. NS.6341.27.1.2017.LG1	20.12.2004 12.06.2017

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2023

⁷ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2023

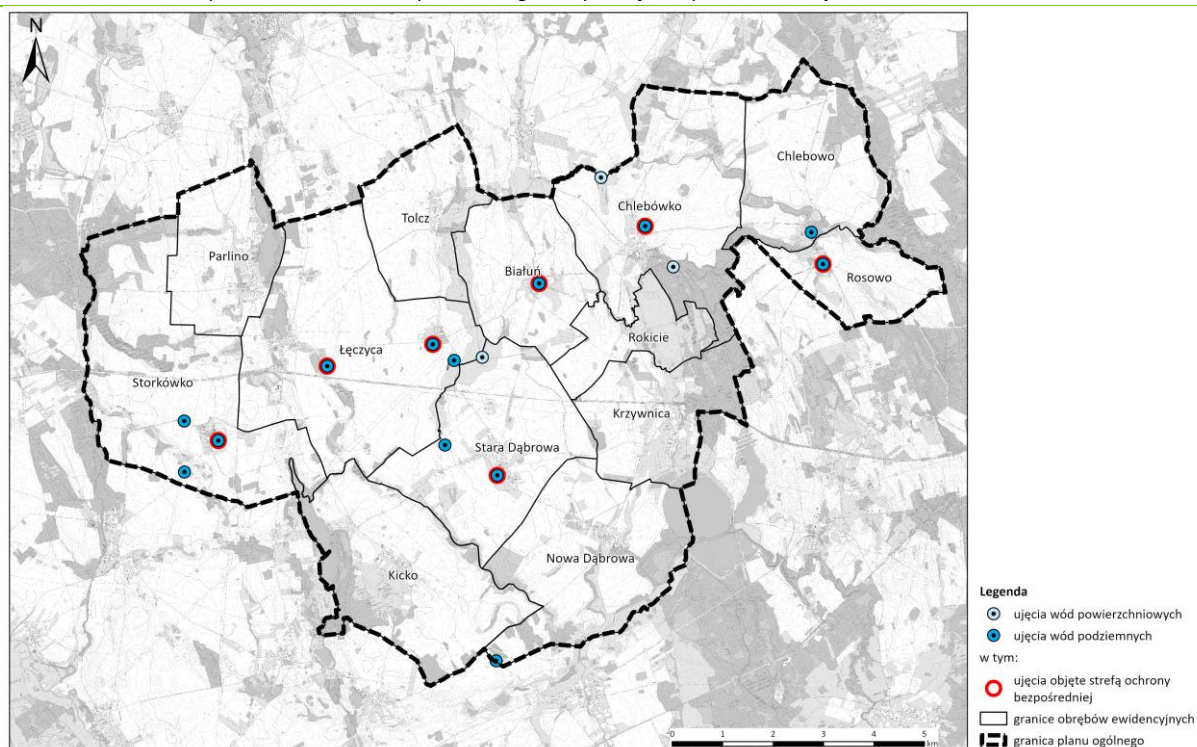
Nr	Nazwa ujęcia	Lokalizacja		Nr decyzji ustanawiającej strefę ochrony bezpośredniej	Data wydania decyzji
		nr działki ew.	nr obrębu ew.		
WYZNACZONE PRZEZ DYREKTORA ZARZĄDU ZLEWNI W STARGARDZIE					
3	Łęczycza	305/10	Łęczycza	SZ.ZZŚ.3.4100.2.5.2018.MC	08.03.2019
4	Białyń	166/1	Białyń	Sz.ZUZ.3.4100.124.4.2018.MC	14.03.2019
5	Chlebówko	370/1	Chlebówko	SZ.ZZŚ.3.4100.148.4.2018.MC	18.04.2019
6	Stara Dąbrowa	257/7, 257/13	Stara Dąbrowa	SZ.ZZŚ.3.4100.150.4.2018.MC	24.05.2019
7	Rosowo	21	Rosowo	SZ.ZZŚ.3.4100.152.4.2018.MC	05.06.2019

W granicach terenów ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy wynikające z art. 127, 128 i 129 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne, tj.:

- zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody,
- nakaz odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- nakaz zagospodarowania terenu zielenią,
- nakaz odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze służących do poboru wody,
- nakaz ograniczenia wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Rysunek 14. Lokalizacja ujęć wód oraz stref ochronnych ujęć wód na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie

7.9 Warunki klimatyczne

7.9.1 Warunki klimatyczne regionu⁸

Gmina Stara Dąbrowa leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego, kształtowanego przez oceaniczne masy powietrza z silnymi wpływami Morza Bałtyckiego. Urozmaiczone ukształtowanie terenu gminy powoduje zróżnicowanie lokalnych warunków klimatycznych. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7,9°C do 8,5°C. Średnie temperatury miesięczne poniżej 0°C występują w styczniu i lutym. Wiosny są na ogół spóźnione i chłodne, a temperatura zaczyna wzrastać dopiero w maju. Lata nie są gorące, średnia temperatura lipca nie przekracza w roku normalnym 17°C. Jesień jest długa i ciepła, o średniej temperaturze do 9°C. Częstotliwość przymrozków wiosennych jest stosunkowo duża i wynosi w marcu 19 dni, w kwietniu 10 dni, przy czym w obszarze lokalnych zagłębień i obniżen terenowych przymrozki mogą występować do połowy maja. Suma rocznych opadów w rejonie gminy wynosi średnio 540-580 mm. Okres wegetacyjny trwa około 215-217 dni. Dominują wiatry z kierunków zachodnich – północne i południowe.

7.10 Szata roślinna

Roślinność występująca na obszarze gminy Stara Dąbrowa zdominowana jest przez uprawy rolne. Na terenach uprawnych występują gatunki typowo polne lub charakterystyczne dla półotwartego krajobrazu rolniczego. Znaczne rozdrobnienie pól oraz duża liczba zadrzewień, pojedynczych drzew lub ich zgrupowań na miedzach, szpalery drzew wzdłuż dróg dojazdowych do pól i łąk oraz rozproszona zabudowa wiejska sprzyja występowaniu wielu gatunków roślin i zwierząt, szczególnie środowisk półotwartych i ekotonowych.

Dla gminy Stara Dąbrowa opracowano „Waloryzację przyrodniczą gminy Stara Dąbrowa – operat generalny”⁹, w której wskazano najcenniejsze tereny pod względem florystycznym. W opracowaniu szaty roślinnej główną uwagę skierowano na fitocenozy w ekosystemach charakterystycznych dla tego obszaru oraz na rejestrowanie gatunków roślin cennych, rzadkich bądź zagrożonych wyginięciem.

Zbiorowiska leśne

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie gminy 1 006,3 ha¹⁰ i podlegają pod Nadleśnictwa: Kliniska i Dobrzany, te zaś pod RDLP w Szczecinie. Lesistość gminy wynosi 8,8%. Największe połacie lasu znajdują się na obrzeżach gminy, w jej północno-zachodniej, południowej i wschodniej części. Mniejsze kompleksy leśne o nieznacznych powierzchniach znajdują się w zasadzie na całym jej obszarze.

Na analizowanym terenie występują siedliska borowe, lasowe i olesowe. Siedliska borowe tworzy bór mieszany świeży. Siedliska lasowe tworzone są przez: las mieszany bagienny, las mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las świeży oraz las wilgotny, a siedliska olesowe tworzone są przez: olsy, olsy jesionowe oraz lasy łąkowe.

Mimo, że skład gatunkowy zbiorowisk leśnych jest w większym lub mniejszym stopniu zakłócony przez gospodarkę człowieka, na terenie gminy Stara Dąbrowa można wyróżnić grupy zbiorowisk leśnych¹¹ takie jak:

- **Olsy**, czyli lasy olszowe występujące na niskich torfach trzcinowo-leśnych lub turzycowo-leśnych rozwijają się w otoczeniu źródlisk, zbiorników wodnych i rzek. Są to cenne zbiorowiska leśne i z uwagi na powszechne sztuczne osuszanie wielu terenów – stosunkowo rzadkie. W gminie Stara Dąbrowa fragmenty olsów występują w dolinie rzeki Krąpieli na odcinku od Chlebowa do Chlebówka oraz w otoczeniu źródlisk na północ od wsi Rokicie. Niewielkie płaty tego zbiorowiska odnotowano również w otoczeniu zbiorników wodnych, przy źródłiskach i strumieniach np. na płn. brzegu jeziora w lesie na zachód od Łęczycy, nad Jeziorem Grabowskim, w kompleksie leśnym między Rokiciem a Chlebówkiem.
- **Łęgi olszowe, jesionowo-olszowe, jesionowe** zajmują siedliska mokre, pozostające pod wpływem

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Dąbrowa. Tekst jednolity, 2022

⁹ Waloryzacja przyrodnicza gminy Stara Dąbrowa – operat generalny, Biuro Konserwacji Przyrody (BKP) w Szczecinie, 1998

¹⁰ dane BDL GUS za rok 2023

¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Dąbrowa. Tekst jednolity, 2022 oraz dane

wody przesiąkającej, ruchomej, bez tendencji do stagnowania. W gminie Stara Dąbrowa dobrze wykształcone płaty łągów występują w dolinie rzeki Krąpieli między Chlebowem a Chlebówkiem oraz w dolinie Małki. W warstwie drzew panuje olsza czarna i jesion oraz (rzadziej) jawor, grab, czeremcha i wiąz. W podszyciu dominują: pokrzywa, wiązówka błotna, ostrożeń warzywny, jaskier rozłogowy, śledziennica skrętnolistna, rzeżucha gorzka.

- **Grąd subatlantycki** – niewielkie fragmenty lasów grądowych, tj. zbiorowisk leśnych charakteryzujących się udziałem graba, dębów, lipy, klonów i buka w drzewostanie, a leszczyny i trzmieliny w warstwie krzewów wykształciły się w otoczeniu rzeki Krąpieli, m.in. koło Chlebowa, a także w rejonie rzeki Małki.
- **Kwaśne i żyzne buczyny niżowe** rozwijają się nad Kąpielą oraz nad jeziorem Parlińskim. W drzewostanie panuje buk, w warstwie zielnej występują perłówka jednokwiatowa, perłówka zwisła, kostrowa leśna, przytulia wonna, prosownica rozpierzchła, szczyr trwały, żywiec cebulkowy. Dobrze wykształcone płaty buczyny pomorskiej i buczyny źródłiskowej występują w dolinie rzeki Krąpieli, na odcinku Chlebowo – Chlebówko.
- **Śródłądowe kwaśne dąbrowy**, których niewielkie płaty wykształciły się na obszarach wilgotnych lasów na wschód od Rokicia. Charakteryzują się udziałem dębu szypułkowego, wiązów i jesionu. W drzewostanie występuje również dąb bezszypułkowy, sosna zwyczajna, brzoza brodawkowata, a w runie między innymi borówki, orlica pospolita, śmiałek pogięty.
- **Bory sosnowe** występują nad Jeziorem Grabowskim oraz w kompleksie leśnym na południe od Chlebówka. Charakteryzują się one dominacją sosny zwyczajnej w drzewostanie, w runie występują pospolite gatunki borowe, panuje śmiałek pogięty.
- **Lasy mieszane sosnowo-dębowych**, w których przeważają sosny i dęby, miejscami buk. Często wprowadzone są również świerki. Podrosty młodych drzew wskazują na siedlisko boru mieszanego bądź siedlisko lasu liściastego ze starymi nasadzeniami sosnowymi. Lasy takie przeważają w krajobrazach leśnych gminy, np. w kompleksie leśnym między Chlebówkiem a Rokiciem oraz nad jeziorem Grabowskim. Z nasadzeń pochodzą także modrzewie stanowiące komponent zbiorowisk leśnych występujących m.in. na północ od byłego PGR Krzywicz.

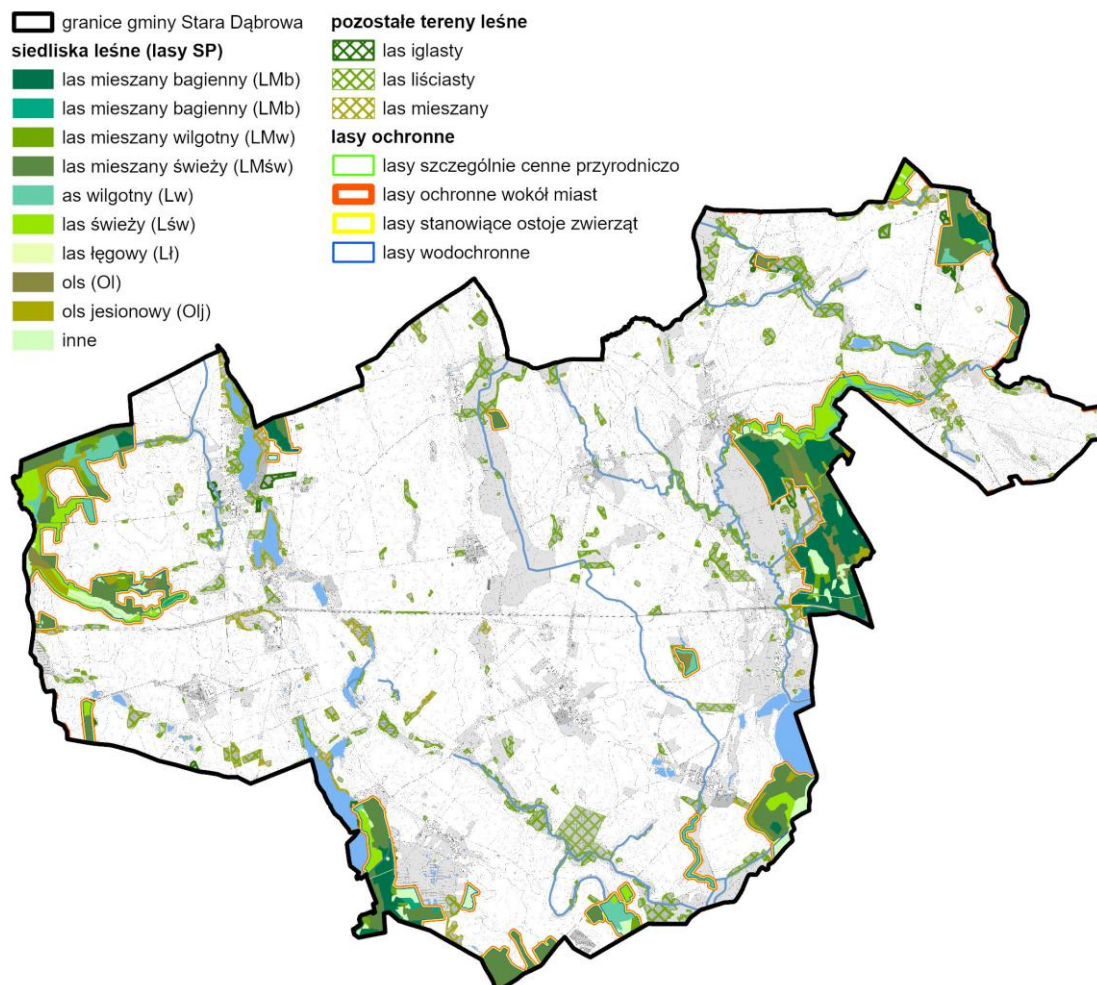
Lasy na terenie gminy Stara Dąbrowa pełnią funkcje gospodarcze i ochronne. Lasy pełniące funkcje ochronne dzielą się na:

- lasy wodochronne - chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni (ochrona zdolności retencyjnych) oraz na obszarach wododziałów;
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt,
- lasy ochronne wokół miast¹² – spełniają przede wszystkim funkcje związane z wypoczynkiem i rekreacją w lasach.

¹² w granicach miast i położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców

Rysunek 15. Lasy w gminie Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Nadleśnictw: Kliniska, Dobrzany, danych BDOT i EGiB

Roślinność wodna i szuwarowa

Wszelkie zbiorniki wód wraz z otaczającymi je bezpośrednio obszarami mają bardzo duże znaczenie biocenotyczne ze względu na retencję wód oraz stanowią siedlisko niejednokrotnie bogatej, zawierającej w swym składzie gatunki chronione, roślinności wodnej i lądowo-wodnej oraz szeregu gatunków zwierząt.

- **Jezioro Parlińskie** jest dużym zbiornikiem, o stosunkowo czystej wodzie. Od strony południowej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej otoczone jest polami uprawnymi. Na brzegu północno-zachodnim występuje las bukowy, częściowo wykorzystywany na park. Świadczą o tym stare nasadzenia introdukowanych gatunków. Brzegi oddzielone są od pól pasem zadrzewień i wąskim szuwarem trzcinowym zagospodarowane są na działki rekreacyjne. W szuwarze występuje trzcina, tatarak zwyczajny, pałka wąskolistna, manna mielec, żabieniec babka wodna, psianka słodkogórz, karbieniec pospolity, kosaciec żółty, niezapominajka błotna, wierzbownica drobnokwiatowa, turzycza brzegowa, turzycza nibyciborowata, ponikło błotne, szczaw lancetowaty, sit rozpięchły, przytulia błotna, przetacznik bobowiczek, kropidło wodne, tojeść pospolita, marek szerokolistny. W toni wodnej występują rogatek sztywny i wywłócznik okółkowy.
- **Jezioro Łęczyckie** to czysty zbiornik położony wśród pól uprawnych koło miejscowości Łęczyca. W szuwarze występuje trzcina, oczeret jeziorny, pałka wąskolistna, karbieniec pospolity, wierzbownica kosmata, sitowie leśne, turzycza nibyciborowata, ponikło błotne, szczaw lancetowaty, jeżogłówka gałęzista. W toni wodnej występują rogatek sztywny, wywłócznik okółkowy, włosienicznik krążkolistny.

- **Jeziro Kołki** jest czystym i cennym florystycznie niewielkim zbiornikiem, otoczonym na brzegu południowo-zachodnim lasem brzoźowym, na zachodnim – młodym lasem sosnowym, a na brzegu wschodnim lasem z dominacją topól, osi i dębów. Dno i otoczenie zbiornika jest bardzo zaśmiecone. W wodach i w bezpośrednim otoczeniu jeziora zinwentaryzowano następujące gatunki: włosienicznik krążkolistny, rdest ziemnowodny, wywłócznik okółkowy, pałka wąskolistna, oczeret jeziorny, żabieniec babka wodna, ponikło błotne, karbieniec pospolity, rdestnica kędzierzawa, turzyca nibyciborowata, ramienice (*Chara aspera*, *Chara vulgaris*, *Nitelopsis obtusa*), jeżogłówka gałęzista, manna mielec, rzęsa drobna.
- **Jeziro Piasno** jest największym i jednocześnie bardzo cennym florystycznie zbiornikiem gminy. Zakwalifikowano je do twardowodnych oligo- i mezotroficznym zbiorników wodnych z podwodnymi łąkami ramienic. Zbiorowiska szuwarowe części południowej budują głównie trzciny, oczerety, pałka wąskolistna, jeżogłówka gałęzista, żabieniec babka wodna. Występują tutaj również: włosienicznik krążkolistny, wywłócznik okółkowy, rdestnice (pływająca, połyskująca, trawiasta, błyszcząca, ostrolistna, pływająca), ramienice (*Chara aspera*, *Chara vulgaris*). W centralnej części zbiornika znajdują się wysepki, na których występują zadrzewienia z olszą czarną i wierzbami. Wykształciły się płaty zespołów *Thelypteridi Phragmitetum* i *Carici elongatae-Alnetum*. W płatach wystąpiły m.in. zachylnik błotny, turzyca nibyciborowata, tarczycza pospolita, psianka słodkogórz, niezapominajka błotna, oset kędzierzawy, rzepicha błotna, przytulia błotna, gorysz błotny, szczaw lancetowaty, karbieniec pospolity, mięta nadwodna, rzeżucha gorzka, pływacz zwyczajny, krwawnica pospolita. Od strony północnej zbiornika występuje wąkrota zwyczajna, turzyca prosowa, pływacz zwyczajny, kosaciec żółty, turzyca sztywna, grzybienie białe.
- **W zagłębieniach na południowy zachód od Parlina** odnotowano następujące gatunki roślin wodnych i błotnych: turzyca zaostrowana, sit rozpierzchły, gwiazdnica trawiasta, trzcinnik lancetowaty, wierzbownica kosmata, tojeść pospolita, rdest szczawiolistny, kosaciec żółty, rzęsa drobna, spirodela wielokorzeniowa, rzęsa trójrowkowa, *Riccia fluitans*, rdest ziemnowodny, manna jadalna, pałka szerokolistna, trzcina zwyczajna, sit skupiony, psianka słodkogórz, przytulia błotna, gwiazdnica błotna.
- **W mokradle na zachód od Parlina** stwierdzono następujące gatunki roślin błotnych i wodnobłotnych: turzyca lisia, sit rozpierzchły, mozga trzcinowa, kosaciec żółty, sitowie leśne, manna mielec, karbieniec pospolity, niezapominajka błotna, tojeść pospolita, firletka poszarpana, przytulia błotna, rzęsa garbata, rzęsa drobna, rzęsa trójrowkowa, ostrożeń łąkowy, komonica błotna.
- **Zagłębienia na południowy zachód od Storkówka** – staw duży, zamulony, silnie eutroficzny. Dominuje szuwar oczeretu, szuwar trzcinowy i ponikłowy. Zanotowano również występowanie takich gatunków, jak: rdest szczawiolistny, rzepicha błotna, jaskier jadowity, wyczyniec kolankowy, mozga trzcinowa, rdest ziemnowodny, sit rozpierzchły, kropidło wodne, żabieniec babka wodna, jeżogłówka gałęzista i pałka szerokolistna. Staw otoczony uprawami i drzewami (brzozy, topole, wierzy). Dominuje szuwar z pałką szerokolistną, obok niego występują: rzęsa drobna, spirodela wielokorzeniowa, jaskier jadowity, kropidło wodne, rdest szczawiolistny, turzyca pseudociborowata, żabieniec babka wodna, manna jadalna. Duży płat szuwaru z jeżogłówką gałęzistą. Położony najdalej na południe staw – w wodzie łąnowo rogatki sztywne i spirodela wielokorzeniowa. Na brzegu rosną: turzyca nibyciborowata, pałka szerokolistna, trzcina pospolita, psianka słodkogórz, wierzbownica drobnokwiatowa, gorysz błotny, karbieniec pospolity, wierzbownica kosmata. W otoczeniu drzewa i krzewy: olsze, topole, wierzy, bez czarny i tarnina. Staw środkowy – w wodzie zanotowano moczarkę kanadyjską, rogatka sztywnego, rdest ziemnowodny, rdestnice: kędzierzawą i połyskującą. W skład szuwaru wchodzi: ponikło błotne, sit rozpierzchły, pałka wąskolistna, trzcina pospolita, manna fałdowana, jeżogłówka gałęzista, karbieniec pospolity, wierzbownica kosmata. Staw przy drodze Storkówko – Małkocin porasta manna mielec, trzcina, karbieniec pospolity, pałka szerokolistna, sit rozpierzchły, żabieniec babka wodna, wierzbownica drobnokwiatowa, niezapominajka błotna, jeżogłówka gałęzista i jaskier jadowity. Przy stawie rośnie dużych rozmiarów dąb szypułkowy.
- **Staw w lesie na południowy zachód od Łęczycy** jest to wyjątkowo malowniczy zbiornik, na jego północnym i wschodnim brzegu rozwinął się las olszowy (ols) i turzycowisko z dominacją turzycy sztywnej. Zanotowano następujące gatunki roślin: rdestnica pływająca, rdest ziemnowodny, spirodela

wielokorzeniowa, tatarak zwyczajny, kosaciec żółty, turzyca brzegowa, turzyca zaostrowana, sitowie leśne, rzęsa drobna, rdest ziemnowodny, turzyca sztywna.

- o **Ziolorośla nadrzeczne**, występujące wzdłuż bezmiejscowego dopływu rzeki Małki, na północ od drogi wojewódzkiej nr 142, to typ siedliska przyrodniczego charakteryzujący się obecnością pnączy i roślin związanych z wilgotnymi siedliskami, np. obrzeża szuwarów, wierzbowiska czy zadrzewienia. Tworzą je takie gatunki jak kielisznik zaroślowy – roślina wspinająca się po krzewach i drzewach, rdestówka zaroślowa, przytulia czepna, pokrzywa zwyczajna, bluszcz kurdybanek, oset kędzierzawy, chmiel zwyczajny, który podobnie, jak kielisznik wspina się po drzewach i krzewach, starzec zwyczajny, starzec nadrzeczny, psianka słodkogórz, wierzbownica kosmata, przytulia czepna, dzięgiel litwor nadbrzeżny, kozłek lekarski, wyżpin jagodowy

Roślinność łąk i torfowisk

W krajobrazie gminy Stara Dąbrowa łąki zajmują niewielką powierzchnię. Rzadko spotyka się bardzo ubogie fragmenty muraw ciepłolubnych, np. w otoczeniu mis wytopiskowych, na zachód od zabudowań wsi Storkówko. Dominują tu: świerznica polna, driakiew gołębia i przytulia właściwa. Na łąkach w okolicach wsi Krzywnica, występuje tatarak zwyczajny, jaskier sardyński, przetacznik leśny, rzeżucha łąkowa.

Torfowiska nie pełnią większej roli w szacie roślinnej gminy Stara Dąbrowa. Rozwijają się najczęściej w postaci płatów roślinności z dominacją turzyc w otoczeniu zbiorników wodnych, jak np. turzycowisko na wschodnim brzegu małego jeziora w lesie na zachód od wsi Łęczycza. Dominują tu: turzyca zaostrowana i turzyca błotna. W wilgotnych obniżeniach wśród pól uprawnych przeważają zbiorowiska z przewagą trzciny pospolitej. Cennym przyrodniczo torfowiskiem jest obiekt usytuowany w południowo-zachodniej części kompleksu leśnego występującego we wschodniej części gminy między Chlebówkiem a Rokiciem. Okrajek torfowiska zajmuje ols, natomiast w centrum występuje pło z dominacją kilku gatunków torfowca oraz bobrek trójlistny, turzyca prosowa, turzyca pospolita, siedmiopalecznik błotny, karbieniec pospolity, brzoza omszona

Roślinność zadrzewień przydrożnych, aleje

W gminie Stara Dąbrowa stwierdzono występowanie alei śródpolnych i przydrożnych oraz drzew o rozmiarach pomnikowych. Skład gatunkowy alei jest bardzo różny – zawiera zarówno drzewa gatunków obcego pochodzenia (np. kasztanowce) jak i rodzimych (np. wierzby). Objęcia opieką wymagają wszelkie zadrzewienia przydrożne. Obiekty te są cennym elementem biocenotycznym, stanowią bowiem swoiste korytarze ekologiczne wśród pól, osłonę przed wiatrami, hałasem i spalinami oraz urozmaicają krajobraz. Wzdłuż dróg ciągną się szpalery drzew, a najciekawsze są zadrzewienia przy dawnych drogach polnych.

Zieleń cmentarzy, parków podworskich i starodrzewi przykościelnych

Parki wiejskie, aleje oraz starodrzewy przykościelne i cmentarne stanowią wartościowy element krajobrazu gminy zarówno jako składnik szaty roślinnej jak i część zasobów kulturowych. W gminie Stara Dąbrowa znajdują się cztery parki zabytkowe, trzy parki w ewidencji konserwatora zabytków oraz parki nie ewidencjonowane. Poniżej przedstawia się krótki opis obiektów sporządzony na podstawie wyników inwentaryzacji z 1998 r. (BKP Szczecin) oraz obserwacji terenowej w 2001 r. (P.P. URBIX).

- o **Stara Dąbrowa** – park dworski, o powierzchni około 4,0 ha, założony w XIX w. W parku występują stare kasztanowce, jesiony, klony, jawory, lipy i modrzewie.
- o **Nowa Dąbrowa** – park pałacowy, o powierzchni 7,2 ha, założony w XIX w. W parku rośnie wiele ładnych, starych drzew liściastych: dęby, kasztanowce i klony. Na szczególną uwagę zasługują stare modrzewie, świerki, jodły, stary cis (ok. 2 m obwodu), żywotniki zachodnie. W runie dominuje podagrycznik, bez czarny, śnieguliczka i podrost drzew. W centralnej części obiektu znajduje się prawie wyschnięty staw z rogatkiem krótkoszyjkowym. Na brzegu – płaty z konwalią majową.
- o **Storkówko** – park dworski, o powierzchni 2,4 ha, założony w XIX w. W parku dominują stare dęby i buki. W podszyciu dominują młode klony, jawory, bez czarny i podagrycznik. Występuje tu owocujący bluszcz pospolity na świerku.
- o **Tolcz** – park dworski, o powierzchni 4,2 ha, założony w XIX w. Park jest niewielki, znajdują się w nim stare drzewa rodzime (dęby, klony, buki, kasztanowce, świerki i jodła) oraz cenne gatunki parkowe: świerk syberyjski, limba, czerwonołistna odmiana dębu szypułkowego, świerk kłujący odmiana srebrzysta, jodła jednobarwna, odmiana złocista żywotnika zachodniego, jedlica Douglasa, choina

kanadyjska, sosna czarna, buk czerwonolistny. W warstwie zielnej dominują: podagrycznik, kuklik, kielisznik zaroślowy, przytulia czepna.

- **Chlebowo** – park dworski. Park jest zarośnięty krzewami bzu lilaka, bzu czarnego, derenia, jaśminowca. W warstwie drzew wyróżniają się topole wielkolistne, sumak, dąb czerwony, jedlica Douglasa, świerk kłujący i żywotnik zachodni.
- **Białuń** – park dworski. W parku rosną stare drzewa liściaste: klony polne, graby i dęby oraz: świerk srebrzysty, tulipanowce amerykańskie, lipa amerykańska, jawor odm. Purpurowa, jawor – odmiana Leopolda.

7.11 Fauna

Świat zwierząt jest stosunkowo bogaty, choć wciąż słabo poznany. W gminie występują zarówno gatunki powszechnie spotykane w Polsce, jak i te rzadsze, choć rzadkich gatunków lęgowych zwierząt jest niewiele ze względu na rolniczy charakter gminy. Wyjątkiem są stawy pod Krzywnicą, będące jednym z najważniejszych w rejonie miejsc dla awifauny przelotnej, które objęte zostały obszarem specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Ostoja Ińska. Na stawach i w ich pobliżu lęgną się gatunki zagrożone wymarciem, takie jak gągoł, bocian czarny bielik czy derkacz.

Bezkęgowce

Spośród chronionych zwierząt bezkręgowych na terenie gminy stwierdzono obecność owadów biegaczowatych i trzmieli, a z mięczaków - ślimaka winniczka

Ryby

W trakcie analizy dokumentacji przyrodniczej potwierdzono obecność w wodach gminy Stara Dąbrowa ryb podawanych dla terenu Pojezierza Pomorskiego jako gatunki pospolite. Najliczniejszymi są leszcz, lin, szczupak, płoć, krąp, okoń. Pozostałe występują mniej licznie lub bardzo rzadko. Na tak częste występowanie tych gatunków wpływa zeutrofizowanie jezior.

Na uwagę zasługuje obecność jezior sandaczowych, charakteryzujące się składem gatunkowym ichtiofauny, w którym przeważają: leszcz, lin, sandacz, węgorz, szczupak. Domieszkę stanowią: krąp, płoć, ukleja, okoń, niekiedy stynka, jazgarz. Do jezior sandaczowych na terenie gminy zaliczane są jeziora Piasno i Łęczyckie.

W typie linowo-szczupakowym sklasyfikowano jeziora o wysokiej produktywności biologicznej, charakteryzujące się składem gatunkowym ichtiofauny, w którym przeważają: lin, szczupak. Istotną domieszkę stanowiły: karaś, węgorz, krąp, płoć, okoń, wzdręga, sum. Ten typ jezior reprezentuje w gminie jezioro Parlińskie.

W typie karasiowym sklasyfikowano jeziora o niskiej produktywności rybackiej, charakteryzujące się składem gatunkowym ichtiofauny, w którym przeważały: karaś, lin, węgorz, szczupak. Domieszkę stanowią: krąp, płoć, sum, okoń. Do tego rodzaju zaliczane jest jezioro Kołki.

W skład ichtiofauny rzeki Krąpieli wchodzi: płoć, miętus, szczupak, kleń, pstrąg, okoń, troć, ukleja, piskorz i ciernik. W jej dopływach skład gatunkowy może być uboższy i występują tam: płocie, cierniki, kiełbie, leszcze, węgorze i okonie.

Na terenie stawów rybnych w okolicy Krzywnicy i Dzwonowa prowadzona jest hodowla ryb słodkowodnych – głównie karpia. Znajdują się tam również łowiska specjalne (na wydzielonych stawach) o zróżnicowanym składzie gatunkowym.

Płazy

Na terenie gminy Stara Dąbrowa stwierdzono występowanie większości z podawanych w literaturze dla terenu Pojezierza Pomorskiego gatunków płazów. Najliczniejszymi gatunkami płazów są: żaba moczarowa, żaba jeziorkowa i ropucha szara. Mniej licznie lub bardzo rzadko występują traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha zielona, rzekotka drzewna, żaba śmieszka, żaba wodna, żaba trawna.

Gmina charakteryzuje się występowaniem licznych terenów podmokłych towarzyszących większości

rzek, z których każdy jest godnym ochrony miejscem lęgowym płazów. Ich znaczenie, w większości przypadków, jest jednak ograniczane ilością wody w danym roku. Najcenniejszym miejscem rozrodu płazów są podmokłe łąki pod Kickiem.

Gady

Spośród gadów nielicznie występuje na terenie całej gminy zaskroniec, jaszczurka żyworodna i jaszczurka zwinka. Występowania żmii zygzakowatej, gniewosza i padalca nie można wykluczyć, ale jest ono mało prawdopodobne ze względu na duże odlesienie gminy.

Ptaki

Na terenie gminy Stara Dąbrowa zarejestrowano co najmniej 165 gatunków ptaków, z czego 117 to gatunki obecnie lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe albo te, które niegdyś gniazdowały na obszarze gminy. Na terenie gminy występują: perkoz, zausznik, perkoz rdzawoszyi, bocian biały, bocian czarny, gęgawa, ohar, krakwa, cyranka, cyraneczka, płaskonos, gągoł, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, kuropatwa, derkacz, żuraw, sieweczka rzeczna, czajka, kszyc, krwawodziób, płomykówka, pójdzka, zimorodek, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, pliszka górską, srokosz, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, czapla siwa, bąk, nurogęś, orlik krzykliwy, rybitwa czarna, samotnik, zimorodek.

Część z nich została objęta ochroną w ramach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Ostoja Ińska. Szczegółowo wymienione zostały w rozdziale 7.12. *Formy ochrony przyrody, podrozdział Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska.*

Ssaki

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa stwierdzono co najmniej 38 gatunków ssaków. Część z nich to gatunki pojawiające się sporadycznie lub wyjątkowo.

Wśród ssaków stwierdzono występowanie gatunków tj.: kret, jeż, ryjówka aksamitna, karczownik, kuna domowa, tchórz zwyczajny, łasica łąska, wydra, jenot. Wśród zwierzyny łownej występują: jelenie, sarny, dziki, lisy, borsuki i zające.

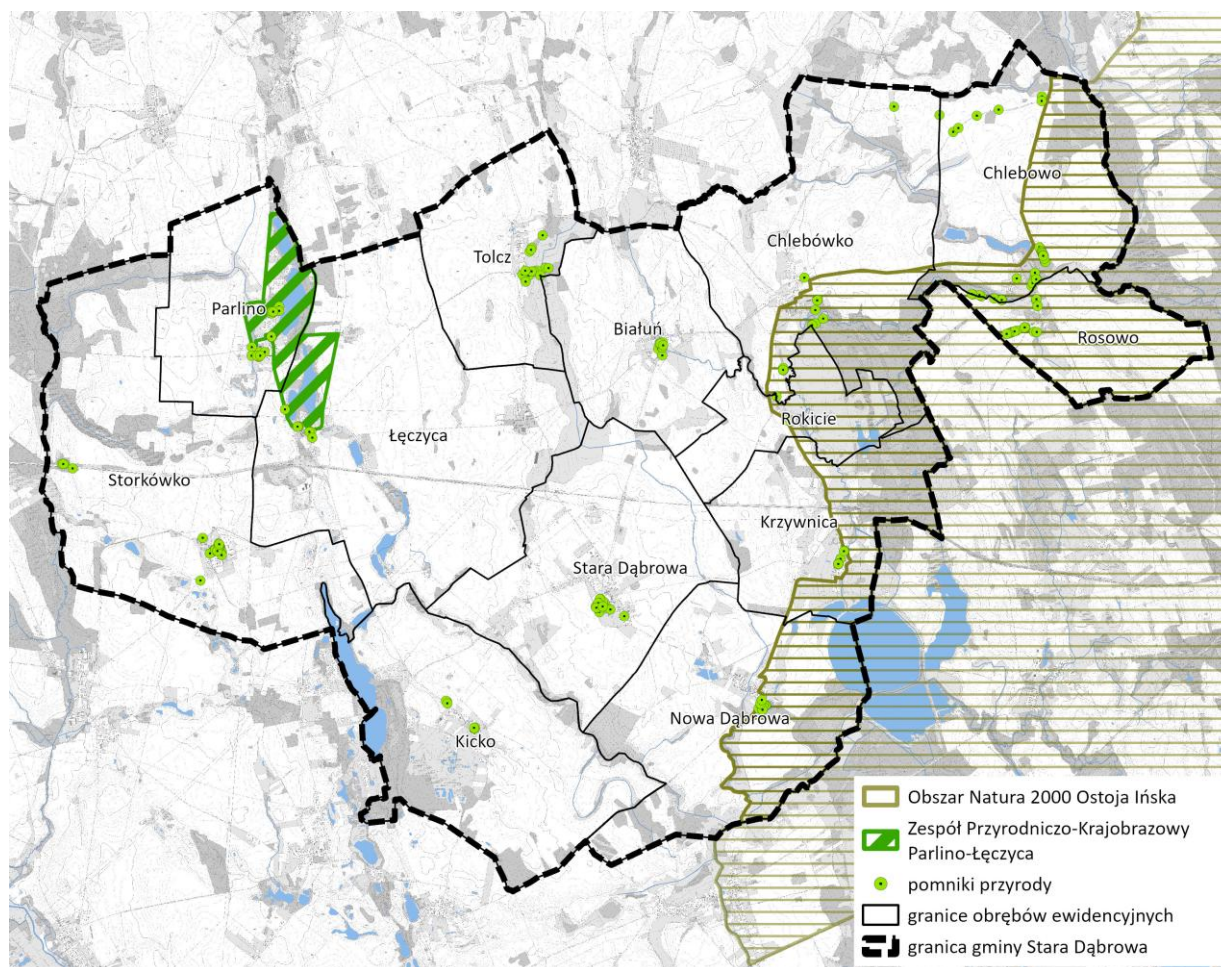
7.12 Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Stara Dąbrowa występują obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1098). Są to:

- Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska,
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza,
- 223 pomniki przyrody w postaci pojedynczych drzew i ich grup.

Rysunek 16. Formy ochrony przyrody w granicach gminy Stara Dąbrowa i na terenach sąsiednich

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

7.12.1 Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska

W ramach programu Natura 2000 wyznaczone zostały dwa rodzaje obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) - tzw. obszary „ptasie” oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) - tzw. obszary „siedliskowe”.

Gmina Stara Dąbrowa położona jest w zasięgu jednego obszaru Natura 2000:

- obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Ińska PLB320008.

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 o całkowitej powierzchni 87710,94 ha obejmuje znaczny fragment Pojezierza Ińskiego i położony jest na terenie czterech powiatów: łobeskiego, choszczeńskiego, drawskiego i stargardzkiego. W granicach gminy Stara Dąbrowa powierzchnia obszaru wynosi ok. 2004,4 ha.

Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków, gdzie występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (bąk, bielik, kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, puchacz). Poza tym w ostoi gniazduje ponad 140 gatunków innych ptaków. Jest to bardzo ważna ostoja bielika i kilku innych gatunków drapieżnych oraz kilku gatunków kaczek i żurawia (>1% populacji krajowej). W okresie lęgowym obszar zasiedla około 10% populacji krajowej cyraneczki, gągoła i krakwy. Ponadto w Obszarze tym dobrze zachowane są zbiorowiska roślinne, zwłaszcza leśne, oprócz nich, duże znaczenie przyrodnicze ma także roślinność wodna i terenów podmokłych. Występują tu też cenne zespoły roślinności łąkowej. Na terenie ostoi znajdują się stanowiska licznych storczykowatych. Na obszarze Ostoi wprowadzono żubra *Bison bonasus*. Zachodni skraj swojego arealu w Polsce osiąga tu wilk. Stosunkowo niska gęstość zaludnienia, niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia oraz odśrodkowy układ hydrograficzny ostoi

sprzyja zachowaniu i ochronie wartości przyrodniczych.

Gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Ińska, których stanowiska zinwentaryzowano w granicach gminy Stara Dąbrowa¹³, to:

A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	A030 Krakwa <i>Anas strepera (Mareca Strepera)</i>
A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>
A124 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	A089 Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>
A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>	A006 Perkoz rdzawoszyi <i>Podiceps grisegena</i>
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias Niger</i>
A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i>
A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>
A043 Gęgawa <i>Anser anser</i>	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>
A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, zmienionym w 2017 r.¹⁴ W planie zadań ochronnych m.in. wyznaczono działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, cele działań ochronnych, a także wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin¹⁵ objętych zasięgiem obszaru Natura 2000, w tym gminy Stara Dąbrowa, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W planie zadań ochronnych dla tego Obszaru wskazano m.in. działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, a także działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Działania odnoszące się do gatunków zinwentaryzowanych w granicach gminy Stara Dąbrowa wymieniono poniżej.

Tabela 5. Działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, 2014, 2017

Przedmioty ochrony	Działania ochronne	Lokalizacja
A055 Cyranka A122 Derkacz A089 Orlik krzykliwy A043 Gęgawa A073 Kania czarna A074 Kania ruda A127 Żuraw	<u>Działania obligatoryjne:</u> Zachowanie siedlisk przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośnopastwiskowe lub pastwiskowe utrzymujące siedlisko gatunków. <u>Działania fakultatywne:</u> Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolnośrodowiskowego lub rolno-środowiskowoklimatycznego ukierunkowanego odpowiednio: na ochronę siedlisk lęgowych ptaków (derkacza) lub innych siedlisk ptaków położonych na trwałych użytkach zielonych. Terminy koszeń: - derkacz, cyraneczka – po 1 lipca - pozostałe gatunki – nie rzadziej niż co 2 lata.	Trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000.
A043 Gęgawa A051 Krakwa A036 Łabędź niemy	<u>Działania fakultatywne:</u> Stosowanie nawozów mineralnych oraz pestycydów zgodnie z wymogami w zakresie dobrej kultury	Tereny rolnicze obszaru Natura 2000

¹³ przy czym nie zawsze w zasięgu granic obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska

¹⁴ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008

¹⁵ W związku ze zmianą ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dokonaną art. 24 pkt 1-3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), stosownie do dyspozycji art. 64 ust. 2 ustawy zmieniającej, po wejściu w życie planów ogólnych gmin poprzez studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin należy rozumieć te plany

A038 Łabędź krzykliwy A127 Żuraw		
A021 Bąk A081 Błotniak stawowy A052 Cyraneczka A055 Cyranka A122 Derkacz A067 Gągoł A043 Gęgawa A051 Krakwa A038 Łabędź krzykliwy A036 Łabędź niemy A070 Nurogeś A006 Perkoz rdzawoszyi A008 Zausznik A215 Puchacz A197 Rybitwa czarna A165 Samotnik A229 Zimorodek A127 Żuraw	Eliminacja obcych gatunków drapieżników – norki amerykańskiej, szopa i jenota poprzez kontrolowany odstrzał i/lub odławianie za pomocą pułapek żywołownych	Cały obszar Natura 2000
A021 Bąk A081 Błotniak stawowy A052 Cyraneczka A055 Cyranka A067 Gągoł A043 Gęgawa A051 Krakwa A006 Perkoz rdzawoszyi A008 Zausznik A197 Rybitwa czarna A165 Samotnik A127 Żuraw A036 Łabędź niemy A038 Łabędź krzykliwy A070 Nurogeś	Utrzymanie arealu i struktury siedlisk lęgowych i żerowiskowych przedmiotów ochrony poprzez zachowanie w niepogorszonym stanie zbiorników wodnych oraz zachowanie niepofragmentowanych płątów roślinności szuwarowej.	Zbiorniki wodne w całym obszarze Natura 2000
A122 Derkacz A043 Gęgawa A089 Orlik krzykliwy A127 Żuraw	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie istniejących śródleśnych podmokłych łąk.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000
A067 Gągoł A070 Nurogeś A229 Zimorodek	Kształtowanie stref ekotonowych przy jeziorach i rzekach o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu, nieużytkowanych cięciami zupełnymi. Pozostawianie w obrębie stref ekotonowych wykrotów, złomów, drzew martwych i zamierających, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi.	Tereny nadleśnictw pokrywające się z obszarem Natura 2000
A075 Bielik A236 Dzięcioł czarny A067 Gągoł A073 Kania czarna A074 Kania ruda A089 Orlik krzykliwy A215 Puchacz	Kontynuowanie racjonalnej gospodarki leśnej pod kątem ochrony siedlisk przedmiotów ochrony: 1) pozostawianie i utrzymywanie w lasach do naturalnej śmierci tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi; 2) pozostawianie na powierzchniach użytkowanych rębniami zupełnymi najmniej ok. 5 % w formie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozpadu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi. W rębniach złożonych, preferuje się pozostawianie grup i kęp drzew, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi. Wskazane łączenie w większe powierzchnie pozostawionych biogrup w nawrotach cięć na sąsiadujących wydzieleniach	Tereny nadleśnictw pokrywające się z obszarem Natura 2000
A021 Bąk	Działania edukujące mieszkańców obszarów wiejskich o znaczeniu	Gminy wiejskie na

A073 Kania czarna A074 Kania ruda A089 Orlik krzykliwy	śródpolnych zbiorników wodnych i zakrzaczeń w formie spotkań w gminach obszaru Natura 2000, kampanii medialnych, folderów	terenie obszaru Natura 2000
A075 Bielik A051 Krakwa A052 Cyraneczka A043 Gęgawa	Działania edukujące myśliwych w zakresie rozpoznawania gatunków i obowiązujących przepisów ochrony przyrody w kołach łowieckich. Propagowanie ograniczenia stosowania amunicji myśliwskiej ze śrutem ołowianym. Propagowanie odstępowania od pozyskiwania cyraneczek i gęgaw będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. Współpraca z Polskim Związkiem Łowieckim w celu ograniczenia używania śrucin ołowianych szkodliwych dla ptaków oraz odstępowania od pozyskiwania dwóch przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. Wydanie broszur informacyjnych i ich dystrybucja	Cały obszar Natura 2000
A051 Krakwa A006 Perkoz rdzawoszyi A008 Zausznik A197 Rybitwa czarna	Propagowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej dla właścicieli wód w formie spotkań i folderów. Informowanie o szkodliwości pogłębiania stawów, niszczenia roślinności wynurzonej i likwidacji wysp na stawach hodowlanych.	Cały obszar Natura 2000
A122 Derkacz A055 Cyranka A089 Orlik krzykliwy A043 Gęgawa A073 Kania czarna A074 Kania ruda A127 Żuraw	Promowanie wdrażania działań w ramach programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości oraz w ramach programów, których celem jest utrzymanie i poprawa jakości siedlisk przedmiotów ochrony, poprzez organizowanie warsztatów i szkoleń dla właścicieli/użytkowników gruntów rolnych oraz wydawanie folderów z zakresu zasad i potrzeb ochrony gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze z doradcami rolnośrodowiskowymi i ekspertami przyrodniczymi	Użytki rolne w całym obszarze Natura 2000
A073 Kania czarna A074 Kania ruda A089 Orlik krzykliwy A215 Puchacz	Nadzór nad ruchem turystycznym w pobliżu stref ochronnych	Tereny nadleśnictw pokrywające się z obszarem Natura 2000
A051 Krakwa A165 Samotnik A028 Czapla siwa	Nadzór nad ruchem turystycznym w pobliżu miejsc o dużym zagęszczeniu par lęgowych (działania promocyjne i edukacyjne- np. foldery i itp.)	Cały obszar Natura 2000
A075 Bielik A030 Bocian czarny A028 Czapla siwa A074 Kania ruda A127 Żuraw	W odniesieniu do istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych podjęcie działań w celu zabezpieczenia ich w sposób minimalizujący ryzyko śmierci lub kalectwa ptaków (m.in. zastosowanie elementów ostrzegawczych, zwiększających widoczność napowietrznych linii elektroenergetycznych poprzez montaż ostrzegaczy lub zastosowanie innych skuteczniejszych rozwiązań technologicznych, stosowanie linii izolowanych, skablowanie linii etc.).	Cały obszar Natura 2000

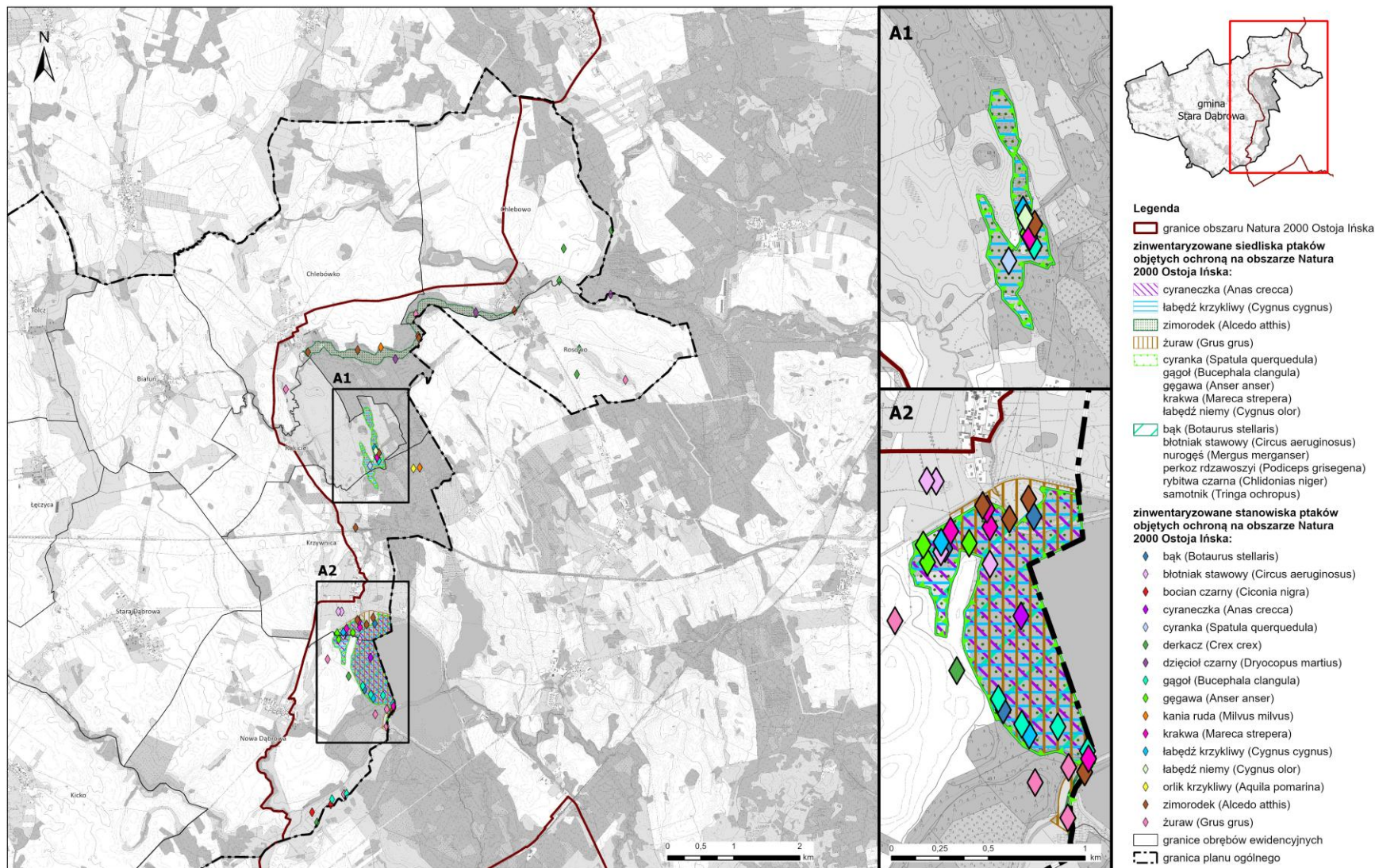
Ponadto w planie zadań ochronnych zawarto także wskazania m.in. do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Dąbrowa, tj.:

- 1) Wprowadzenie zapisu nieprzeznaczenia pod zabudowę nowych terenów zlokalizowanych bliżej niż 100 metrów od brzegów jezior poza obszarami zwartej zabudowy w rozumieniu Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ustalenie nie dotyczy obszarów zwartej zabudowy miejscowości, działek, dla których przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO wydane zostały pozwolenia na budowę oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO.
- 2) Ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków oraz charakter ostoi, w studium należy umieścić ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk lęgowych i żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i zagospodarowania gruntów pod budowę farm wiatrowych.
- 3) Należy utrzymywać grunty obszaru Natura 2000 (tj. siedliska lęgowe, żerowiskowe oraz miejsca odpoczynkowe przedmiotów ochrony) bez przeznaczania ich pod budowę ferm zwierząt futerkowych (w tym zwłaszcza norki amerykańskiej) w związku z bardzo wysokim ryzykiem znaczącego negatywnego oddziaływania tego typu przedsięwzięć na przedmioty ochrony.

- 4) Z uwagi na kluczowe znaczenie terenów otwartych i podmokłych dla ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, konieczne jest umieszczenie w Studium ustaleń, które zapewnią utrzymanie dotychczasowego zasięgu ich siedlisk lęgowych i żerowiskowych, w szczególności poprzez utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania łąk, pastwisk, naturogeniczných nieużytków i gruntów ornych, dbając jednocześnie o zapewnienie prawidłowego, zbliżonego do warunków naturalnych, uwodnienia siedlisk hydrogeniczných i tym samym nie przeznaczanie tych gruntów na inne cele (m.in. na zabudowę, zalesianie, eksploatację kruszyw naturalnych). Ustalenie nie dotyczy:
- obszarów zwartej zabudowy miejscowości,
 - działek, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę, pozwolenia wodno prawne lub koncesje,
 - obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących lub wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia,
 - studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgodnionych przez RDOŚ w okresie od 30 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia,
 - inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych.
- 5) Wprowadzenie do Studium informacji o położeniu gminy w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008.

Rysunek 17. Siedliska i stanowiska ptaków zinwentaryzowane na obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska w granicach gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

7.12.2 Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa zlokalizowany jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza. Został on ustanowiony Uchwałą Nr XXXIII/226/06 Rady Gminy w Starej Dąbrowie z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie utworzenia Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Parlino-Łęczycza” położonego na terenie gminy w Starej Dąbrowie, zmienioną Uchwałą Nr XXXIII/236/2014 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 27 lutego 2014 r. Zespół ten został utworzony w celu ochrony walorów widokowych i estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego. Obejmuje obszar gruntów rolnych, rekreacyjno-wypoczynkowych, leśnych i nieleśnych o powierzchni 207 ha położonych w gminie Stara Dąbrowa.

Na obszarze Zespołu obowiązują zakazy:

- 1) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 2) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 3) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 4) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 5) wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organami ustanawiającymi daną formę przyrody.

7.12.4 Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa znajdują się obecnie 223 pomniki przyrody w postaci drzew. Zostały ustanowione Uchwałą Nr XXXIII/221/2006 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z dn. 6.04.2006 r., nr 46, poz. 836) oraz Uchwałą Nr XXXVI/244/2006 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z dn. 23.08.2006 r., nr 92, poz. 1727). Są to głównie pojedyncze drzewa z gatunków: buk pospolity, cis pospolity, cypryśnik błotny, dagleźja zielona, dąb czerwony, dąb szypułkowy, grab zwyczajny, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, klon jawor, klon srebrzysty, lipa drobnolistna, modrzew europejski, platan klonolistny, sosna amerykańska, sosna zwyczajna, topola czarna, wierzba biała.

W stosunku do ww. pomników przyrody obowiązują następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową i utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby oraz wysypywania i wylewania odpadów;
- 4) wzniesienia ognia w pobliżu drzew;

5) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń i innych znaków nie związanych z ochroną tych obiektów.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- 1) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 3) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

7.13 Powiązania ekologiczne

Głównymi powiązaniem ekologicznymi są korytarze ekologiczne, które stanowią rodzaj łącznika pomiędzy wyspami środowiskowymi, umożliwiającego swobodne przemieszczanie fauny i flory. Są to pasy terenu, po jakim przemieszczają się organizmy na daleki dystans, w którym panuje dla nich odpowiednie środowisko i warunki bezpieczeństwa. Naturalnymi korytarzami ekologicznymi są obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, a także obszary bagienne, łąki, nieużytki oraz obszary pozbawione barier o charakterze antropogenicznym. Korytarze mogą mieć zasięg lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy. Tymi ostatnimi są np. trasy wędrówek ptaków. Korytarz nie zawsze jest strukturą liniową, jak np. rzeka, występują też korytarze, które nie mają ciągłości strukturalnej, ale zachowują ciągłość funkcjonalną, np. wyspy leśne stanowiące ostoje ptaków wędrownych. Miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych lub obszary o dużym stopniu naturalności i nagromadzenia się organizmów, skąd podejmują one ekspansje na zewnątrz, nazywane są węzłami ekologicznymi lub jeżeli obejmują duży obszar ekologicznie zróżnicowany, obszarami węzłowymi.¹⁶

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

W ramach Projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego w 2005 r. i zaktualizowanego w 2011 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska, pod redakcją Jędrzejewskiego, północno-wschodni fragment gminy wyróżniono jako korytarz ekologiczny *Puszcza Goleniowska - Puszcza Drawska* (KPn-26C), należący do jednego z siedmiu głównych korytarzy krajowych stanowiących odcinki korytarzy paneuropejskich - Korytarza Północnego (KPn), łączącego Puszcze Augustowską, Knyszyńską i Białowieską z Doliną Biebrzy, Puszcza Piską, Lasami Napiwodzko-Ramuckimi i Pojezierzem Iławskim. Następnie korytarz ten biegnie przez dolinę Wisły do Borów Tucholskich, Pojezierza Kaszubskiego, Puszczy Koszalińskiej, Goleniowskiej i Wkrzańskiej. Przechodzi przez Lasy Krajeńskie i Wałeckie oraz Drawskie, a następnie dochodzi przez Puszcza Gorzowską do Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.

Korytarze o znaczeniu regionalnym

Ważną rolę w zachowaniu łączności przestrzennej struktur ekologicznych odgrywają korytarze rangi regionalnej. Naturalnymi korytarzami ekologicznymi tego typu są przede wszystkim doliny rzeczne. Korytarze regionalne odgrywają ważną rolę łącznikową dla obszarów naturalnych i cennych przyrodniczo oraz chronionych w skali kraju i ponadkrajowej.

Za korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym w granicach gminy Stara Dąbrowa należy uznać dolinę rzeki Krąpieli wraz z jej dopływami. Koryta tych cieków oraz otaczające je tereny łąk, pastwisk i tereny leśne łączą m.in. obszar Natura 2000 Ostoja Ińska z położonym na południe od gminy Stara Dąbrowa obszarem Natura 2000 Dolina Krąpieli oraz z innymi terenami cennymi przyrodniczo położonymi w tamtym rejonie.

Korytarze o znaczeniu lokalnym

Na terenie gminy występują także tereny spełniające funkcję lokalnych ciągów ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy terenami o istotniejszym znaczeniu. Są to lokalne płaty leśne, tereny podmokłe oraz użytki zielone i doliny lokalnych, często okresowych cieków lub rowów melioracyjnych porośnięte krzewami bądź drzewami, wąwozy, szpalery drzew na miedzach i inne tereny aktywne biologicznie. Odgrywają one zasadniczą rolę dla zachowania lokalnych populacji różnych gatunków i siedlisk, stanowiąc przestrzeń migracji organizmów na mniejszych odległościach.

¹⁶ Plan ochrony parku krajobrazowego. Poradnik metodyczny, Dyrekcja ZJPK w Krakowie, Kraków 1999

7.13 Zasoby krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

W granicach gminy Stara Dąbrowa dominuje krajobraz rolniczy. Pola uprawne są wkomponowane na stałe w pejzaż Polski, a ich znaczenie dla tworzenia wartościowych widoków jest szczególnie zauważalne w okresie wegetacyjnym, gdy wprowadzają zróżnicowaną kolorystykę. Cechą charakterystyczną tego krajobrazu na obszarze gminy jest duże rozdrobienie pól oraz duża liczba zadrzewień, pojedynczych drzew lub kęp siedzących na miedzach, dróg dojazdowych do pól i łąk, często ze szpalerami drzew oraz rozproszona zabudowa wiejska. Cechy te powodują, że krajobraz rolniczy jest bardzo zróżnicowany, pozbawiony monotonii wielkoobszarowych pól.

Wysokie wartości krajobrazowe przedstawiają także doliny rzeki Krąpiel i rzeki Giełdnicy oraz zbiorniki wodne wraz z otaczającymi je otwartymi przestrzeniami łąkowymi i leśnymi

Krajobrazem atrakcyjnym przyrodniczo jest także krajobraz leśny, obejmujący zarówno lasy prywatne, jak i państwowe. Tereny leśne stanowią atrakcyjne zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców gminy.

Na charakter krajobrazu gminy składa się także krajobraz kulturowy. Przedmiotem ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego są znajdujące się na terenie gminy historycznie ukształtowane układy przestrzenne, ale również pojedyncze obiekty lub ich zespoły, o wyjątkowych walorach. Wsie gminy Stara Dąbrowa w większości posiadają rodowód średniowieczny. Na terenie gminy zachowały się wszystkie historyczne kościoły. Wyróżnia się zdecydowanie grupa gotyckich, salowych kościołów o metryce XV/XVI-wiecznej: Białuń, Kicko, Krzywnica, Nowa Dąbrowa, Parlino, Rosowo, Stara Dąbrowa, Tolcz i najokazalszy w Łęczycy. Z obiektów rezydencjonalnych zachowały się dwory i pałace w: Chlebówku, Krzywnicy, Łęczynie, Nowej Dąbrowie, Starej Dąbrowie, Storkówku, Tolczu i Załęczu oraz towarzyszące im założenia parkowe, które wraz z alejami oraz starodrzewami przykościelnymi i cmentarnymi stanowią wartościowy element krajobrazu gminy jako składnik szaty roślinnej, jak i część zasobów kulturalnych.

Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego

Konieczność zapewnienia ochrony krajobrazu i właściwego nim zarządzania wynika z postanowień ratyfikowanej przez Polskę w roku 2005 Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Zgodnie z art. 5 tej konwencji Polska zobowiązana jest m.in. do podjęcia działań na rzecz prawnego uznania krajobrazów, ustanowienia i wdrożenia polityki krajobrazowej oraz zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego, a także z innymi politykami, które pośrednio lub bezpośrednio oddziałują na krajobraz.

Zalecenia Konwencji uwzględnione zostały w art. 38 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która obowiązuje samorządy województw do sporządzenia audytu krajobrazowego, jako nowego narzędzia ochrony krajobrazu w regionach. Audyt krajobrazowy opracowywany jest w celu identyfikacji i oceny krajobrazów występujących na obszarze województwa. W ramach audytu wyznacza się krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania.

Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego został przyjęty Uchwałą Nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego. W audycie krajobrazowym zidentyfikowano krajobrazy występujące na obszarze województwa zachodniopomorskiego (w tym na obszarze Gminy Stara Dąbrowa) oraz wskazano lokalizację krajobrazów priorytetowych.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa zidentyfikowano łącznie cztery typy krajobrazu, w tym dziewięć podtypów, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Na podstawie art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) audyt krajobrazowy wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych, a także określa zagrożenia oraz formułuje rekomendacje i wnioski dla krajobrazów w obrębie obszarów objętych ochroną, tj.: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu utworzonych

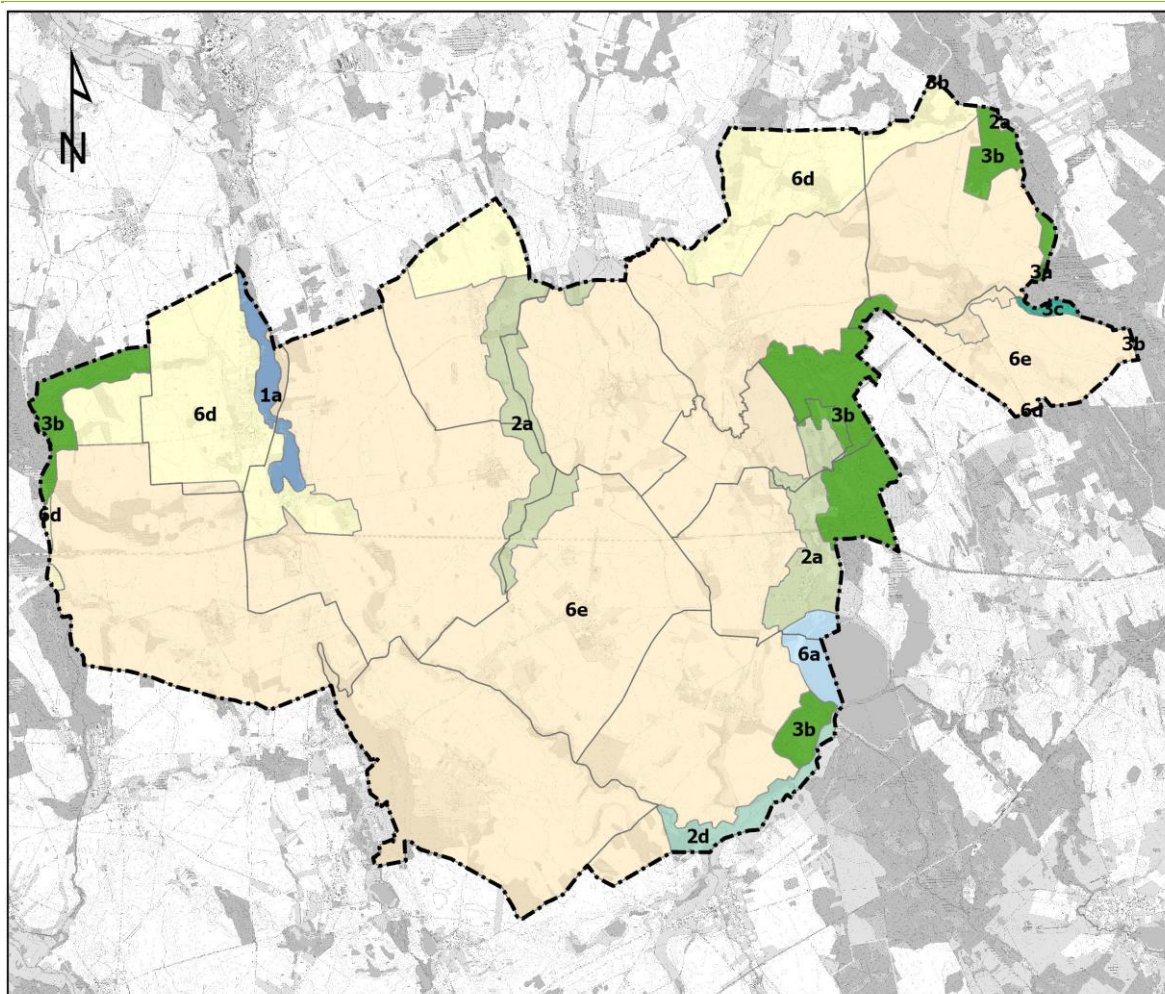
na obszarze województwa. Przepis ten wskazuje również wykonanie takich opracowań dla parków kulturowych oraz obiektów i obszarów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO i Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach, przy czym w obszary tego typu nie występują na terenie województwa zachodniopomorskiego. W audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego sformułowano rekomendacje i wnioski odrębnie dla każdego krajobrazu priorytetowego oraz dla każdego krajobrazu w obrębie obszaru objętego ochroną. **Spośród zidentyfikowanych krajobrazów w granicach gminy Stara Dąbrowa, żaden nie został uznany za krajobraz priorytetowy, ponadto zidentyfikowane krajobrazy położone są poza obszarami objętymi ochroną i innymi obszarami i obiektami, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.**

Tabela 6. Typy i podtypy krajobrazu na terenie Gminy Stara Dąbrowa
 źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego, 2025

Typ, podtyp krajobrazu	Typ rzeźby terenu	Kod krajobrazu
1. Wód powierzchniowych 1a. Wód powierzchniowych. Jeziora	krajobraz równinny	32-313.32-82
2. Bagiennie-łąkowe - głównie bezleśne 2a. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	krajobraz równinny	32-313.32-79
	krajobraz równinny	32-314.43-22
	krajobraz równinny	32-314.43-49
2. Bagiennie-łąkowe - głównie bezleśne 2d. Z dominacją torfowisk niskich	krajobraz równinny	32-314.43-20
3. Leśne 3a. Z przewagą siedlisk borowych	krajobraz równinny	32-314.43-8
3. Leśne 3b. Z przewagą siedlisk lasowych	krajobraz równinny	32-313.32-45
	krajobraz równinny	32-313.32-100
	krajobraz równinny	32-314.43-13
	krajobraz równinny	32-314.43-21
	krajobraz równinny	32-314.43-26
3. Leśne 3c. Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	krajobraz równinny	32-314.43-80
3. Leśne 3c. Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	krajobraz równinny	32-314.43-74
6. Wiejskie 6a. Sztuczne zbiorniki wodne	krajobraz równinny	32-314.43-19
6. Wiejskie 6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobraz równinny	32-313.32-2
	krajobraz równinny	32-313.32-78
	krajobraz równinny	32-313.32-74
	krajobraz falisty	32-314.43-50
6. Wiejskie 6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk.	krajobraz równinny	32-313.32-4
	krajobraz równinny	32-314.43-133

Rysunek 18. Typy i podtypy krajobrazu na terenie Gminy Stara Dąbrowa

źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego, 2025

--- granice gminy Stara Dąbrowa

— granice obrębów ewidencyjnych

typ i podtyp krajobrazu:

1a. Wód powierzchniowych. Jeziora.

2a. Bagienno-łąkowe – głównie bezleśne. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk.

2d. Bagienno-łąkowe – głównie bezleśne. Z dominacją torfowisk niskich.

3a. Leśne. Z przewagą siedlisk borowych.

3b. Leśne. Z przewagą siedlisk lasowych.

3c. Leśne. Z przewagą siedlisk łąkowych, bagiennych i olsowych.

6a. Wiejskie. Sztuczne zbiorniki wodne.

6d. Wiejskie. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości.

6e. Wiejskie. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk.

8 Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska**8.1 Stan środowiska**

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Powietrze atmosferyczne

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności poprzez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszenie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa zachodniopomorskiego wydzielone zostały 3 strefy, w tym *strefa zachodniopomorska*, do której należy m.in. gmina Stara Dąbrowa.

Tabela 7. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin

źródło: źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ 2025

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ¹⁷	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A/A1	A	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	¹⁸	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa A1 – stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla II fazy;
- klasa D2 – stężenie ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Stara Dąbrowa w 2024 r. stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, na co miały wpływ przede sprzyjające warunki meteorologiczne (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru). Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, oraz benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM10 odpowiednio poziomy dopuszczalne lub docelowe zostały dotrzymane. W ocenie uzyskały klasę A.

Zgodnie z raportem wojewódzkim dotyczącym jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim jest to trzeci rok z rzędu, kiedy ocena jakości powietrza wykazała całkowity brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych badanych substancji w powietrzu. Zarejestrowano jedynie przekroczenia poziomów określonych dla celu długoterminowego dotyczących ozonu. W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza zwłaszcza w odniesieniu do zanieczyszczeń pyłowych.

Wody powierzchniowe

Jakość wód powierzchniowych zależy jest od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, przemysłowanie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z ustawy *Prawo wodne*. Badania prowadzone przez GIOŚ mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy

¹⁷ dla roślin NO_x

¹⁸ nie przeprowadzono klasyfikacji

o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

W układzie zlewniowym, zgodnie z obecnym cyklem planistycznym dotyczącym planowania w gospodarowaniu wodami (2022-2027), obszar gminy Stara Dąbrowa znajduje się w zasięgu:

- siedmiu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych,
- jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) jeziornych,

które scharakteryzowano w tabeli poniżej.

Tabela 8. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2022

typ JCWP	rzeczne							jeziorne
numer i nazwa JCWP	Giełdnica RW600009198874	Sokola RW600009198849	Ina od Krąpiele do Strugi Goleniowskiej RW60001119897	Małka RW6000091989299	Krąpiel od źródeł do Kanii wraz z Kanią RW600009198833	Krąpiel od Kanii do ujścia RW600011198899	Krępa RW6000091988699	Piasno LW11101
status	naturalna część wód	naturalna część wód	naturalna część wód	naturalna część wód	naturalna część wód	silnie zmieniona część wód	naturalna część wód	naturalna część wód
stan	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych
rodzaj presji determinującej stan wód	presje troficzne – nawożenie i depozycja presje hydromorfologiczne – prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne	presje troficzne – nawożenie i depozycja presje hydromorfologiczne – prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe	presje troficzne – odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe) presje hydromorfologiczne - górnictwo - rzeki główne,	presje troficzne – nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe) presje hydromorfologiczne – prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne	presje troficzne – źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe) presje hydromorfologiczne budowle piętrzące - rzeki pozostałe	presje troficzne – nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe) presje hydromorfologiczne - budowle piętrzące - rzeki główne, presje chemiczne – rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznanne (substancje zakazane)	presje troficzne – nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe) presje hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, presje chemiczne – rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	presje troficzne – rolnictwo i depozycja
cele środowiskowe	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosforany, OWO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D dobry stan chemiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D dobry stan chemiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [OWO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Ina w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Ina w obrębie JCWP (dla troci wędrowej) dobry stan chemiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Małka w obrębie JCWP (dla troci wędrowej) dobry stan chemiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D dobry stan chemiczny	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Krąpiel od ujścia do ujścia Krępy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Krąpiel od ujścia do ujścia Krępy (dla troci wędrowej) stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona
odstępstwa	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu, mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu, mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu, mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu, mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu, mniej rygorystyczny cel)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (odroczenie terminu)
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi							NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

typ JCWP	rzeczne							jeziorne
numer i nazwa JCWP	Giełdnica RW600009198874	Sokoła RW600009198849	Ina od Krąpieleli do Strugi Goleniowskiej RW60001119897	Małka RW6000091989299	Krąpiel od źródeł do Kani z Kanią RW600009198833	Krąpiel od Kani do ujścia RW600011198899	Krepa RW6000091988699	Piasno LW11101
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	NIE – JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych							NIE – JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód							TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	TAK – obszar Natura 2000 Ostoja Ińska	TAK – obszar Natura 2000 Ostoja Ińska	TAK –obszar Natura 2000 Dolina Krąpieleli, pomnik przyrody, użytki ekologiczne	TAK – zespół przyrodniczo-krajobrazowy Parlino-Łęczyca, użytek ekologiczny	TAK – rezerwat przyrody Głowacz, Iński Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000: Ostoja Ińska, Pojezierze Ińskie	TAK – rezerwat przyrody Gogolewo, obszary Natura 2000: Ostoja Ińska, Dolina Krąpieleli, użytki ekologiczne	TAK – Iński Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000: Ostoja Ińska, Pojezierze Ińskie, użytki ekologiczne: Stawy Lutkowskie, Wyszkowa Góra	NIE
obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	TAK - występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (Ina (na całej długości))	TAK - występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (Małka (na całej długości))	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	TAK - występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (Krąpiel (od ujścia do ujścia Krepy))	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Jednolita część wód podziemnych jest w dobrym stanie, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny, określono jako dobry. Gmina Stara Dąbrowa położona jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 7 (PLGW60007).

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (2022)* wody podziemne ww. JCWPd charakteryzują się dobrym stanem ilościowym i chemicznym oraz nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy).

JCWPd nr 7 znajduje się w wykazie wód podziemnych przeznaczonych do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Tabela 9. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Stara Dąbrowa

źródło: Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2022

kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	zidentyfikowane presje znaczące
PLGW60007	dobry	dobry	niezagrożona	chemiczna - presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Stara Dąbrowa nie były wyznaczone punkty pomiarowe. Najbliżej usytuowane punkty pomiarowe, w których prowadzone były badania jakości wody JCWPd nr 7 znajdowały się na terenie gmin: Stargard, Maszewo i Chociwel. Oceniono, że wody podziemne w tych punktach były dobrej (II klasa) i zadowalającej (III klasa) jakości.

Tabela 10. Charakterystyka punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych oraz klasyfikacja wód w punktach pomiarowych na terenie gminy Stara Dąbrowa w 2022 r.

źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - aktualność udostępnionych informacji zgodna z datą ich przygotowania – marzec 2023

miejsowość, gmina (numer punktu pomiarowego)	JCWPd	zwierciadło wody	typ ośrodka wodonośnego	użytkowanie terenu	klasa jakości w punkcie
Rogowo, gm. w. Stargard (352)	7	Zwierciadło napięte	porowy	łąki i pastwiska	II (wody dobrej jakości)
Rogowo, gm. w. Stargard (353)	7	Zwierciadło napięte	porowy	łąki i pastwiska	II (wody dobrej jakości)
Rogowo, gm. w. Stargard (9572)	7	Zwierciadło swobodne	porowy	łąki i pastwiska	II (wody dobrej jakości)
Kania, gm. m-w. Chociwel (881)	7	Zwierciadło napięte	porowy	Zabudowa wiejska	III (wody zadowalającej jakości)
Wisławie, gm. m-w. Maszewo (5873)	7	Zwierciadło napięte	porowy	Grunty orne	II (wody dobrej jakości)

8.2 Ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczeń

Główne zagrożenia środowiska występujące na terenie gminy Stara Dąbrowa to:

- niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej – z sieci kanalizacyjnej w 2023 r. korzystało 43,3% ogółu ludności gminy Stara Dąbrowa¹⁹. Spływ nieoczyszczonych ścieków bytowych niesie za sobą zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych, powierzchniowych oraz gleb, a tym samym siedlisk i żyjących tam gatunków zwierząt – należy konsekwentnie zwiększać powierzchnię obszarów skanalizowanych, a w przypadku terenów, gdzie jest to niemożliwe ze względów technicznych lub ekonomicznych – regularnie kontrolować częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków;
- niska emisja – zanieczyszczenie powietrza w wyniku ogrzewania budynków – ogólnym rozwiązaniem dla ograniczenia niskiej emisji jest modernizacja indywidualnych systemów grzewczych i termomodernizacja budynków.
- hałas, którego głównym źródłem są drogi wojewódzkie DW106 i DW142, w mniejszym stopniu drogi powiatowe i gminne, a także tereny kolejowe – możliwe jest ograniczenie uciążliwości akustycznych poprzez lokalizację pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg przebiegających przez tereny zabudowane, modernizację nawierzchni drogowych (wymiana na cichą nawierzchnię).

9 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Wieloletnie prace nad poprawą jakości środowiska prowadzone na terenie gminy Stara Dąbrowa od lat przynoszą efekty i można spodziewać się dalszych postępów, szczególnie w zakresie:

- rozbudowy infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki ściekowej;
- modernizacji instalacji grzewczych i źródeł ciepła, doboru niskoemisyjnych paliw, termomodernizacji budynków, rozpowszechniania informacji o odnawialnych źródłach energii i ich efektywnym wykorzystaniu dla potrzeb ciepłowniczych oraz budowy świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania ciepłem, co ma na celu ograniczenie niskiej emisji.

Analiza polityki przestrzennej gminy zawarta w dotychczas opracowywanych dokumentach (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Dąbrowa Szczeciński ze zmianami; obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) pozwala stwierdzić, że dalszy rozwój zagospodarowania przestrzennego będzie wykazywał tendencje do uzupełniania i zagęszczania istniejącej zabudowy, z możliwością wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, podporządkowując się z reguły istniejącemu i projektowanemu układowi drogowemu oraz sieci infrastruktury technicznej, z jednoczesnym zachowaniem ciągłości terenów funkcjonujących przyrodniczo oraz uwzględnieniem obowiązujących zakazów i nakazów na obszarach objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688) wprowadziła szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), która między innymi określiła nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i wprowadziła plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego.

Na podstawie art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 roku studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku.

Plan ogólny jako akt prawa miejscowego jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jego normatywna część dotyczy najważniejszych ustaleń w zakresie strefowania obszaru gminy oraz ustaleń nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych.

¹⁹ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2023

10 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

10.1 Identyfikacja głównych zagrożeń

Zagrożenie osuwiskowe

Zgodnie z definicją Kleczkowskiego osuwisko jest to powtarzająca się skłonność do osuwania się wywołwana warunkami zewnętrznymi lub przyczynami wewnętrznymi. Są to procesy spływania, spętywania, osuwania się oraz obrywania i osuwania skał. Ruchy skał odbywają się w postaci osuwania i obrywu.

Zgodnie z polskim prawodawstwem istnieje obowiązek uwzględniania w dokumentach planistycznych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130) oraz ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 82), zgodnie z którą ochrona gruntów rolnych i leśnych polega m.in. na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej/leśnej, powstającym wskutek działalności nierolniczej/nieleśnej i ruchów masowych ziemi (art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz art. 3 ust. 2 pkt 2). Obowiązek prowadzenia obserwacji i rejestru terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (art. 110a ust. 1) posiada starosta.

Zgodnie z Mapą osuwisk i terenów zagrożonych (MOTZ) opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach projektu SOPO – Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej, na terenie gminy Stara Dąbrowa nie występują udokumentowane osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Zagrożenie powodziowe

W gminie Stara Dąbrowa zagrożenie powodziowe stanowi rzeka Krąpiel. W zakresie oceny ryzyka powodziowego dla obszaru gminy obowiązują mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) opracowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Na MZP w granicach gminy Stara Dąbrowa wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=10%, tzw. wody dziesięcioletnie) i o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=1%, tzw. wody stuletnie), a także obszary zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=0,2%, tzw. wody pięćsetletnie). Na terenie gminy Stara Dąbrowa nie występują wały przeciwpowodziowe.

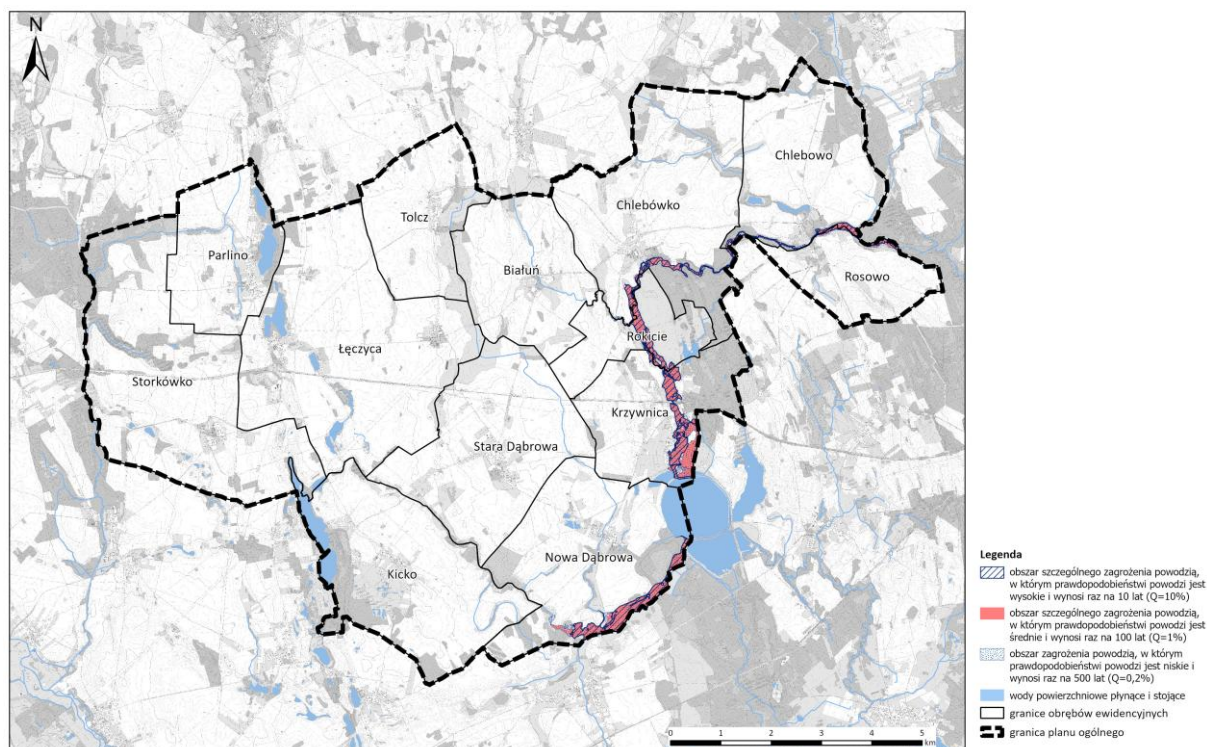
W zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na terenach gminy znajdują się głównie tereny rolnicze, tereny leśne, użytki zielone i zieleń naturalna w dolinie Krąpieli. Na zalanie wodami o głębokości < 2 m narażone są trzy budynki mieszkalne i kilka budynków gospodarskich w miejscowości Krzywnica oraz zabytkowy młyn wodny w Chlebówku.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią występują ograniczenia dla zagospodarowania terenu, które wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi. Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) obejmujące: gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy.

W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Rysunek 19. Zagrożenie powodziowe w granicach gminy Stara Dąbrowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

Hałas

Klimat akustyczny na terenie gminy warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu i jakość sieci drogowej oraz występowanie zakładów produkcyjnych, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz hałas związany z rolnictwem.

Stara Dąbrowa nie jest gminą silnie narażoną na uciążliwości hałasowe. Głównym źródłem emisji hałasu w gminie jest komunikacja drogowa – przede wszystkim drogi wojewódzkie: nr 106 i nr 142. Wzmożona emisja hałasu występuje w godzinach rannych i popołudniowych, czyli w tzw. godzinach szczytu komunikacyjnego, kiedy obserwuje się zwiększone natężenie ruchu transportowego. Grupę najbardziej narażoną na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego stanowią mieszkańcy zabudowy luźniej, zlokalizowanej w sąsiedztwie przebiegających odcinków drogowych. Natężenie ruchu samochodowego potęgującego uciążliwość hałasu jest również zależna od liczby pojazdów osobowych i ciężarowych, która corocznie wzrasta.

Zgodnie z Generalnym Pomiarom Ruchu przeprowadzonym przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad w 2015 i 2020/2021 na drogach krajowych i wojewódzkich²⁰ ruch samochodowy na głównych drogach biegnących przez gminę był stosunkowo wysoki, w dodatku w ciągu ostatnich lat natężenie ruchu na tych drogach znacząco wzrosło. Ponadto po drogach tych poruszają się nie tylko samochody osobowe, ale także pojazdy ciężarowe, których ruch powoduje znacznie większą uciążliwość akustyczną w porównaniu do samochodów osobowych.

²⁰ Generalny Pomiar Ruchu 2015, GDDKiA: <https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015>, Generalny Pomiar Ruchu 2020/21, GDDKiA: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Tabela 11. Średni Dobowy Ruch Roczny w GPR 2015 i GPR 2020/21 dla wojewódzkich 106 i 142

źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2015, 2020/2021

numer drogi	opis odcinka		SDRR poj. silnikowe ogółem	
	długość (km)	nazwa	2015	2020/21
DW106	7,78	MASZEWO /DW113/ - ŁĘCZYCA /DW142/	3046	3786
DW106	11,066	ŁĘCZYCA /DW142/ - STARGARD /DK20/	4123	5177
DW142	20,76	SZCZECIN /S3/ - ŁĘCZYCA /DW106/	5144	5900
DW142	14,843	ŁĘCZYCA /DW106/ - LISOWO /DK20/	3405	4046

Innymi źródłami hałasu występującymi na terenie gminy są zakłady produkcyjne oraz tereny usługowe, np. warsztaty samochodowe, stolarskie itp., przy czym nie są to źródła szczególnie uciążliwe, ewentualna emisja hałasu ogranicza się do terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie. Wśród większych potencjalnych źródeł pogorszenia środowiska akustycznego wskazuje się składowisko odpadów komunalnych w Łęczycy, gdzie wykorzystywane są urządzenia techniczne i technologiczne, emitujące hałas o wysokim natężeniu. Poza tym na terenie gminy nie ma obecnie zakładów przemysłowych, które mogłyby być źródłem potencjalnego zagrożenia hałasem przemysłowym.

Ponieważ obszar gminy jest w znacznej części użytkowany rolniczo – na terenach tych może także występować hałas wynikający z prowadzenia prac polowych z użyciem ciężkiego sprzętu. Ma on jednak charakter sezonowy.

Istniejący hałas można eliminować lub ograniczać poprzez stosowanie właściwych środków technicznych czy technologicznych, np. poprzez poprawę stanu nawierzchni istniejących dróg. Innym sposobem na eliminację hałasu jest stosowanie środków organizacyjnych np. wprowadzanie stref wyłączonych z ruchu lub z ograniczeniem prędkości w obszarach zabudowanych. Uciążliwości hałasowe można natomiast ograniczyć poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych, np. zwiększenie zieleni w otoczeniu dróg. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring poziomu hałasu.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne.

Pola elektromagnetyczne stanowią uciążliwość dla środowiska, stąd przepisy szczególne w zakresie lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska zapewniają separację obszarów emisji ponadnormatywnej z obszarami dostępnymi dla ludności. Dla linii elektromagnetycznych powinno wyznaczać się strefy ochronne, które stanowią obszar znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie linii elektroenergetycznej, tworzonej w celu ochrony ludzi i mienia przed skutkami działania linii. Wpływ na szerokość strefy ochronnej ma m.in. napięcie znamionowe linii elektromagnetycznej, a także czynniki takie jak: izolacja przewodów, maksymalna temperatura przewodu, obciążenie oblodzeniem, ale też konstrukcja danego budynku czy warunki lokalne. Dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego w zależności od funkcji obszaru określają szczegółowo przepisy odrębne.

Przez obszar gminy Stara Dąbrowa przebiega napowietrzna linia najwyższego napięcia 400kV relacji Morzyczyn-Dunowo, a także napowietrzne linie wysokiego napięcia:

- 110kV nr 1013 relacji SE Morzyczyn – GPZ Maszewo
- 110kV nr 1051 relacji SE Morzyczyn – GPZ Chociwel
- 110kV nr 1048 relacji SE Morzyczyn – GPZ Łobez.

Poza tym energia elektryczna dostarczana jest na teren gminy poprzez linie elektroenergetyczne

średniego (SN 15kV) i niskiego (nn-0,4kV) napięcia.

Dla istniejącej napowietrznej linii najwyższego napięcia 400kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 80 m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach w rucie poziomym). Dla pozostałych projektowanych i istniejących sieci elektroenergetycznych obowiązują pasy technologiczne nie mniejsze niż:

- dla linii napowietrznych WN - 110 kV— 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii napowietrznych SN — 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii napowietrznych nN — 0,4 kV — 7 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii kablowych WN — 1,0 m (po 0,5 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii kablowych SN i nN — 0,4 kV — 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii).

W pasach technologicznych występują ograniczenia w zagospodarowaniu takie jak zakaz zabudowy budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej.

Sposób zagospodarowania terenów pod liniami elektroenergetycznymi i w ich pobliżu musi uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych tj.:

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Na terenie gminy, w obrębie ewidencyjnym Łęczycza, zlokalizowana jest elektrownia fotowoltaiczna licząca 4080 sztuk ogniw fotowoltaicznych o łącznej mocy do 1,0 MW. Gmina rozbudowuje system oparty o fotowoltaikę. Emisja pola i promieniowania elektromagnetycznego w przypadku farm fotowoltaicznych ma znaczenie marginalne. Instalacja fotowoltaiczna pracuje z napięciem stałym i zmiennym, niskim lub średnim, a więc podobnie jak urządzenia powszechnego użytku.

Zagrożenia dla jakości powietrza

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego tzw. „niska emisja” oraz emisja komunikacyjna.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy ani nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów gospodarczych. W lokalne kotłownie wyposażone są osiedla budynków mieszkalnych w miejscowościach Białuń, Stara Dąbrowa i Storkówko, należące do Spółdzielni Mieszkaniowej Dąbrówka. W kotłowniach tych wykorzystywany jest głównie węgiel, miał węglowy oraz drewno. W budownictwie mieszkaniowym wykorzystywany jest głównie węgiel kamienny oraz drewno.

Na terenie gminy Stara Dąbrowa nie ma obecnie możliwości zmiany systemu rozwiązań indywidualnych na sieć ciepłą, dlatego ważne są działania z zakresu modernizacji instalacji grzewczych i źródeł ciepła, doboru niskoemisyjnych paliw, termomodernizacji budynków, rozpowszechniania informacji o odnawialnych źródłach energii i ich efektywnym wykorzystaniu dla potrzeb ciepłowniczych oraz budowy świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania ciepłem.

Emisja komunikacyjna najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg, głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są: tlenek i dwutlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, pyły zawierające metale ciężkie, pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

W 2023 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało 43,3% ogółu ludności gminy Stara Dąbrowa²¹. Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 4,6 km²². Siecią kanalizacyjną objęte są miejscowości Stara Dąbrowa, Nowa Dąbrowa, Krzywnica, Chlebowo i Chlebówko. Poprzez system kanalizacji ścieki odprowadzane

²¹ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2023

²² Informacja o stanie mienia komunalnego – stan na 31.12.2023 r.

są do oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy funkcjonuje 7 biologicznych oczyszczalni ścieków:

- w Starej Dąbrowie – przepustowość 300 m³ na dobę
- w Storkówku - przepustowość 30 m³ na dobę
- w Załęczu - przepustowość 30 m³ na dobę
- w Białuniu - przepustowość 15,3 m³ na dobę
- w Tolczu - przepustowość 24 m³ na dobę
- w Chlebowie - przepustowość 34 m³ na dobę
- w Łęczynie - przepustowość 13 m³ na dobę.

Nieruchomości niepodłączone do systemu kanalizacji są obsługiwane przez alternatywne rozwiązania dla budowy zbiorczego systemu kanalizacyjnego - indywidualne systemy oczyszczania ścieków: przydomowe oczyszczalnie ścieków (85 sztuk w 2023 r.) oraz szczelne zbiorniki bezodpływowe (59 sztuk w 2023 r.), z których nagromadzone ścieki dowożone są taborem asenizacyjnym na stację zlewną.

Niedostateczny zasięg sieci kanalizacyjnej może przyczynić się do zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Niewłaściwe zagospodarowanie ścieków, np. w nieszczelnych szambach, stanowi znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód. Zagrożenie jest szczególnie istotne wzdłuż dolin rzecznych i w rejonie zbiorników wodnych.

Zakłady stwarzające ryzyko poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska podaje do publicznej wiadomości informacje dotyczące zakładów o dużym ryzyku (ZDR) i zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zlokalizowanych na obszarze kraju. Na terenie gminy Stara Dąbrowa nie występują zakłady ZDR ani ZZR (stan na dzień 31.12.2024 r.)²³.

Zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54):

- W obrębie zwartej zabudowy miast i wsi zabroniona jest budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym ograniczenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych²⁴
- Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lokalizuje się w bezpiecznej odległości od siebie, od wielorodzinnych budynków mieszkalnych, od budynków mieszkalnych powstałych na nieruchomościach pochodzących z Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1054, 1688 i 1693), od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, od upraw wieloletnich, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym.
- Wielorodzinne budynki mieszkalne, budynki mieszkalne powstałe na nieruchomościach pochodzących z Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie

²³ Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej: <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

²⁴ nie dotyczy budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi

Nieruchomości, obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego, obszary, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, drogi krajowe oraz linie kolejowe o znaczeniu państwowym lokalizuje się w bezpiecznej odległości od zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Istniejącym zakładom stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dla których bezpieczna odległość nie została zachowana, organy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą, po uzyskaniu opinii właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej, wydać decyzję w zakresie nałożenia dodatkowych zabezpieczeń technicznych, aby zmniejszyć niebezpieczeństwa, na jakie są narażeni ludzie

Zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody, w tym obszarów Natura 2000

Zagrożenie środowiska na terenie gminy Stara Dąbrowa, w tym obszarów chronionych, wiąże się z obniżaniem walorów krajobrazowych w wyniku postępowania zainwestowania terenów, z realizacją elementów infrastruktury technicznej i drogowej oraz prowadzeniem intensywnego rolnictwa.

11 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Plan ogólny, którego projekt jest przedmiotem oceny w niniejszej prognozie, jako akt prawa miejscowego jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Plan ogólny nie ustala konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, lecz określa strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne (parametry i wskaźniki urbanistyczne), co ma na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni, bez niekontrolowanego rozlewu zabudowy.

Ustalenia planu ogólnego są zgodne z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, którego zmianę przyjęto uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

Za istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano następujące cele:

- ochrona powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych – zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrona obiektów i obszarów o cennych walorach przyrodniczych – zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ochrona korytarzy ekologicznych – zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej, który jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro);
- ochrona udokumentowanych złóż kopalin oraz zapewnienie obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych – zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrona gruntów rolnych i leśnych – zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów

rolnych i leśnych.

Ustalenia planu ogólnego umożliwiają realizację wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie gminy Stara Dąbrowa.

12 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W ramach planu ogólnego uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wymienione w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a następnie na ich podstawie, zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz obszary uzupełnienia zabudowy.

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z ustaleń projektu planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa, tj. projektowanych stref planistycznych oraz określonych gminnych standardów urbanistycznych, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Należy przy tym wyraźnie zaznaczyć, że analiza oddziaływań projektu planu ogólnego na środowisko, w tym ludzi, ma charakter ogólny i orientacyjny. Wynika to z samej istoty oraz funkcji planu ogólnego. Celem planu ogólnego jest bowiem wskazanie stref planistycznych o szerokich profilach funkcjonalnych, nie zaś szczegółowe określenie sposobów zagospodarowania poszczególnych terenów. Plan ogólny pełni rolę dokumentu kierunkowego, wyznaczającego ramy polityki przestrzennej gminy oraz zasady ich kształtowania w ujęciu strategicznym. Z tego względu ustalenia planu ogólnego odnoszą się do kategorii funkcjonalnych i strukturalnych przestrzeni, a nie do konkretnych form użytkowania terenu czy szczegółowych parametrów inwestycyjnych. W związku z tym analiza oddziaływań na środowisko na tym etapie może mieć jedynie ogólny charakter i identyfikować potencjalne kierunki i rodzaje wpływów, takich jak oddziaływania urbanizacyjne, komunikacyjne czy przyrodnicze, nie jest zaś możliwe przeprowadzenie szczegółowej oceny skutków środowiskowych dla konkretnych inwestycji czy rozwiązań przestrzennych. Dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracowywanych w oparciu o ustalenia planu ogólnego, możliwe będzie dokonanie pogłębionej analizy oddziaływania na środowisko, uwzględniającej konkretne funkcje terenów, parametry zabudowy oraz rzeczywiste warunki lokalne. Takie podejście jest uzasadnione zakresem merytorycznym planu ogólnego oraz wymogami racjonalnego planowania przestrzennego — pozwala zachować spójność pomiędzy poziomem szczegółowości dokumentu planistycznego a adekwatnym poziomem szczegółowości prognozy środowiskowej. Strefy planistyczne wskazane w planie ogólnym posiadają szeroki profil funkcjonalny, umożliwiając różnorodne formy przyszłego zagospodarowania. Na tym etapie planowania nie są jeszcze przesądzone konkretne funkcje terenu, parametry zabudowy, przebieg infrastruktury technicznej ani lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym ocena potencjalnych oddziaływań środowiskowych może dotyczyć wyłącznie kierunków i tendencji przekształceń przestrzennych, a nie ich dokładnego zasięgu, natężenia ani charakteru.²⁵

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.), w każdej strefie planistycznej profil funkcjonalny obejmuje tereny określone w ramach profilu podstawowego (obligatoryjnego), stanowiącego trzon funkcjonalny danej strefy, oraz może obejmować tereny określone w ramach profilu dodatkowego. Oznacza to, że funkcje wymienione w profilach podstawowych dla poszczególnych stref planistycznych ujęte w ww. rozporządzeniu stanowią niezmienny element struktury planistycznej wynikający bezpośrednio z przepisów i nie ma możliwości

²⁵ Za: Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego Gminy Kodeń, 2025

wykluczenia którejkolwiek z nich. Ograniczenie to ma istotne znaczenie dla zachowania jednolitych zasad klasyfikacji i interpretacji stref planistycznych w skali kraju. Jednocześnie ww. rozporządzenie daje możliwość uzupełnienia profilu podstawowego o profile dodatkowe, których dobór uzależniony jest od lokalnych uwarunkowań, potrzeb rozwojowych i kierunków polityki przestrzennej gminy. Określenie profilu dodatkowego umożliwia uzupełnienie przeznaczeń profilu podstawowego, nie generując konfliktów przestrzennych i umożliwia zachowanie zasad ładu przestrzennego. Wybór profili dodatkowych stanowi elastyczne narzędzie umożliwiające dopasowanie ustaleń planu ogólnego do specyfiki lokalnej przestrzeni, przy jednoczesnym zachowaniu ram wyznaczonych przez profil podstawowy.

Podsumowując: profil podstawowy określa zasadniczy kierunek i charakter zagospodarowania przestrzeni w obrębie strefy, a jego zadaniem jest zapewnienie spójności funkcjonalno-przestrzennej w skali całej gminy, zaś profil dodatkowy umożliwia dopasowanie ustaleń planu ogólnego do specyfiki lokalnej przestrzeni, przy jednoczesnym zachowaniu ram wyznaczonych przez profil podstawowy. Takie rozwiązanie umożliwia zrównoważenie dwóch kluczowych zasad planowania przestrzennego – z jednej strony zapewnia stabilność i jednolitość systemu planistycznego, a z drugiej pozwala na dostosowanie treści dokumentu do realnych potrzeb i potencjałów rozwojowych gminy.

W analizowanym projekcie planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa dla każdej strefy wskazano wymagany profil podstawowy oraz, tam gdzie było to uzasadnione analizą uwarunkowań przyrodniczych, funkcjonalnych i społeczno-gospodarczych, wprowadzono odpowiednie profile dodatkowe. Pozwoliło to na zachowanie zgodności z przepisami prawa, a jednocześnie na zróżnicowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego w sposób odpowiadający lokalnym potrzebom rozwoju gminy.

Zapisy planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten będzie miał także decydujące znaczenie przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, określając, gdzie możliwe są inwestycje budowlane, a gdzie teren powinien pozostać niezabudowany. Dzięki temu, plan ogólny zapewni harmonijny rozwój gminy, zgodny z polityką przestrzenną, uwzględniając potrzeby mieszkańców oraz ochronę środowiska.

12.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Ze względu na ogólny charakter projektu planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa, który dotyczy strefowania obszaru gminy oraz ustala nieprzekraczalne warunki realizacji inwestycji jedynie w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych, prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi nie może podlegać dokładnej analizie.

Plan ogólny stanowi podstawę prawną do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dopiero na etapie ich sporządzania możliwe będzie dokonanie pogłębionej analizy oddziaływania na środowisko, uwzględniającej konkretne funkcje terenów, parametry zabudowy oraz rzeczywiste warunki lokalne.

Hałas

Zgodnie z art. 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się tereny, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Na terenie gminy Stara Dąbrowa obowiązują 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 1041,05 ha, co stanowi ok. 9,25% powierzchni gminy. Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne obejmują tereny istniejącej zabudowy, projektowanej zabudowy zgodnie z dotychczas obowiązującymi dokumentami planistycznymi oraz tereny planowane do zabudowy zgodnie z wnioskami interesariuszy.

Nie ma podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów

objętych ochroną akustyczną z uwagi, iż ustalenia dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zostały zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak również będą one musiały być zawarte w miejscowych planach sporządzanych na podstawie ustaleń planu ogólnego.

W odniesieniu do terenów usługowych, handlowych oraz terenów produkcyjnych niepodlegających ochronie akustycznej, które mogą powstać w obrębie wyznaczonych stref planistycznych (SW, SJ, SZ, SU, SP, SR, SI, SN, SC, SG, SK) to na etapie sporządzania planu ogólnego nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości rodzaju ani szczegółów technicznych przedsięwzięć, które powstaną w tych terenach. W sporządzanych dla tych obszarów miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić ewentualne sąsiedztwo terenów chronionych akustycznie, np. zabudowy mieszkaniowej, i już na etapie procedury planistycznej, o ile to możliwe, wprowadzać rozwiązania ograniczające zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, np. poprzez wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej, czy wyznaczanie terenów zielonych między różnymi rodzajami zabudowy.

W przypadku turbin wiatrowych, które mogą być zlokalizowane w wybranych strefach SR i SO na terenie gminy, mogą one stanowić źródło hałasu. Natężenie emitowanego przez farmę wiatrową hałasu uzależnione jest od wielu czynników, przede wszystkim od sposobu rozmieszczenia turbin w obrębie farmy oraz ich modelu, ukształtowania terenu, prędkości i kierunku wiatru oraz rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu. To, w jaki sposób człowiek będzie odbierał dźwięki emitowane przez turbiny (czy będą one dla niego uciążliwe czy nie), w głównej mierze uzależnione jest od poziomu tzw. hałasu tła oraz od odległości od farmy. Stąd też przy realizacji turbin wiatrowych konieczne jest zachowanie ustalonych przepisami ustawy z dnia 20 maja 2016 r. *o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych* odległości od budynków mieszkalnych i o funkcji mieszkalnej (obecnie jest to min. 700 m) w celu m.in. ograniczenia ewentualnych uciążliwości hałasowych.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.), powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia. W raporcie wykonanym na potrzeby procedury (lub karcie informacyjnej przedsięwzięcia, jeśli raport nie jest wymagany) ocenia się wielkość i zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające.

Uciążliwości odorowe

Wyznaczone w planie ogólnym strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) oraz strefy produkcji rolnej (SR) umożliwią rozwój istniejących i powstanie nowych obiektów służących gospodarce rolnej w zakresie przetwórstwa zbóż, produkcji kasz i owoców, a także rozwój produkcji rolnej w innych branżach np. hodowli zwierząt gospodarskich. W wybranych strefach SR dopuszcza się także lokalizację biogazowni, zaś w strefie infrastrukturalnej 6SI znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z instalacją biogazową.

W przypadku realizacji w strefach SZ i SR obiektów hodowlanych, takich jak chlewnie, czy kurniki, lub w wybranych strefach SR biogazowni, istnieje możliwość wystąpienia emisji substancji złoonych mogących powodować uciążliwości odorowe dla najbliższego otoczenia. Źródłem powstawania odorantów w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Oddziaływanie obiektu uzależnione jest od jego wielkości, rodzaju zwierząt, sposobu odżywiania, systemu utrzymania (ściółkowy, bezściółkowy), częstotliwości usuwania odchodów, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, sposobu wentylacji budynków, parametrów meteorologicznych, czy właściwości odchodów. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2023 r., poz. 297) budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej. W ww. rozporządzeniu wskazuje się także minimalne odległości budowli rolniczych m.in. od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich. W przypadku biogazowni źródłami emisji substancji złoonych mogą być m.in. pojazdy dostarczające substrat, zbiorniki i silosy, w których przechowywane są substraty, komory fermentacyjne, zbiorniki na masę pofermentacyjną, zbiorniki na przefermentowaną biomase, czy niewłaściwe odsiarczanie biogazu, przy czym poprawna

eksploatacja biogazowni nie powinna stwarzać żadnych uciążliwości poza terenem zakładu, na którym jest zlokalizowana, w tym także na otwartym terenie zakładu. W celu ograniczenia wpływu biogazowni na stan środowiska ważna jest prawidłowa realizacja prac budowlanych i montażowych. Niewłaściwe wykonanie połączeń instalacji, a także wszelkiego rodzaju nieszczelności na etapie eksploatacji mogą być źródłem rozszczelnienia instalacji, a tym samym emisji substancji złoonych do środowiska.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.) chów lub hodowla zwierząt, w zależności od ilości dużych jednostek przeliczeniowych (DJP)²⁶, podobnie jak biogazownia, może stanowić przedsięwzięcie zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które powinno mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia. W karcie lub raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się typ, wielkość i zasięg emisji do powietrza, w tym także emisji substancji złoonych, mogących powodować uciążliwości odorowe, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające.

W przypadku składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z instalacją biogazową zlokalizowanego w strefie 6SI, to może być ono źródłem odorów, których emisja pochodzi z całej czynnej powierzchni eksploatowanych sektorów składowiska. Na składowiskach odpadów wyróżnić można trzy główne źródła emisji nieprzyjemnych substancji zapachowych: odpady znajdujące się w złożu składowiska, gaz składowiskowy oraz powstające odcieki²⁷. Obecność odorów jest związana z zachodzeniem procesów gnilnych substancji organicznych oraz z powstawaniem gazu składowiskowego. O uciążliwości zapachowej decydują gazy powstałe w wyniku beztlenowych procesów rozkładu materii organicznej. Choć stężenia odorów w powietrzu atmosferycznym są niewielkie, ich odczuwalność szybko zmienia się w czasie, na co istotny wpływ mają warunki atmosferyczne, takie jak temperatura, wilgotność oraz siła i kierunek wiatru²⁸. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1902) minimalna odległość składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne od budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej, mierzona od krawędzi kwatery składowiska odpadów, jest ustalana zgodnie z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dotyczącym danego składowiska odpadów. Ponadto zgodnie z powyższym rozporządzeniem składowisko odpadów otacza się pasem zieleni o szerokości min. 10 m, złożonym z drzew i krzewów, w celu ograniczenia do minimum niedogodności i zagrożeń powstających na składowisku odpadów w wyniku emisji odorów i pyłów, roznoszenia odpadów przez wiatr, hałasu i ruchu drogowego, oddziaływania zwierząt, tworzenia się aerozoli oraz pożarów. Na oddziaływanie składowiska położonego na terenie gminy Stara Dąbrowa najbardziej narażone są tereny zabudowane w Łęczycy i Załęczu. Najbliższa strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczona w projekcie planu ogólnego zlokalizowana została w odległości ok 880 m od czynnej kwatery składowiska (strefa 8SW), strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 510 m (strefa 47SJ), zaś strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową w odległości ok. 750 m od czynnej kwatery składowiska (strefa 38SZ). Generalnie stwierdza się, że zasięg rozprzestrzeniania i intensywności odorów w zależności od kierunku i siły wiatrów wynosi od 300 do 500 m od granic składowiska²⁹. Obszary wyznaczone w projekcie planu, na których dopuszcza się zabudowę mieszkaniową i zagrodową znajdują się poza teoretycznym zasięgiem występowania odorów, niemniej szczególnie w okresie letnim, w czasie silniejszych podmuchów wiatru, nieprzyjemne zapachy mogą być wyczuwalne w rejonie wyznaczonej zabudowy. Stany takie mogą występować sporadycznie, raczej nie w dłuższym przedziale czasowym.

Projekt planu ogólnego nie ustala konkretnych inwestycji skutkujących emisją substancji złoonych ani narażeniem ludzi na uciążliwości odorowe, a jedynie określa gminny katalog stref planistycznych, w którym zawarty jest profil funkcjonalny poszczególnych stref planistycznych. W odniesieniu do obiektów hodowlanych, które mogą w przyszłości powstać w obrębie wyznaczonych stref SZ i SR, to na etapie sporządzania planu ogólnego nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości dokładnej

²⁶ Duża jednostka przeliczeniowa (DJP) to umowna jednostka zwierząt hodowlanych w gospodarstwie. Jeden DJP (1 DJP) odpowiada jednej krowie o masie pięćset kilogramów lub innym zwierzętom, z wyłączeniem ryb, o łącznej masie pięćset kilogramów

²⁷ Za: *Bezpieczne odległości od zabudowań dla przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiąże się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej*, Atmoterm 2020

²⁸ Za: *Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia: Projekt rozbudowy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kozodrzy wraz z Zakładem Zagospodarowania Odpadów*, ProGeo Sp, z o.o., EKO-TECH, 2007

²⁹ j.w.

lokalizacji, rodzaju ani szczegółów technicznych przedsięwzięć, które powstaną w tych terenach. W przypadku strefy 6SI, na której znajduje się składowisko odpadów, jego ewentualna rozbudowa wymagała będzie wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z ww. rozporządzeniem w sprawie składowisk odpadów, w którym to raporcie powinien zostać oceniony typ, wielkość i zasięg emisji do powietrza, w tym także emisji substancji złośliwych, mogących powodować uciążliwości odorowe, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań powinny zostać wskazane działania zapobiegające.

Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448).

Przez obszar gminy Stara Dąbrowa przebiega napowietrzna linia najwyższego napięcia 400kV relacji Morzyczyn-Dunowo, a także napowietrzne linie wysokiego napięcia:

- 110kV nr 1013 relacji SE Morzyczyn – GPZ Maszewo
- 110kV nr 1051 relacji SE Morzyczyn – GPZ Chociwel
- 110kV nr 1048 relacji SE Morzyczyn – GPZ Łobez.

Poza tym energia elektryczna dostarczana jest na teren gminy poprzez linie elektroenergetyczne średniego (SN 15kV) i niskiego (nn-0,4kV) napięcia.

Projekt planu ogólnego nie ustala konkretnych inwestycji skutkujących wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne, a jedynie określa gminny katalog stref planistycznych, w którym zawarty jest profil funkcjonalny poszczególnych stref planistycznych. W profilu funkcjonalnym stref planistycznych dopuszczono m.in. tereny infrastruktury technicznej. Brak jest podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pole magnetyczne ma zdolność przenikania przez większość obiektów, dlatego jego ekranowanie jest utrudnione. Przepisy odrębne wymagają zachowania pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych, o szerokości w zależności od napięcia, w których zakazuje się m.in. lokalizacji miejsc pobytu ludzi, a tym samym ogranicza ekspozycję ludzi na promieniowanie, co zapewnia stałą ochronę mieszkańcom. W pasach technologicznych występują ograniczenia w zagospodarowaniu takie jak zakaz zabudowy budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej.

Dla istniejącej napowietrznej linii najwyższego napięcia 400kV obowiązują pasy technologiczne:

- o szerokości – 80 m (po 40 m w obie strony od osi linii) – w przypadku NN 400 kV jednorodowej
- o szerokości – 60 m (po 30 m w obie strony od osi linii) – w przypadku NN 400 kV dwutorowej

Dla pozostałych projektowanych i istniejących sieci elektroenergetycznych obowiązują pasy technologiczne nie mniejsze niż:

- dla linii napowietrznych WN - 110 kV – 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii napowietrznych SN – 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii napowietrznych nN – 0,4 kV – 7 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii kablowych WN – 1,0 m (po 0,5 m po każdej ze stron od osi linii),
- dla linii kablowych SN i nN – 0,4 kV – 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii).

W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych zakazuje się:

- lokalizacji budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego, budynków użyteczności publicznej;
- tworzenia hałd, nasypów, zwiększania rzędnych terenu;
- sadzenia roślinności o wysokości przekraczającej 3 m.

W granicach pasów technologicznych istniejących linii elektroenergetycznych najwyższego i wysokiego napięcia w projekcie planu ogólnego wyznaczono przede wszystkim strefy SO, gdzie w profilu podstawowym ustalono teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, zaś w profilu dodatkowym, w zależności od strefy, wyłącznie teren zieleni urządzonej lub dodatkowo teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej. W granicach ww. pasów technologicznych, w nieznacznym stopniu wyznaczono także strefy SJ, SU, SP, SG i SK. Szczegółowe ustalenia dla wszystkich tych terenów, w tym wyznaczenie pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych z zakazem lokalizacji zabudowy, powinny zostać zawarte w sporządzonych dla tych obszarów miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku (ZZR) lub o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

Zgodnie z danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska³⁰ na terenie Gminy Stara Dąbrowa nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii ZDR ani zakłady o zwieszonym ryzyku ZZR³¹ (stan na 31.12.24).

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska w obrębie zwartej zabudowy miast i wsi zabroniona jest budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, przy czym zapisy te nie dotyczą budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi. Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lokalizuje się m.in. w bezpiecznej odległości od siebie, od wielorodzinnych budynków mieszkalnych, od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów chronionych ustanowionych w trybie ustawy o ochronie przyrody, od upraw wieloletnich, od stref ochronnych ujęć wód oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Istniejącym zakładom, dla których bezpieczna odległość nie została zachowana, organy Inspekcji Ochrony Środowiska, po uzyskaniu opinii właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej, mogą wydać decyzję w zakresie nałożenia dodatkowych zabezpieczeń technicznych, aby zmniejszyć niebezpieczeństwa, na jakie są narażeni ludzie.

W odniesieniu do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, które mogą w przyszłości powstać w obrębie wyznaczonych stref gospodarczych (SP) to na etapie sporządzania planu ogólnego nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości rodzaju ani szczegółów technicznych przedsięwzięć, które powstaną w tych terenach.

Ewentualne skutki środowiskowe w wyniku zdarzeń losowych wywołujących poważną awarię przemysłową w skutkach mogą być nieodwracalne, jednak samo ryzyko wystąpienia takich zdarzeń jest znikome. Zakłady stwarzające ryzyko wystąpienia poważnych awarii podlegają bardzo rygorystycznym normom prawnym i są regularnie kontrolowane pod względem zachowania bezpieczeństwa.

Zagrożenie powodziowe

W gminie Stara Dąbrowa zagrożenie powodziowe występuje w okolicy rzeki Krąpiel³² dla którego wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=10%, tzw. wody dziesięcioletnie) i o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=1%,

³⁰ <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowe>

³¹ Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej: <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

³² na niektórych mapach wskazywana jako Krępiel

tw. wody stuletnie). W granicach gminy nie występują wały przeciwpowodziowe.

W obowiązującej ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.) brak jest bezpośrednich zapisów o zakazie budowy obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią zlokalizowane są w obrębach Nowa Dąbrowa, Krzywica, Rokicie, Chlebówko, Chlebowo i Rosowo. W projekcie planu ogólnego w terenach objętych obszarami szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczono głównie strefy SO (16SO, 37SO, 47SO, 71SO, 82SO, 92SO, 98-100SO, 108SO), w których profil podstawowy stanowi teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, natomiast profil dodatkowy to teren wyłącznie zieleni urządzonej lub dodatkowo teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej. Ponadto w granicach szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczono fragmenty stref 31SJ i 95SJ (miejscowość Krzywica), które stanowią zagospodarowane tereny, gdzie znajdują się budynki mieszkalne, oraz fragmenty stref: 14SZ (miejscowość Chlebówko), 31SZ i 14SR (miejscowość Krzywica) oraz 13SR (miejscowość Rokicie), które także są już terenami zainwestowanymi.

Szczegółowe ustalenia dla wszystkich ww. terenów, w tym - w przypadku części z nich - zakaz lokalizacji nowej zabudowy, powinny zostać zawarte w sporządzonych dla tych obszarów miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Należy mieć na względzie, że nie dopuszcza się sytuowania zbiorników na nieczystości ciekłe (szamb) na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz na terenach zalewowych. Ponadto na obszarach tych zakazuje się gromadzenia nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody.

12.2 Wpływ na zwierzęta i rośliny

Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne krystalizują układ przestrzenny gminy, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny funkcjonujące przyrodniczo, co z punktu widzenia ochrony fauny jest korzystne.

Poniżej przedstawiono analizę wyznaczonych stref planistycznych względem lokalizacji siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk cennych gatunków flory i fauny, stanowiących przedmioty ochrony obszarów wyznaczonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska - obszar specjalnej ochrony ptaków

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska w granicach gminy Stara Dąbrowa zajmuje powierzchnię ok. 2004,4 ha. Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków, gdzie występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (bąk, bielik, kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, puchacz). Poza tym w ostoi gniazduje ponad 140 gatunków innych ptaków.

Spośród gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w granicach gminy Stara Dąbrowa zinwentaryzowano stanowiska: bąka, bielika, błotniaka stawowego, bociana czarnego, cyraneczki, cyranki, derkacza, dzięcioła czarnego, gągoła, gęgawy, kani rudej, krakwy, łabędzia krzykliwego, łabędzia niemego, nurogęsi, orlika krzykliwego, perkoza rdzawoszyjnego, rybitwy czarnej, samotnika, zimorodka i żurawia, przy czym stanowiska te nie zawsze występowały w granicach samego obszaru Natura 2000.

W projekcie planu ogólnego przeważająca większość obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w tym tereny gdzie stwierdzono stanowiska i siedliska ptaków będących przedmiotem ochrony tego Obszaru, została objęta strefami otwartymi SO, gdzie w profilu podstawowym ustalono teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, zaś w profilu dodatkowym wyłącznie teren zieleni urządzonej, co uznaje się za rozwiązanie korzystne i jedyne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.). Wyjątek stanowi strefa 1SO, której profil dodatkowy, ze względu na decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dopuszcza również lokalizacje elektrowni słonecznej, przy czym w granicach tej strefy nie stwierdzono siedlisk ani stanowisk chronionych gatunków ptaków. Poza tym

w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych, wyznaczono także strefy SN, oraz strefy: SW, SJ, SZ, SU, SR, SI, SC, SG i SK, przy czym w większości dotyczy to terenów już istniejącej zabudowy.

W granicach obszaru Natura 2000 znajduje się także udokumentowane złożo kopalin „Krzywnica” nr 2598/2023, które jest złożem konfliktowym, częściowo położonym także na terenie cmentarza ewangelickiego. Z tego względu nie zostało ono objęte strefą SG, lecz strefami 82SO oraz 6SC.” Strefę otwartą wyznaczono, aby chronić złożo przed niewłaściwym zagospodarowaniem oraz pozostawić rezerwę do wykorzystania tego złoża w przyszłości, natomiast strefy 6SC wskazano zgodnie z istniejącym zagospodarowaniem terenu.

Powyższe strefy związane z zabudową omijają obszary, gdzie zinwentaryzowano siedliska i stanowiska chronionych gatunków ptaków, nie przewiduje się więc negatywnego wpływu na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Stara Dąbrowa znajdują się obecnie 223 pomniki przyrody w postaci drzew. Są to głównie pojedyncze drzewa z gatunków: buk pospolity, cis pospolity, cypryśnik błotny, dagleżja zielona, dąb czerwony, dąb szypułkowy, grab zwyczajny, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, klon jawor, klon srebrzysty, lipa drobnolistna, modrzew europejski, platan klonolistny, sosna amerykańska, sosna zwyczajna, topola czarna, wierzba biała. Ochrona pomników przyrody jest możliwa na podstawie przepisów odrębnych we wszystkich strefach. W przypadku pomników przyrody, w których pobliżu istnieje możliwość rozwoju zabudowy, należy zakładać, że wszelkie prace i rozwiązania będą prowadzone zgodnie z odpowiednimi przepisami, tj. art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami prawnymi ustanawiającymi te obiekty.

Podsumowując, na etapie sporządzania dokumentu, jakim jest plan ogólny, generalnie nie ma podstaw do prognozowania negatywnego wpływu na siedliska i gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczony obszar Natura 2000 czy na drzewa, które ustanowiono pomnikami przyrody. Realizacja jakiegokolwiek inwestycji w granicach obszaru Natura 2000, będzie musiała zostać poprzedzona oceną oddziaływania przedsięwzięcia na te obszary zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).

Zarówno dla flory, jak i dla fauny największym zagrożeniem jest utrata bądź przekształcanie siedlisk. Projekt planu ogólnego zasadniczo nie skutkuje utratą najcenniejszych siedlisk przyrodniczych bądź stanowisk cennych gatunków flory i fauny.

Ponadto przez obszar gminy Stara Dąbrowa a konkretnie przez północno-wschodni fragment przebiega korytarz ekologiczny *Puszcza Goleniowska - Puszcza Drawska (KPn-26C)*. Projekt planu ogólnego utrzymuje tereny inwestycyjne w obrębie korytarza ekologicznego zgodnie ze stanem istniejącym i obowiązującymi dokumentami planistycznymi. Przyrost nowych terenów inwestycyjnych (zasięg stref planistycznych, gdzie dopuszcza się tereny budowlane) jest niewielki i dotyczy pojedynczych działek przy istniejącej zabudowie bądź terenów już przeznaczonych pod zabudowę. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na drożność korytarza ekologicznego, ponieważ w ich obrębach przeważają tereny objęte w planie ogólnym strefami otwartymi nad terenami przeznaczonymi pod zabudowę.

12.3 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Ustalenia planu ogólnego poprzez wskazanie stref planistycznych, w których dopuszczono tereny inwestycyjne, przyczyniają się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Będą to zazwyczaj zmiany punktowe, związane z posadowieniem obiektów budowlanych bądź poprowadzeniem nowych ciągów komunikacyjnych. Istotne jest, że tereny inwestycyjne wskazano przede wszystkim w oparciu o istniejącą zabudowę oraz obowiązujące dokumenty planistyczne, gdzie powstanie nowej zabudowy zostało już przesądzone. Dodatkowo uwzględniono wnioski złożone w procedurze planistycznej.

Prognozuje się, iż na nowych terenach inwestycyjnych nastąpi zmiana składu gatunkowego zarówno roślin, jak i zwierząt. Tereny, które były do tej pory niezainwestowane o składzie gatunkowym charakterystycznym dla terenów otwartych i zadrzewionych, zostaną przeznaczone pod zielenią urządzone (trawniki, krzewy, drzewa ozdobne, rośliny rabatowe, w tym gatunki obcego pochodzenia). Skład gatunkowy zwierząt, również ulegnie zmianie – zwierzęta, które do tej pory wykorzystywały teren do żerowania, migracji, zmieniają swoje tereny bytowania. Będzie to oddziaływanie wtórne, długoterminowe i lokalne. Nie przewiduje się jednak, by były to oddziaływania znaczące, ponieważ wyznaczone strefy planistyczne obejmują tereny istniejącej zabudowy wraz z przylegającymi do nich terenami niezainwestowanymi – projekt planu ogólnego dąży do koncentracji zabudowy, a nie do jej rozpraszania. Ustalenia projektowanego dokumentu nie zagrażają występowaniu chronionych gatunków zwierząt oraz cennym siedliskom przyrodniczym (wyjątek stanowi strefa 19SO), co zostało opisane w rozdziale 12.2 *Wpływ na zwierzęta i rośliny*.

Na dalszych etapach planowania przestrzennego – zarówno w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i w decyzjach o warunkach zabudowy – należy uwzględnić ochronę różnorodności biologicznej na terenie gminy poprzez właściwe zapisy i ustalenia. Warto dążyć do utrzymania powierzchni biologicznie czynnych w obszarach zurbanizowanych poprzez tworzenie zielonych korytarzy, uwzględnić zachowanie odpowiednich odległości zabudowy od zbiorników i cieków wodnych, co umożliwi utrzymanie równowagi ekologicznej, zapewnić ciągłość systemów terenów otwartych oraz ciągów ekologicznych, utrzymać zwarte kompleksy zieleni o charakterze leśnym i parkowym, tereny rekreacyjne i rolnicze.

12.4 Oddziaływanie na wodę

Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi

Zasady wprowadzania ścieków do wód i do ziemi określa ustawa Prawo wodne, która mówi o tym, czego wprowadzane do wód bądź do ziemi ścieki nie mogą zawierać oraz czego nie mogą powodować w wodach, do których są wprowadzane. Odpowiednia gospodarka ściekami jest kluczowa dla utrzymania czystości wód powierzchniowych i podziemnych, a także gleby.

Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę, jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej stanowią jedno z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Powstanie nowej zabudowy, na podstawie ustaleń planu miejscowego zgodnego z ustaleniami planu ogólnego, wiąże się z doprowadzeniem infrastruktury technicznej, tj. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Dla terenów położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy mieć na względzie, że w granicach tych obszarów zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody.

W przypadku terenów budowlanych zlokalizowanych w zasięgu stref sanitarnych od cmentarza, należy uwzględnić przepisy odrębne, które mówią, że odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. Przedmiotowe przepisy należy brać pod uwagę zarówno, planując lokalizację nowych cmentarzy, jak i nowych obiektów w pobliżu cmentarzy.

W przypadku terenów z zabudową zagrodową oraz innych terenów zabudowy związanych

z rolnictwem szczególnie ważne jest prawidłowe gospodarowanie odpadami i ściekami wytwarzanymi w wyniku hodowli zwierząt inwentarskich. Nieprawidłowe magazynowanie obornika, gnojowicy czy ścieków powstałych w wyniku czyszczenia stanowisk dla zwierząt może skutkować zanieczyszczeniem wód podziemnych i powierzchniowych związkami azotu. Istotne jest także gospodarowanie nawozami organicznymi pochodzenia zwierzęcego w sposób bezpieczny dla środowiska z zastosowaniem dobrych praktyk rolniczych. Spływy powierzchniowe z pól mogą bowiem zanieczyszczać wody biogenami, które są główną przyczyną procesu eutrofizacji, czyli wzrostu trofii zbiorników wodnych.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami prawa i prawidłowym gospodarowaniu ściekami oraz wodami opadowymi i roztopowymi, a w przypadku terenów rolniczych także przy stosowaniu racjonalnej gospodarki nawozowej, nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych, jak i powierzchniowych.

Brak jest merytorycznych podstaw do prognozowania negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne, wynikających z ustaleń planu ogólnego.

Obszary zmeliorowane

Zapisy planu ogólnego gminy Stara Dąbrowa nie kolidują z prawidłowym funkcjonowaniem, utrzymaniem i rozwojem sieci urządzeń melioracji wodnych. Występujące na terenie gminy obszary gruntów zmeliorowanych nie wpływają na wyznaczenie stref, ponieważ przepisy odrębne nie wykluczają zabudowy na tych obszarach, a wskazują jedynie potrzebę przebudowy tych urządzeń, jeżeli wymaga tego realizacja inwestycji.

12.5 Oddziaływanie na powietrze

Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia w ciepło jak również zaopatrzenia w energię elektryczną. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej stanowią jedno z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Powstanie nowej zabudowy, na podstawie ustaleń planu miejscowego zgodnego z ustaleniami planu ogólnego, wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na energię i ciepło.

Na obszarze gminy brak scentralizowanego systemu ciepłowniczego. Planowane zwiększenie terenów zabudowy, ogrzewanych w znacznej mierze z indywidualnych źródeł ciepła, wpłynie na zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne. Wpływ na ilość wprowadzanych zanieczyszczeń do powietrza ma również zastosowana technologia. Za pozytywne uznaje się obecność sieci gazowej, która obejmuje miejscowości: Kurcewo, Strzyżno, Witkowo Drugie, Witkowo Pierwsze, Lipnik, Strachocin, Święte, Grzędzice i Żarowo, gdyż gaz ziemny uważany jest za mniej emisyjny niż paliwa stałe.

Ponadto z punktu ochrony powietrza atmosferycznego ocenia się za korzystne dopuszczenie terenów związanych z odnawialnymi źródłami energii, takimi jak teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej w wybranych strefach SU, SR, SO. Odnawialne źródła energii przyczyniają się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł konwencjonalnych. W przypadku lokalizowania biogazowni należy mieć na uwadze możliwość wystąpienia emisji substancji złotonnych mogących powodować uciążliwości odorowe dla najbliższego otoczenia.

12.6 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Powstanie nowej zabudowy, na podstawie ustaleń planu miejscowego zgodnego z ustaleniami planu ogólnego, wiąże się z przekształceniem powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków. Zasięg oddziaływania jest nieznaczny (ogranicza

się do działki budowlanej), o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Przy posadowieniu obiektów budowlanych występują również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia robót budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). W trakcie prowadzenia robót budowlanych może również dojść do zanieczyszczenia gleby poprzez niewłaściwe zabezpieczenie przy składowaniu materiałów budowlanych i odpadów budowlanych.

W przypadku terenów z zabudową zagrodową oraz innych terenów zabudowy związanych z rolnictwem szczególnie ważne jest prawidłowe gospodarowanie odpadami i ściekami wytwarzanymi w wyniku hodowli zwierząt inwentarskich. Nieprawidłowe magazynowanie obornika, gnojowicy czy ścieków powstałych w wyniku czyszczenia stanowisk dla zwierząt może skutkować zanieczyszczeniem gleby związkami azotu, a następnie wymywaniem ich z profilu glebowego do płytkich wód podziemnych i do wód powierzchniowych. Istotne jest także gospodarowanie nawozami organicznymi pochodzenia zwierzęcego w sposób bezpieczny dla środowiska z zastosowaniem dobrych praktyk rolniczych m.in. poprzez racjonalne nawożenie – w dawkach ekonomicznie uzasadnionych i przyjaznych środowisku, ustalonych na poziomie odpowiednim dla potrzeb pokarmowych roślin pod oczekiwany plon, z uwzględnieniem: warunków glebowych, zasobności gleb w składniki pokarmowe i zasobów składników pokarmowych w wyprodukowanych nawozach organicznych.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami prawa i prawidłowym gospodarowaniu odpadami, ściekami oraz wodami opadowymi i roztopowymi, a w przypadku terenów rolniczych także przy stosowaniu racjonalnej gospodarki nawozowej nie przewiduje się istotnie negatywnych oddziaływań na powierzchnie gleby lub ziemi w wyniku ustaleń projektu planu.

Eksploatacja kopalni

Obecnie na terenie gminy Stara Dąbrowa zagospodarowane jest jedno złożo kruszyw naturalnych (Nowa Dąbrowa I), a jedno złożo jest rozpoznane szczegółowo (Krzywica). Na dwóch pozostałych złożach eksploatacja została zaniechana (Nowa Dąbrowa i Stara Dąbrowa).

Projekt planu ogólnego ustala na terenie gminy Stara Dąbrowa 2 strefy górnictwa, które obejmują udokumentowane złoża kopalni, teren górniczy oraz obszar górniczy. Strefą SG nie zostało objęte tylko złożo Krzywica, które jest złożem konfliktowym, gdyż położone jest częściowo na terenie zabytkowego cmentarza protestanckiego. Nie zostało ono objęte strefą SG, lecz strefą otwartą (82SO) oraz strefą cmentarza (6SC). Zasięg złoża został wskazany oddzielnym szrafem na załączniku do uzasadnienia planu ogólnego.

Eksploatacja złóż metodą odkrywkową wiąże się z przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i struktury gruntu. Znaczna część gleb ulega całkowitej degradacji w wyniku eksploatacji złoża oraz składowania nadkładu. Po zakończonej eksploatacji tereny eksploatacji zostaną zrehabilitowane w oparciu o ustalone w decyzjach administracyjnych kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

Opisane wyżej oddziaływania są niezależne od ustaleń planu ogólnego.

12.7 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu stanowią ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Strefy planistyczne wyznaczono w oparciu o istniejące tereny zabudowane, obowiązujące dokumenty planistyczne, wnioski interesariuszy, analizę uwarunkowań przyrodniczych gminy, w tym m.in. występowanie obiektowych i obszarowych form ochrony przyrody, przebieg korytarzy ekologicznych, znajdujące się na terenie gminy grunty rolne i leśne, a także ustalenia zawarte w Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego.

Wprowadzenie nowej zabudowy w obrębie terenów dotychczas niezabudowanych zmieni lokalny charakter miejsca. Z terenów otwartych i funkcjonujących przyrodniczo zostaną przekształcone w tereny zurbanizowane, przy czym są to głównie tereny wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz tereny znajdujące się w sąsiedztwie terenów już zabudowanych. W otoczeniu terenów objętych ewentualną nową zabudową widoczna jest postępująca urbanizacja, nie

przewiduje się więc wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym na lokalny krajobraz.

W przypadku stref otwartych SO, w których projekt planu ogólnego dopuszcza realizację elektrowni wiatrowych, wprowadzenie obiektów tego typu niewątpliwie przyczyni się do zmian w krajobrazie. Nowoczesne siłownie wiatrowe to olbrzymie konstrukcje ingerujące w krajobraz – w tym przypadku rolniczy. Wysokie maszty elektrowni wiatrowych będą elementami charakterystycznymi w krajobrazie, stanowić będą dominanty. Z oczywistych względów będzie to zmiana zauważalna (pojawienie się tego typu elementów nie może być obojętne). Mogą one być uznane za elementy niepożądane w przestrzeni i powodować odczucie dysonansu przez mieszkańców gminy. Należy jednak zaznaczyć, że strefy, gdzie dopuszcza się elektrownie wiatrowe, zlokalizowane są poza obszarami chronionymi ze względu na wyróżniający się krajobraz.

Realizacja ustaleń planu ogólnego w zakresie dopuszczenia realizacji w strefach SU i wybranych strefach SR i SO elektrowni słonecznych, na które składają się urządzenia fotowoltaiczne wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, może w pewnym stopniu wpływać na krajobraz, z uwagi iż są to obiekty o formach przemysłowych, nietradycyjnych, przy czym stopień kolizyjności jest uzależniony od powierzchni, jaką zajmować będzie dana elektrownia, a także od jej ewentualnego położenia (możliwość jej przysłonięcia przez lasy, zadrzewienia śródpolne, rzeźbę terenu). Niewielka wysokość konstrukcji fotowoltaicznych eliminuje zagrożenie powstaniem barier widokowych, czy dominant zaburzających lokalny krajobraz. Ingerencja w walory krajobrazowe w związku z realizacją tego typu przedsięwzięć będzie miała zasięg lokalny. Należy też przy tym podkreślić, że zabudowa systemami fotowoltaicznymi może stanowić przedsięwzięcie zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko³³, które powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia. W karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływania m.in. na krajobraz, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające.

W przypadku stref otwartych SO, w których projekt planu ogólnego dopuszcza realizację elektrowni geotermalnej, wprowadzenie tego typu obiektów wiąże się z ingerencją w krajobraz, choć zajmują one zazwyczaj powierzchniowo mniej miejsca, niż inne instalacje OZE, takie jak np. elektrownie wiatrowe. Choć główne komponenty instalacji geotermalnej (otwory wydobywcze, otwory zatłaczające, czy wymienniki ciepła) znajdują się pod powierzchnią ziemi, to jednak ewentualna budowa elektrowni geotermalnej wiąże się także z powstaniem hali technologicznej i innych obiektów o charakterze przemysłowym, takich jak np. chłodnie kominowe i odpowietrzniki pary, a także innej niezbędnej infrastruktury towarzyszącej (stacje transformatorowe, linie przesyłowe, systemy uzdatniania wody), co może oddziaływać na lokalny krajobraz. Należy jednak zauważyć, że strefy SO, w których dopuszcza się tego typu przedsięwzięcie, nie znajdują się w obszarach chronionych ze względu na szczególnie cenne walory krajobrazowe, zatem ewentualna przyszła realizacja na tych terenach elektrowni geotermalnej nie spowoduje negatywnego oddziaływania na krajobrazy wyjątkowo cenne, a jej wpływ będzie miał charakter punktowy i lokalny. Trzeba mieć także na uwadze, że postawienie elektrowni geotermalnej wymaga odpowiednich warunków geologicznych (wysoka temperatura, dobra przepuszczalność skał), dostępu do gorących wód i spełnienia wymogów środowiskowych, a także wysokich nakładów finansowych na wiercenia i instalacje, nie jest to więc przedsięwzięcie, które może powstać w dowolnym miejscu. Na etapie sporządzania planu ogólnego nie można stwierdzić, czy lokalizacja takiej inwestycji na terenach gminy będzie w ogóle możliwa.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa zlokalizowany jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza. Zespół ten został utworzony w celu ochrony walorów widokowych i estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego. Obejmuje obszar gruntów rolnych, rekreacyjno-wypoczynkowych, leśnych i nieleśnych o powierzchni 207 ha położonych w gminie Stara Dąbrowa.

W projekcie planu ogólnego Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza w granicach gminy Stara Dąbrowa został objęty strefami: SJ, SZ, SU, SR, SK, SN i SO, z czego największe powierzchnie zajmują strefy otwarte SO, gdzie w profilu podstawowym wskazano teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,

³³ zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.).

zaś w profilu dodatkowym wyłącznie teren zieleni urządzonej. Poza tym znaczące powierzchnie zajmują także strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), gdzie w profilu podstawowym ustalono teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, natomiast w profilu dodatkowym teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Na tym obszarze znajdują się głównie domki letniskowe i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, stąd w planie ogólnym, dla stref SJ znajdujących się wokół zbiorników wodnych, w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60%, maksymalny udział powierzchni zabudowy 10% oraz ograniczono wysokość zabudowy do 7 m, co uznaje się za rozwiązanie korzystne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.). W celu zapobiegania negatywnym skutkom wzmoczonej presji turystycznej, sugeruje się cykliczne i prewencyjne przeglądy obszarów narażonych na zaśmiecanie (tereny wód i brzegi). Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń planu ogólnego na cele, dla jakich wyznaczony został zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Podsumowując, nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań na krajobraz wynikających z ustaleń projektu planu ogólnego. Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne krystalizują układ przestrzenny gminy, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny charakteryzujące się wysokim walorami krajobrazowymi, przyrodniczymi oraz kulturowymi.

W wyniku powstania nowej zabudowy, na podstawie ustaleń planów miejscowych utworzonych zgodnie z ustaleniami planu ogólnego, w obszarach zabudowanych i ich sąsiedztwie krajobraz będzie ulegał stopniowemu przekształcaniu. Istotne jest ustalenie w strefach planistycznych (poza strefami SO, SK) minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, którego zachowanie pozwoli na estetyczne kształtowanie krajobrazu.

12.8 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza.

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. W wyniku powstania nowych obiektów budowlanych, na podstawie ustaleń planu miejscowego zgodnego z ustaleniami planu ogólnego, w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat. Może nastąpić niewielkie podwyższenie temperatury powietrza na skutek emisji ciepła antropogenicznego, pochodzącego ze spalania paliw i przyrostu powierzchni sztucznych, powodujących podwyższenie temperatury radiacyjnej podłoża. Zauważalne może być również zmniejszenie prędkości wiatru na skutek spadku udziału terenów otwartych. Ewentualne oddziaływania tego typu będą miały charakter lokalny i stały.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Istotna jest również adaptacja do zmian klimatu.

W odniesieniu do łagodzenia zmian klimatu, w zakresie możliwości dokumentu jakim jest plan ogólny, istotne jest zapewnienie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

12.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Złóża

Racjonalną gospodarkę złóżami kopalin jako jednym ze składników zasobów środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zapewnia uwzględnianie obszarów ich występowania oraz obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji w planie ogólnym gminy oraz w miejscowych

planach zagospodarowania przestrzennego (art. 72 ust. 1 pkt 2).

Projekt planu ogólnego ustala na terenie gminy Stara Dąbrowa 2 strefy górnictwa, które obejmują udokumentowane złoża kopalin, teren górniczy oraz obszar górniczy. Strefą SG nie zostało objęte tylko złożo Krzywica, które jest złożem konfliktowym, gdyż położone jest częściowo na terenie zabytkowego cmentarza protestanckiego. Nie zostało ono objęte strefą SG, lecz strefą otwartą (82SO) oraz strefą cmentarzy (6SC). Zasięg złoża został wskazany oddzielnym szrafem na załączniku do uzasadnienia planu ogólnego.

Ustalenie w planie ogólnym stref górnictwa (SG) zapewnia możliwość eksploatacji udokumentowanych złóż, natomiast nie wpływa na zmianę zagospodarowania i użytkowania terenu, ani nie warunkuje czy eksploatacja nieeksploatowanych bądź nieudokumentowanych złóż będzie miała miejsce w przyszłości.

Gleby klas chronionych

W projekcie planu ogólnego wyznaczone strefy planistyczne, w obrębie których dopuszczone są tereny inwestycyjne, po części swoim zasięgiem obejmują gleby klasy III.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegają grunty stanowiące użytki rolne klas I-III. Gleby wyższych klas bonitacyjnych, chronione na mocy ww. ustawy wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, wymagającego ww. zgody, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

12.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej stanowią jedno z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wskazane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne wyznaczono z uwzględnieniem występujących na terenie gminy obszarów i obiektów zabytkowych, a także stanowisk archeologicznych.

Dla zabytków objętych formami ochrony wyznaczono strefy planistyczne umożliwiające ochronę substancji zabytku, jego formy, otoczenia oraz kompozycji. Ochronę zabytków ujętych w rejestrze zabytków oraz w gminnej ewidencji zabytków uwzględniono poprzez określenie profili funkcjonalnych umożliwiających zachowanie funkcji tych obiektów, natomiast określone gminne standardy urbanistyczne uwzględniają dotychczasowe ustalenia dokumentów planistycznych oraz umożliwiają realizację zabudowy z zachowaniem ich formy, zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i kompozycji przestrzennych w otoczeniu zabytków.

Dla obiektów ujętych w rejestrze zabytków województwa zachodniopomorskiego określono strefy planistyczne zgodne z obecnym sposobem zagospodarowania i wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora. Ponadto w strefach w których zlokalizowane są obiekty ujęte w rejestrze zabytków nie wprowadzono stref umożliwiających realizację elektrowni wiatrowych, elektrowni słonecznych ani obiektów, które mogłyby stanowić dominanty wysokościowe lub przestrzenne. Gminne standardy urbanistyczne dostosowano do stanu istniejącego.

Określone strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne zostały dostosowane do walorów obiektów zabytkowych oraz umożliwiają na późniejszym etapie wprowadzenia rozwiązań niezbędnych do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu.

Ograniczenia w zagospodarowaniu związane z obiektami ujętymi w rejestrze zabytków oraz zabytkami archeologicznymi zostały wskazane w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, natomiast zasady ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków będą ustalone na etapie miejscowych planów.

Ocenia się, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony dziedzictwa kulturowego, a przyjęte rozwiązania są korzystne i jedyne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca

2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

Oceniając dobro materialne, jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich, stwierdzić należy jednoznacznie, że ustalenia projektu planu ogólnego służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych przy racjonalnym wykorzystaniu już istniejących elementów zagospodarowania.

12.11 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa występują obiekty i obszary cenne przyrodniczo, podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – obszar Natura 2000, zespół przyrodniczo-krajobrazowy i pomniki przyrody.

Ze względu na kierunkowy i ogólny charakter projektu planu ogólnego i brak wskazania konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary oraz obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym na obszary Natura 2000. Co więcej, realizacja jakichkolwiek działań w granicach obszarów chronionych wymaga uwzględnienia zakazów określonych w przepisach odrębnych, jak również uzgodnienia z właściwym organem.

Wskazane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne wyznaczono w oparciu o istniejące tereny zabudowane, obowiązujące dokumenty planistyczne, wnioski interesariuszy, analizę uwarunkowań przyrodniczych gminy, w tym m.in. występowanie obiektowych i obszarowych form ochrony przyrody.

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska - obszar specjalnej ochrony ptaków

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska w granicach gminy Stara Dąbrowa zajmuje powierzchnię ok. 2004,4 ha. Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków, gdzie występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (bąk, bielik, kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, puchacz). Poza tym w ostoi gniazduje ponad 140 gatunków innych ptaków.

Spośród gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w granicach gminy Stara Dąbrowa zinwentaryzowano stanowiska: bąka, bielika, błotniaka stawowego, bociana czarnego, cyraneczki, cyranki, derkacza, dzięcioła czarnego, gągoła, gęgawy, kani rudej, krakwy, łabędzia krzykliwego, łabędzia niemego, nurogęsi, orlika krzykliwego, perkoza rdzawoszyjnego, rybitwy czarnej, samotnika, zimorodka i żurawia, przy czym stanowiska te nie zawsze występowały w granicach samego obszaru Natura 2000.

W projekcie planu ogólnego przeważająca większość obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w tym tereny gdzie stwierdzono stanowiska i siedliska ptaków będących przedmiotem ochrony tego Obszaru, została objęta strefami otwartymi SO, gdzie w profilu podstawowym ustalono teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, zaś w profilu dodatkowym wyłącznie teren zieleni urządzonej, co uznaje się za rozwiązanie korzystne i jedyne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130). Wyjątek stanowi strefa 1SO, której profil dodatkowy, ze względu na decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dopuszcza również lokalizacje elektrowni słonecznej, przy czym w granicach tej strefy nie stwierdzono siedlisk ani stanowisk chronionych gatunków ptaków. Poza tym w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych, wyznaczono także strefy SN, oraz strefy: SW, SJ, SZ, SU, SR, SI, SC, SG i SK, przy czym w większości dotyczy to terenów już istniejącej zabudowy. Powyższe strefy związane z zabudową omijają obszary, gdzie zinwentaryzowano siedliska i stanowiska chronionych gatunków ptaków, nie przewiduje się więc negatywnego wpływu na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, zmienionym w 2017 r., w którym m.in. zawarto także wskazania do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Dąbrowa (które warto także w miarę możliwości uwzględnić w planie ogólnym), tj.:

- 1) *Wprowadzenie zapisu nieprzeznaczania pod zabudowę nowych terenów zlokalizowanych bliżej niż 100 metrów od brzegów jezior poza obszarami zwartej zabudowy w rozumieniu Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ustalenie nie dotyczy obszarów zwartej zabudowy miejscowości, działek, dla których przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO wydane zostały pozwolenia na budowę oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO.*
 - Na terenach położonych w granicach obszaru Natura 2000, wyznaczono przede wszystkim strefy otwarte SO, dla których ustalono profil podstawowy zgodny z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.), natomiast w profilu dodatkowym dopuszczono wyłącznie teren zieleni urządzonej. Kompleks stawów rybnych „Dzwonowo”, gdzie stwierdzono występowanie wielu gatunków ptaków, objęto strefą 14SR - nie planuje się realizacji zabudowy w granicach ww. strefy, stąd też w profilu dodatkowym dopuszczono wyłącznie teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Wyznaczenie w granicach obszaru Natura 2000 stref innych niż otwarte wynika z obecnego stanu zagospodarowania oraz zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydanych decyzji o warunkach zabudowy.
- 2) *Ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków oraz charakter ostoi, w studium należy umieścić ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk lęgowych i żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i zagospodarowania gruntów pod budowę farm wiatrowych.*
 - W strefach planistycznych wyznaczonych w granicach obszaru Natura 2000 nie dopuszczono lokalizacji elektrowni wiatrowych. W strefach zlokalizowanych poza obszarem Natura 2000, gdzie dopuszcza się lokalizacje elektrowni wiatrowych, na etapie ustalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, konieczne będzie przeprowadzenie przedrealizacyjnego monitoringu awifauny obszaru planowanej farmy wiatrowej - na podstawie wyników monitoringu, analiz, znajomości wykorzystania przestrzeni powietrznej i gruntów inwestycji, tras i natężenia przelotów migracyjnych i lokalnych, możliwe będzie stwierdzenie, czy planowane przedsięwzięcie będzie miało znamiona istotnego negatywnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na cele i poszczególne przedmioty ochrony najbliższych obszarów ochrony przyrody, w tym obszar Natura 2000 Ostoja Ińska.
- 3) *Należy utrzymywać grunty obszaru Natura 2000 (tj. siedliska lęgowe, żerowiskowe oraz miejsca odpoczynkowe przedmiotów ochrony) bez przeznaczania ich pod budowę ferm zwierząt futerkowych (w tym zwłaszcza norki amerykańskiej) w związku z bardzo wysokim ryzykiem znaczącego negatywnego oddziaływania tego typu przedsięwzięć na przedmioty ochrony.*
 - Nie jest możliwe wprowadzenie ww. ustaleń dotyczących budowy ferm zwierząt futerkowych na etapie planu ogólnego z uwagi na jego zakres szczegółowo określony w przepisach odrębnych. Ewentualne ograniczenia co do sposobu zagospodarowywania terenów rolniczych będzie można wprowadzić na etapie ustalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 4) *Z uwagi na kluczowe znaczenie terenów otwartych i podmokłych dla ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, konieczne jest umieszczenie w Studium ustaleń, które zapewnią utrzymanie dotychczasowego zasięgu ich siedlisk lęgowych i żerowiskowych, w szczególności poprzez utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania łąk, pastwisk, naturogenicznym nieużytków i gruntów ornych, dbając jednocześnie o zapewnienie prawidłowego, zbliżonego do warunków naturalnych, uwodnienia siedlisk hydrogenicznym i tym samym nie przeznaczanie tych gruntów na inne cele (m.in. na zabudowę, zalesianie, eksploatację kruszyw naturalnych). Ustalenie nie dotyczy:*
 - obszarów zwartej zabudowy miejscowości,

- działek, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę, pozwolenia wodno prawne lub koncesje,
 - obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących lub wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia,
 - studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgodnionych przez RDOŚ w okresie od 30 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia,
 - inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych.
- Nie jest możliwe wprowadzenie ww. ustaleń na etapie planu ogólnego z uwagi na jego zakres szczegółowo określony w przepisach odrębnych. Na terenach położonych w granicach obszaru Natura 2000, w planie ogólnym wyznaczono przede wszystkim strefy otwarte SO, dla których ustalono profil podstawowy zgodny z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.), natomiast w profilu dodatkowym dopuszczono wyłącznie teren zieleni urządzonej. Jest to jedyne rozwiązanie, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).
- 5) Wprowadzenie do Studium informacji o położeniu gminy w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008.
- W uzasadnieniu do planu ogólnego zawarto ww. informację, a także wprowadzono ją na załączniku graficznym za pomocą odpowiedniego symbolu.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza

Na obszarze gminy Stara Dąbrowa zlokalizowany jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza. Zespół ten został utworzony w celu ochrony walorów widokowych i estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego. Obejmuje obszar gruntów rolnych, rekreacyjno-wypoczynkowych, leśnych i nieleśnych o powierzchni 207 ha położonych w gminie Stara Dąbrowa.

W projekcie planu ogólnego Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Parlino-Łęczycza w granicach gminy Stara Dąbrowa został objęty strefami: SJ, SZ, SU, SR, SK, SN i SO, z czego największe powierzchnie zajmują strefy otwarte SO, gdzie w profilu podstawowym wskazano teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, zaś w profilu dodatkowym wyłącznie teren zieleni urządzonej. Poza tym znaczące powierzchnie zajmują także strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), gdzie w profilu podstawowym ustalono teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, natomiast w profilu dodatkowym teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Na tym obszarze znajdują się głównie domki letniskowe i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, stąd w planie ogólnym, dla stref SJ znajdujących się wokół zbiorników wodnych, w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60%, maksymalny udział powierzchni zabudowy 10% oraz ograniczono wysokość zabudowy do 7 m, co uznaje się za rozwiązanie korzystne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.). W celu zapobiegania negatywnym skutkom wzmożonej presji turystycznej, sugeruje się cykliczne i prewencyjne przeglądy obszarów narażonych na zaśmiecanie (tereny wód i brzegi). Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń planu ogólnego na zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Stara Dąbrowa znajdują się obecnie 223 pomniki przyrody w postaci drzew. Są to

głównie pojedyncze drzewa z gatunków: buk pospolity, cis pospolity, cypryśnik błotny, dagleżja zielona, dąb czerwony, dąb szypułkowy, grab zwyczajny, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, klon jawor, klon srebrzysty, lipa drobnolistna, modrzew europejski, platan klonolistny, sosna amerykańska, sosna zwyczajna, topola czarna, wierzba biała. Ochrona pomników przyrody jest możliwa na podstawie przepisów odrębnych we wszystkich strefach. W przypadku pomników przyrody, w których pobliżu istnieje możliwość rozwoju zabudowy, należy zakładać, że wszelkie prace i rozwiązania będą prowadzone zgodnie z odpowiednimi przepisami, tj. art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami prawnymi ustanawiającymi te obiekty

Podsumowując, analiza wyznaczonych stref planistycznych względem lokalizacji form ochrony przyrody wykazała:

- Objęcie przeważającej większości **obszaru Natura 2000 Dolina Ińska** strefami otwartymi, gdzie w profilu dodatkowym dopuszczono jedynie teren zieleni urządzonej. W odniesieniu do objęcia strefami dopuszczającymi różnego rodzaju zabudowę (SW, SI, SC, SK, SR, SU, SN, SZ i SJ) fragmentów obszaru Natura 2000, to strefy te zostały wyznaczone w oparciu o już istniejącą zabudowę lub o wydane decyzje o warunkach zabudowy. Realizacja jakiegokolwiek inwestycji w granicach obszaru Natura 2000, czy to w granicach obszarów objętych działaniami ochronnymi, czy poza nimi, będzie musiała zostać poprzedzona oceną oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).
- Wyznaczenie głównie stref otwartych SO oraz stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodziną SJ ukierunkowanych na obszary rekreacyjne (domki letniskowe) w granicach **Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Parlino-Łęczycza**. Dla stref SJ znajdujących się wokół zbiorników wodnych, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60%, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy na poziomie 10% oraz ograniczenie wysokości zabudowy do 7 m.
- W przypadku **pomników przyrody**, w których pobliżu istnieje możliwość rozwoju zabudowy, należy zakładać, że wszelkie prace i rozwiązania będą prowadzone zgodnie z odpowiednimi przepisami, tj. art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a ponadto stosuje się zapisy Zarządzeń i Uchwał ustanawiających te pomniki przyrody.

Ocenia się, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a przyjęte rozwiązania, poza jednym wyjątkiem, są korzystne i jedyne pod względem ochrony, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

13 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Analiza ustaleń projektu planu ogólnego przeprowadzona w rozdziale 12 *Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko* wykazała, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony zasobów naturalnych, obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, walorów krajobrazowych, zabytków i dóbr materialnych oraz bezpieczeństwa ludzi.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu ogólnego są korzystne i jedyne pod względem ochrony środowiska, jakie plan ogólny ma możliwość ustalić, zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

Za istotne dla ochrony środowiska uznaje się następujące rozwiązania projektu planu ogólnego:

- Objęcie strefami górnictwa udokumentowanych złóż kopalin (z jednym wyjątkiem), terenu górniczego i obszaru górniczego.
- Wyznaczenie w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska, szczególnie w zasięgu siedlisk i stanowisk chronionych gatunków ptaków, głównie stref otwartych, gdzie w profilu dodatkowym dopuszcza się wyłącznie teren zieleni urządzonej.
- Ustalenie głównie stref otwartych SO na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Wyjątek stanowią niewielkie fragmenty stref 31SJ, 95SJ, 14SZ, 31SZ, 13SR, 14SR – przy czym są to już tereny zainwestowane.
- Określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.
- Zapewnienie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w profilach funkcjonalnych niektórych stref planistycznych SU, SR i SO, co może przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł konwencjonalnych.

13.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Analiza wpływu ustaleń planu ogólnego na obszary Natura 2000 zawarta w rozdziale 12.2 *Wpływ na zwierzęta i rośliny* oraz 12.11 *Oddziaływanie na obszary Natura 2000* i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody wykazała, że wyznaczając strefy planistyczne w projekcie planu ogólnego wzięto pod uwagę lokalizację siedlisk i stanowisk chronionych gatunków ptaków, siedlisk przyrodniczych oraz działań ochronnych.

Oceniono, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony obszarów Natura 2000, a przyjęte rozwiązania, są korzystne i jedyne pod względem ochrony jakie plan ogólny ma możliwość ustalić zachowując zgodność z zakresem planu ogólnego określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

Realizacja jakiegokolwiek inwestycji w granicach obszaru Natura 2000 musi być poprzedzona oceną oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).

14 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Podstawowe problemy z zakresu planowania przestrzennego i ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane w sposób prawidłowy. Strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne określone w planie ogólnym wynikają z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w tym uwarunkowań środowiskowych gminy i jej zasobów, oraz uwzględnienia wniosków interesariuszy. Projekt planu ogólnego uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

15 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 13);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r.,

- poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 69);
 - Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
 - Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
 - Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 757 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 576 ze zm.);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112);
 - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2758 ze zm.);
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze (Dz.U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315);
 - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz.U. z 2008 r. Nr 48, poz. 284);
 - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
 - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

16 Materiały źródłowe

Opracowanie wykonano m.in. na podstawie następujących materiałów:

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa, Budplan 2024;

2. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Dąbrowa, 2022;
3. Program Ochrony Środowiska Gminy Stara Dąbrowa na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku - projekt, UG Stara Dąbrowa, Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju;
4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Stara Dąbrowa, Eko-Precyzja 2016;
5. Raport końcowy związany z realizacją projektu pt. „Wsparcie dla Tworzenia Lokalnych Partnerstw ds. Wody” w powiecie stargardzkim, Barzkowice 2020;
6. Waloryzacja przyrodnicza gminy Stara Dąbrowa – operat generalny. III. Waloryzacja faunistyczna, Biuro Konserwacji Przyrody (BKP) w Szczecinie, 1998;
7. Standardowe formularze danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) i specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO);
8. Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.): Regionalna geografia fizyczna Polski, Bogucki Wyd. Naukowe, 2021;
9. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany na lata 2021-2030 - elaborat;
10. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany na lata 2021-2030 - Program ochrony przyrody;
11. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kliniska na lata 2018-2027 - elaborat;
12. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kliniska na lata 2018-2027 - Program ochrony przyrody
13. Kleczkowski A.: Osuwiska i zjawiska pokrewne, Wyd. Geologiczne 1995;
14. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r., PIG-PIB, 2024;
15. Monitoring środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska:
 - Monitoring wód podziemnych za rok 2022;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024;
 - Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela.

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusz z objaśnieniami: 230, 231;
2. Mapa Hydrogeologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusz z objaśnieniami: 230, 231;
3. Mapa Geośrodowiskowa Polski (II). Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusz z objaśnieniami: 230, 231;
4. ISOK – Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego;
5. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Dobrzany – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
6. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Kliniska – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
7. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
8. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,

- Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
- MIDAS – obszary górnicze,
- MIDAS – tereny górnicze,
- MIDAS – złoża kopalin,
- Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Solon i inni, 2018).

Witryny internetowe:

1. <https://StaraDąbrowa.e-mapa.net/> System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy w Starej Dąbrowie;
2. <http://gios.gov.pl/> Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska
3. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – rejestr form ochrony przyrody;
4. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/> Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
5. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
6. <https://wody.isok.gov.pl/>
7. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
8. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
9. <http://geoportal.gov.pl/>

17 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 12 marca 2026 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Stara Dąbrowa* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Mabyle Bielouska